

Г 2010
3003 к

Б. АБИЛХАСИМОВ
Б. БЕКМУХАМЕДОВ

РУССКО-
КАЗАХСКИЙ
РАЗГОВОРНИК

Орысша-қазақша
СӨЙЛЕСУ
СӨЗДІГІ

Б. ЭБІЛҚАСЫМОВ Б. БЕКМҰХАМЕТОВ

*Орысша-қазақша
СӨЙЛЕСУ СӨЗДІГІ*

АЛМАТЫ «ҚАЗАҚСТАН» 1981

Б.АБИЛХАСИМОВ

Б.БЕКМУХАМЕДОВ

РУССКО-КАЗАХСКИЙ РАЗГОВОРНИК

АДЫГА-АТА «КАЗАХСТАН» 1981

ГЛАВНАЯ РЕДАКЦИЯ
НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

A15 Абильхасимов Б., Бекмухамедов Б.
Русско-казахский разговорник.—2-е изд., доп.—
Алма-Ата: Казахстан, 1981.—128 с.

Разговорник адресован жителям Казахстана и его гостям, не знающим казахского языка. Он содержит наиболее употребительные слова и фразы, связанные в основном с современной общественной, культурной и бытовой жизнью.

Кітап қазақ тілін үйренсем деген жалпы оқырман қауымға арналған. Мұнда кең байтақ республикамыздың алеуметтік, мәдени қоғамдық және құнделікті өміріне байланысты жій колданылатын сөздер мен сөз тіркестері берілген.

81.2Каз—4+81.2Р—4

С-п-е-ц и аль н а й р е д а к т о р —
доктор филологических наук Ш. Ш. Сарыбаев

A ~~70105—033~~
~~401(07)—81~~ без объявл.— 81.4602020000.

© ИЗДАТЕЛЬСТВО «КАЗАХСТАН», 1975.

© ИЗДАТЕЛЬСТВО «КАЗАХСТАН», 1981, С ИЗМЕНЕНИЯМИ.

ПРЕДИСЛОВИЕ

За годы Советской власти в братской семье народов СССР Казахстан превратился в республику мощной индустрии и механизированного сельского хозяйства, сплошной грамотности и высокой социалистической культуры. Благодаря последовательному осуществлению КПСС ленинской национальной политики, в том числе в области просвещения, культуры, науки, всемерно развивается казахский литературный язык. За советский период несравненно с прошлым расширились его социальные функции, обогатился словарный запас. Казахский язык стал развитым литературным языком, языком печати, радио, официальных деловых документов, общественно-политической, научной, художественной литературы. На казахском языке ведется преподавание в школах. На этом языке говорят, кроме коренного населения республики — казахов, составляющих по переписи населения 1979 года 5 миллионов 289 тысяч человек, также представители других национальностей и народностей, живущие и работающие бок о бок на территории республики: русские, украинцы, уйгуры, татары, немцы, корейцы, азербайджанцы и другие. Казахстан является республикой подлинно интернациональной дружбы. С каждым годом растет тяга к овладению языком коренного населения республики. Таким образом, здесь интенсивно идет процесс овладения двумя, тремя языками, иначе говоря, наличествует двуязычие, многоязычие.

Тысячи туристов приезжают в Казахстан с разных концов земного шара знакомиться с жизнью и бытом народов нашего прекрасного края, любоваться его величественной природой. Помимо этого сюда на время уборки хлебов, на всесоюзные ударные стройки приезжают тысячи молодых людей из других союзных и автономных республик страны. В столице республики часто проводятся всесоюзные, региональные совещания, конференции и симпозиумы, участники которых интересуются не только жизнью республики, но и языком ее коренного населения.

Естественно желание как местного неказахского населения, так и туристов и гостей, приезжающих в Казахстан, поздороваться, спросить о чем-либо, поблагодарить — одним словом, поговорить с коренными жителями на их родном языке. Это дает возможность глубже ознакомиться с прошлым и настоящим народа, лучше понять его душу, самобытный характер.

Выпуская вторым изданием данный разговорник, издательство и авторы ставят своей целью научить жителей республики и ее гостей, не знающих казахского языка, обмениваться с собеседником хотя бы элементарными фразами на казахском языке.

Разговорник содержит наиболее употребительные слова и фразы, связанные с современной общественной, культурной и бытовой жизнью. Естественно, он не рассчитан на людей, желающих подробно поговорить по тому или иному специальному вопросу, и они в этих целях должны изучить специальные словари, другие пособия.

Ниже приводятся краткие сведения о характерных особенностях грамматической структуры казахского языка по сравнению с русским, о его специфических буквах. Даются также таблицы, показывающие образцы изменения частей речи (типы склонения, спряжения), что должно помочь читателю самостоятельно составлять отдельные предложения и фразы.

Казахский язык отличается от русского языка генетически, а также по своей структуре. Он принадлежит к числу языков тюркской семьи, которые, в отличие от славянских, считаются агглютинативными языками. В таких языках новые слова и их различные формы образуются, главным образом, путем прибавления к кор-

нию различных словообразовательных аффиксов. При этом корень остается без изменений, аффиксы гармонируют с корнем, т. е., если в корне (или в последнем слоге) есть гласный переднего ряда, то и в аффиксах гласные переднего ряда и наоборот.

В казахском языке имеется большое количество различных суффиксов и флексий (в именах существительных, в глаголах), однако прилагательные вообще не изменяются; нет согласования прилагательного с существительным, отсутствует также категория рода. Еще одной из морфологических особенностей казахского языка в сопоставлении с русским является отсутствие в первом приставок.

Лексика современного казахского литературного языка богата и своеобразна, развита лексическая синонимия, применяется несколько близких по смыслу слов, например, **әсем**, **көркем**, **сұлу** (красивый), **тез**, **жылдам**, **шаштаң** (быстро) и т. п.

Значительному количеству казахских слов, в особенности относящихся к общеупотребительной лексике, присуща многозначность. Например, слово «бас» означает — 1) голова, 2) верхняя часть горы, 3) старший, 4) главный и т. д.

В лексике казахского языка довольно значительна доля слов, заимствованных из русского языка или через него. Они в большинстве своем пишутся и произносятся как в русском языке.

Алфавит. Современный казахский алфавит, составленный на основе русской графики, состоит из 42 знаков. Из них 33 буквы, имеющиеся и в русском алфавите, и 9 — специфические буквы казахского языка, а именно: **ғ**, **қ**, **ң**, **һ**, **ұ**, **ү**, **ө**, **ә**, **і**. В целом казахский алфавит выглядит так: **а**, **ә**, **б**, **в**, **ғ**, **ғ**, **д**, **ә**, **ә**, **ж**, **з**, **и**, **й**, **қ**, **қ**, **л**, **м**, **ң**, **ң**, **ө**, **ө**, **п**, **р**, **с**, **т**, **ү**, **ү**, **ֆ**, **х**, **ң**, **ң**, **ш**, **ь**, **і**, **ы**, **ъ**, **ә**, **ю**, **я**.

В русском языке нет согласных, произносимых при помощи мягкого неба, а в казахском языке фонемы **ғ**, **қ** являются мягкими. При образовании звука **қ** самая задняя часть или корень языка спачала смыкается с мягким небом, затем резко размыкается для пропускания воздуха. Звук **ғ** — звонкая пара звука **к**. Например: **аға** (старший брат), **ғалым** (ученый), **қала** (город), **қызық** (интересный).

Звук **ң** — носовой, образуется, как все подобные ему, при опу-

щенином мягким нёбе, в результате чего воздух проходит через носовую полость. Например: **тәң** (равный), **кен** (широкий).

В казахском языке в некоторых словах произносится гортанная, фрикативная, глухая фонема **h**, чего нет в русском языке. Например: **қаһарман** (герой), **жінан** (вселенная).

Буква **ы** в казахском языке, кроме фонемы, соответствующей фонетике русского языка, выражает также казахскую твердую, узкую, негубную фонему **ы**. Она образуется при подъеме нижней челюсти (вместе с которой язык приподнят к нёбу и отодвигается назад), т. е. относится к гласным заднего ряда. Например: **дыбыс** (звук), **ыдыс** (посуда).

Звук **i** — звук переднего ряда, неполного образования, негубной. Ср. **қыр** (скоблить) — **кір** (входить).

Звуки **ұ**, **ү**. Эти специфические гласные казахского языка составляют между собой пару по твердости и мягкости. Оба эти звука краткие, неполного образования, губные, узкие, верхнего подъёма. Они отличаются друг от друга только по твердости и мягкости: **ұ** — твердый, т. е. заднего ряда, **ү** — мягкий, т. е. переднего ряда. При произношении звуков **ұ**, **ү** губы округляются и выпячиваются вперед, но своими корнями они не сжимаются, а слегка расходятся. Ср. **ұру** (бить) — **үру** (дуть), **құл** (раб) — **үл** (смейся).

Звук **ө** является мягкой разновидностью звука **о** и относится к гласным переднего ряда, он широкий (нижнего подъёма), лабиализованный, соответствует немецкому **ö** в словах: **zwölf** — двенадцать, **schön** — красивый. При произнесении этого звука кончик языка, так же как и при **э**, прижат к передним зубам, середина языка приподнята, губы округлены, раскрытие рта узкое. Например: **кол** (рука) — **көл** (озеро), **бол** (быть) — **бел** (раздели).

Звук **ә** является мягкой разновидностью звука **а**. При произнесении первого звука кончик языка прижат к нижним передним зубам, язык придвинут вперед, а средняя часть спинки языка незначительно приподнята кверху, к твердому нёбу. Раскрытие рта широкое, как при произнесении переднего русского **а** (например, в слове **пять**). Например: **ал** (возьми) — **әл** (сила, энергия), **ақ** (белый) — **әк** (известь).

У д а р е н и е. Как известно, ударение в русском языке свободное или разноместное, т. е. оно не прикреплено к одному определенному слогу. Ударение в русском языке может стоять на первом, на втором и на последнем слоге. Ударение же в казахском языке по сравнению с русским более постоянное, падающее на один определенный слог слова, обычно последний. Если к словам прибавляются различные аффиксы, то и ударения в них передвигаются на последние слоги аффиксов. Например: **балá** (ребенок) — **балалáр** (дети) — **балаларымызғá** (наши детям).

В заимствованных из русского языка корневых словах ударение сохраняется на том слоге, на котором стояло в русском языке, но если русские заимствования принимают казахское окончание, то ударение переходит на него.

М о р ф о л о г и чес кие осо бенности. Выше мы уже охарактеризовали способы аффиксации в казахском языке. Следует добавить, что аффиксы русского языка многозначны, т. е. один аффикс может выражать одновременно несколько грамматических значений, а в казахском языке — только одно. Например, аффикс — **ов** в русском слове **столов** имеет одновременно три значения: множественного числа, родительного падежа и мужского рода. В казахском переводе этого слова **столдарың** имеется два аффикса: — **дар** и — **дың**, из которых — **дар** придает слову значение множественного числа, а — **дың** — значение родительного падежа.

В казахском языке, в отличие от русского, имена существительные имеют три формы: 1) прямую, 2) принадлежности или притяжательную, 3) сказуемую. Категории принадлежности и сказуемости в казахском языке имеют грамматические показатели лица. Форма принадлежности выражается аффиксами:

Единственное число

-м, -ым, -ім — I лицо
-ң, -ың, -ің — II лицо
-сы, -сі, -ы, -і — III лицо

Множественное число

-лар-ымыз (лер-іміз)
-лар-ыңыз (лер-іңіз)
-лар-ы (лер-і)

Форма сказуемости имен существительных выражается аффиксами:

Единственное число

I лицо — -мын, -пын, -бын
(-мін, -пін, -бін)

II лицо — -сын, -сыз (-сін, -сіз)

III лицо совпадает с основой слова.

Множественное число

-мыз, -пыз, -быз
(-міз, -піз, -біз)
-сың-дар, -сыз-дар
(-сің-дер, -сіз-дер)

Отрицательная форма сказуемости выражается синтаксически, т. е. путем прибавления отрицательного служебного слова (**емес**), в таких случаях формант сказуемости прибавляется к нему. Например, ср. **Мен окушымын** (я ученик); **мен окушы өмес пін** (я не ученик).

Имена существительные в казахском языке грамматически не различаются по признаку одушевленности и неодушевленности.

В казахском языке вопрос **кто?** (**кім?**) задается только человеку, ко всем остальным именам существительным задается вопрос **что?** (**не?**).

В русском языке значение множественного числа выражается различными аффиксами в зависимости от рода, типа склонения. В казахском языке значение множественного числа придает словам (именам) только аффикс — **лар** (варианты **-лер**, **-дар/дер**, **-тар/тер**).

В казахском языке, как и в русском, имеются имена существительные, употребляющиеся только в единственном числе. К их числу относятся: 1) названия веществ и продуктов питания первой необходимости (**ет** — мясо, **сүт** — молоко, **қымыз** — кумыс, **аяу** — воздух, **алтын** — золото); 2) имена существительные, являющиеся названиями отвлеченных понятий (**куаныш** — радость, **махабbat** — любовь, **жастық** — молодость).

В казахском языке, в отличие от русского, имена существительные при сочетании с числительными и числовыми словами стоят в форме единственного числа соответствующего падежа. Например, **бес қарындаш** (пять карандашей), **көп студент** (много студентов) и т. п.

В казахском языке согласование подлежащего и глагола-сказуемого производится несколько иначе, чем в русском. Если подлежащее находится в 1, 2 лице, то глагол-сказуемое ставится в том же лице и числе, и это согласование обязательно. Например, **мен келдім** — я пришел, **сен келдің** — ты пришел; **біз келдік** — мы пришли, **сендер келдіндер** — вы пришли. Для 3 лица особой грамматической формы нет. **Ол келді** — он пришел, **олар келді** — они пришли.

Отрицательная форма образуется при помощи прибавления отрицательных частиц **ма/ме**, **ба бе**, **па/пе**. **Мен кел-ме-дім** — я не пришел, **сен кел-ме-дің** — ты не пришел.

В казахском языке, в отличие от русского, имеется целая система вспомогательных глаголов, служащих для передачи тех или иных оттенков действий: законченности — незаконченности; начала — конца; направления, состояния действия и т. д. В качестве вспомогательных глаголов особенно часто употребляются следующие: **отыр**, **тур**, **жұр**, **жатыр**, **баста**, **кел**, **кет**, **бар**, **көр**, **бер**, **ал**, **қой**, **шық**, **бол**, **қара**, **біл**, **сал**, **өт**, **түс** и собственно вспомогательные глаголы — связки **е** и **де** и т. д.

В казахском языке предлогов нет. Функционально они заменяются послелогами или падежными формантами. В нем, как и в других тюркских языках, имеются неизменяемые слова, которые выражают отношение между предметами и управляемые каким-либо падежом именных частей речи. Последний всегда стоит после управляемого слова и этим отличается от предлога русского языка. Наиболее употребительны послелоги **үшін**, **арқылы**, **сайын**, **мен** (с вариантами), **сияқты**, **шейін**, **гері**, **қарай** и т. д.

Синтаксис. В казахском языке, в отличие от русского, порядок слов в предложении относительно твердый, что означает: а) в простом повествовательном предложении подлежащее обычно находится впереди сказуемого, а сказуемое стоит в конце предложения; б) определение находится всегда перед определяемым, дополнение и обстоятельство — перед сказуемым.

От этого правила могут быть отклонения, когда возникает необходимость постановки логического ударения на том или ином слове.

ПРИВЕТСТВИЕ. СӘЛЕМДЕСҮ

Здравствуй! Здравствуйте!

Как поживаешь (поживаете)?

Благодарю, хорошо!

Доброе утро!

Добрый день!

Добрый вечер!

Как ваши дела?

Спасибо, неплохо.

Как ваше здоровье?

Путь добрый!

И вам тоже!

Мне очень приятно видеть вас
(тебя)!

Кенес передает вам (тебе) привет.

Пожелайте ему здоровья!

Что нового?

Нет никаких новостей.

Добро пожаловать!

Вы в отпуске?

Да, в отпуске.

Саламатсың ба? Саламатсыз ба?

Хал-жағдайың (жағдайыңыз) қалай?

Рақмет, жақсы!

Қайырлы таң!

Қайырлы күн!

Кеш жарық!

Халіціз қалай?

Рақмет, жаман емес.

Денсаулығыңыз қалай?

Жол болсын!

Бірге болсын!

Сізді (сені) көргеніме өте куаныштымын.

Кеңес сізге (саган) сәлем айтты.

Сау-саламат болсын!

Қандай жаңалық бар?

Ешқандай жаңалық жок.

Қош келдіңіз!

Сіз демалыстасыз ба?

Иә, демалыстамын.

ПРОЩАНИЕ. ҚОШТАСУ

До свидания!
До следующей встречи!
Всего хорошего!
Спокойной ночи!
До завтра!
Очень жаль, но я уезжаю.

Пиши (пишите) письма.
Дайте мне ваш адрес.
Когда увидимся снова?
Надеюсь, скоро.
Я пришел с вами попрощаться.

Прощай (прощайте)!
Доброго пути!
Я Вас (тебя) не забуду.
Я Вас (тебя) провожу.

Передай (передайте) большой привет Кенесу от нас (от меня).
Привет тому, кто будет спрашивать обо мне.
Ну, пока!

Кош-сау болыңыз!
Келесі кездескенше!
Көріскенше күн жақсы болсын!
Жақсы жатып, жай тұрыңыз!
Ергенге дейін!
Амал не, кетіп бара жатырмы.
Хат жазып тұр (тұрыныз).
Маган адресінізді беріңіші.
Енді қашан көрісеміз?
Жұырда көрісерміз.
Мен сізben қоштасқалы келдім.
Кош бол (болыныз).
Жолыңыз болсын!
Мен сізді (сені) ұмытпаймын.
Мен сізді (сені) шығарып салайын.
Кенеске бізден (менен) дұғай сәлем айт (айтыныз).
Сұраған жанға сәлем айтыңыз.
Ал, әзірше!

ОБРАЩЕНИЕ. ТІЛ ҚАТУ

Товарищ! Товарищи!
Земляк!
Старший брат!
Младший брат!
Друг!
Друзья!

Жолдас! Жолдастар!
Жерлес!
Агай, аға!
Інішек, інім!
Достым!
Достар!

Уважаемый товарищ!
 Можно ли спросить...
 Пожалуйста, спрашивайте!
 Послушай (послушайте).
 Прости (простите).
 Повторите, пожалуйста.
 Простите, я хотел(-а) бы видеть Омара.
 Дорогой (-ая)!
 Любимый (-ая)!
 Товарищ директор (председатель, секретарь, редактор)!
 Товарищ профессор!

Құрметті жолдас!
 Сұрауга бола ма...
 Сұрацыз!
 Тында (тындацызы) ...
 Кешір (кешірерсіз) ...
 Қайталап айтыңызы.
 Кешірерсіз, маган Омар керек еді.
 Қымбаттым!
 Сүйіктім!
 Жолдас директор (председатель, хатыш, редактор)!
 Жолдас профессор!

ПОЗДРАВЛЕНИЕ. ҚҰТТЫҚТАУ

Поздравляю (поздравляем)
 вас (тебя) с праздником!
 — с праздником Октября!
 — с Первым мая!
 — с Международным женским
 днем!
 — с Новым годом!
 — с днем рождения!
 — с успехом в труде!
 — с успехом в учебе!
 Желаю вам успеха, семье —
 счастья!
 Будь(-те) здоров(-ы),
 счастлив(-ы).

Сізді (сені) мерекеңізben құттықтаймын (құттықтаймыз)!
 Октябрь мерекесі құтты болсын!
 Бірінші май мерекесі құтты болсын!
 Халықаралық әйелдер күні құтты болсын!
 Жаңа жыл құтты болсын!
 Туған күнін (күнініз) құтты болсын!
 Еңбектегі табысынызben құттықтаймын (құттықтаймыз)!
 Оқудагы табысыңмен (табысынызben) құттықтаймын!
 Сізге табыс, семьянызға бақыт тілеймін!
 Денің (денініз) сау болсын,
 бақытты бол (болыңыз)!

ПРОСЬБА. ӨТІНІШ

Дайте мне, пожалуйста, эту книгу (ключ от номера).

Пожалуйста, возьмите.

Скажите, пожалуйста, который час?

Покажите, пожалуйста, мой номер.

Напишите...

Разрешите...

Извините, я хотел бы спросить у вас.

Слушаю вас.

Пронформируйте меня, пожалуйста, об этом.

У меня к вам просьба.

Скажите, пожалуйста, где находится магазин (театр...)?

Недалеко...

Можно войти (сесть, здесь курить)?

Да, конечно.

Если не трудно, помогите мне (нам), пожалуйста.

Покажи (покажите) мне (нам), пожалуйста, город (село, дом, ферму, школу, класс, аул).

Прошу (просим) тебя (vas) подождать меня (нас).

Поторопитесь.

Маган мына кітапты (нөмірдің кілтін) беріңізші?

Жарайды, алышыз.

Сағат қаша болғанын айтыңызы?

Менің нөмірімді көрсетіңізші!

Жазып беріңізші...

Рұқсат етіңізші...

Кешірініз, мен сізден бір нәрсе сұрайын деп едім.

Сізді тыңдал түрмүн.

Ол жөнінде мені хабардар етіңізші.

Менің сізге өтінішім бар.

Айтып жіберіңізші дүкен (театр...) кай жерде?

Алыс емес...

Кіруге (отыруға, темекі тартуға) бола ма?

Әрине, болады.

Егер қын болмаса, маган (бізге) көмектесіп жіберші (жіберініңші).

Маган (бізге) қаланы (селоны, үйді, ферманы, мектепті, класты, ауылды) аралатып көрсет (көрсетіңіші).

Мені (бізді) күте тұруыңызды өтінем (өтінеміз).

Тезірек.

БЛАГОДАРНОСТЬ. РИЗАШЫЛЫҚ БІЛДІРУ

Спасибо.

Большое спасибо!

Благодарю (благодарим) вас за внимание.

Благодарю (благодарим) за подарок.

Долгих лет жизни тебе (вам)!

Сердечно благодарю (благодарим) тебя (вас) за гостеприимство, за прием.

Благодарю от всего сердца.

Вы очень мне помогли, спасибо!

Спасибо за помощь (за совет).

Это очень любезно с вашей стороны.

Не знаю, как вас благодарить.

Я вами очень доволен.

Не за что!

С удовольствием.

Как приятно!

Как я рад!

Это очень хорошо.

Это чудесно, превосходно!

Рақмет.

Көп рақмет!

Ықыласыңызға ризамын (ризамыз).

Сыйлығыңызға рақмет.

Көп жаса (жасаңыз)!

Меймандостығыңызға, ықыласыңызға ризамын (ризамыз).

Шын жүректен алғыс айтамын.

Сіз маган көп жәрдем еттіңіз, рақмет!

Көмегіңізге (кеңесіңізге) рақмет.

Сіз көп жақсылық істедіңіз.

Сізге деген алғысымды айттың жеткізе алмай тұрмын.

Мен сізге қатты ризамын.

Оқасы жоқ!

Ықыласыммен.

Қандай рақат!

Қандай қуаныштымын!

Бұл өте жақсы.

Бұл ғажап, тамаша!

ИЗВИНЕНИЕ. ҚЕШІРІМ СҮРАУ

Извините, пожалуйста.

Простите за мое плохое произношение по-казахски.

Прости (простите), я (мы) ошибся (ошиблись).

Кешіріңіз.

Қазакша дұрыстап сөйлей алмағаным үшін ғапу етерсіз.

Кешір (кешіріңіз) мен (біз) қателесіппін (қателесіппіз).

Прости (простите), что опоздал
(опоздали).

Простите, перебью вас.

Прости (простите), но я думаю
иначе.

Очень жаль!

Простите, я (мы) не смогу (не
сможем).

Простите за беспокойство.

Очень жалею, но пора про-
щаться.

Извините, что помешал.

Пожалуйста, ничего особен-
ного.

Мне очень неприятно.

Сожалею, но прийти не смогу.

Жаль расставаться.

Кешігіп қалғаныма (қалғаны-
мызга) кешірім сұраймын (сұ-
раймыз).

Ғапу етіңіз, сөзіңізді бөләйін.
Кешір (кешірініз), менің пікі-
рім басқаша (өзгеше).

Өкінішті-ақ!

Кешіріңіз, менің (біздің) мүм-
кіндігім (мүмкіндігіміз) жок.

Мазацызы алғаныма ғапу еті-
ніз.

Амал не, қоштасқалы отыр-
мын.

Сізге бөгет жасағаныма ғапу
етерсіз.

Қысылмаңыз, айтарлықтай еш-
тең бола қойған жоқ.

Мен қатты ыңғайсызданып тұр-
мын.

Келе алмайтыныма қатты өкі-
немін.

Сізбен айырылысу өкінішті-ақ.

СОГЛАСИЕ. КЕЛІСІМ

Да.

Да, это я.

Да, конечно.

Так точно.

Хорошо.

Ладно.

Очень хорошо.

Я согласен (мы согласны).

Безусловно.

Наверняка. Обязательно.

Иә.

Иә, бұл мен.

Иә, әрине.

Дәл солай.

Жақсы.

Мақұл, жарайды.

Өте жақсы.

Мен келісемін (біз келісеміз).

Сөзсіз.

Қалай да. Міндетті тұрде.

Я не возражаю (мы не возра-
жааем).
Возможно...
Конечно.
Ты прав (вы правы).
С большим удовольствием.
Да, пожалуйста.
Прекрасно!

Мен қарсы емеспін (біз қарсы
емесліз).
Мүмкін...
Әлбетте.
Сенікі дұрыс (сіздікі дұрыс).
Бар ықыласыммен.
Иә, мейліціз.
Тамаша!

ОТРИЦАНИЕ. ЖОҚҚА ШЫГАРУ

Нет.
Не стонт, не надо.
Нет, спасибо.
Я не согласен.
Спасибо, я не хочу (не желаю).
Это сделать не в моих силах.
Я не могу этого сделать.
Нет, мы не можем.
Нельзя.
Мне (нам) некогда.
Это невозможно.
Нет, это не так.
Это не точно.
Не могу.
Не хочу.
Это исключено.
Это невероятно.
Вы не правы, товарищ.
Вы ошибаетесь.
Не знаю.
Не нужно.
Очень жаль, но я не могу.
Очень жаль, но я должен отка-
заться.

Жок.
Қажет емес, керегі жок.
Жок, ракмет.
Мен қосылмаймын.
Рақмет, маған қажеті жок.
Бұл менің қолынан келмейді.
Мен бұлай істей алмаймын.
Жок, біз істей алмаймыз.
Болмайды.
Уақытым (уақытымыз) жок.
Бұл мүмкін емес.
Жок, бұл олай емес.
Бұл дәл емес.
Мүмкіндігім жок.
Зауқым соқпайды.
Бұлай болуы мүмкін емес.
Бұл ақылға сыймайды.
Сіздікі дұрыс емес, жолдас.
Сіз кателесесіз.
Білмеймін.
Керек емес.
Өкінішті-ак, бірақ менің қо-
лынан келмейді.
Өкінішті-ак, бірақ менің бас-
тартуыма тура келеді.

ПРИГЛАШЕНИЕ. ШАҚЫРУ

Войдите.	Кіріңіз.
Проходите, пожалуйста.	Төрге шығыңыз.
Снимите свою одежду (плащ, пальто, головной убор).	Киіміңізді (плащыңызды, пальтоңызды, бас киіміңізді) шешініз.
Садись (садитесь).	Отыр (отырыңыз).
Проходите к столу.	Дастанкана келіңіз.
Отдохните.	Дем алыңыз.
Прошу вас, пройдите сюда.	Өтінемін, былай шығыңыз.
Отведайте чего-нибудь.	Дәм татыңыз.
Пойдемте со мной.	Менімен бірге жүріңіз.
Приходите ко мне (к нам).	Маған (біздікіне) келіп тұрыңыз.
Будьте нашим гостем.	Бізге келіп қонақ болыңыз.
Я приглашаю вас (на чай, пообедать, поужинать, в кино, в театр).	Сізді (шайға, тұскі асқа, кешкі тағамға, киноға, театрға) шакырамын.
Мы приглашаем вас в гости.	Сізді қонаққа шакырамыз.
Разрешите пригласить вас...	Сізді... шакыруға рұқсат етіңіз.
Пойдемте, потанцуем.	Жүріңіз, би билейік.
Пойдем (-те) во двор (на улицу).	Жүріңіз сыртқа (көшеге) шығайық.
Пойдемте сегодня с пами в театр (кино).	Бүгін бізден бірге театрға (киноға) жүріңіз.

ТОСТ. ТОСТ КӨТЕРУ

Я предлагаю тост за мир,
— за дружбу между народами,
— за нашу советскую Родину,
— за казахский народ,
— за край красоты и богатства, за Советский Казахстан.

Бұл тосты бейбітшілік үшін,
— халықтар достығы үшін,
— біздің советтік Отан үшін,
— қазақ халқы үшін,
— байлығы тасып, бақыты шалқыған өлке — Советтік Қазақстан үшін,

— за здоровье хозяев,
— за ваши успехи,
— за ваше здоровье,
— за дружбу,
— за светлое будущее!

— үй иелерінің денсаулығы үшін,
— сіздің табыстарың (табыстарыңыз) үшін,
— сіздің денсаулығыңыз үшін,
— достығымыз үшін,
— жарқын болашақ үшін ұсыныш!

ДРУЖБА. ДОСТЫҚ

Кто твой друг?
Мой лучший друг Еркин (Сауле).
У меня много друзей.
Я хочу дружить с тобой.

Я очень люблю (горы) Алатау,
их снежные вершины, бурные
водопады.
Я люблю гостеприимство ка-
захского народа.
Какие цветы вы больше всего
любите?
Я люблю розы (тюльпаны).

Сенің досың кім?
Менің ең жақсы досым — Ер-
кін (Сәуле).
Менің достарым көп.
Менің сенімән дос болгым ке-
леді.
Алатауды, оның қар басқан
шыңдары мен тасқынды сар-
қырамаларын аса ұнатамын.
Мен казақ халқының конак-
жайлышын ұнатамын.
Сіз қандай ғұлді бәрінен көп
ұнатасыз?
Мен раушан (қызғалдак) ғұліп
ұнатамын.

ПАМЯТНЫЕ НАДПИСИ. ЕСКЕРТКІШ ҚОЛ ТАЦБАЛАР

Дорогому другу (учителю)
Мухтару!
Сауле! На память!
Будь верной (верным) нашей
дружбе!
В память о нашей дружбе!

Глубокоуважаемому Аскару!

Қымбатты досым (ұстазым)
Мұхтарға!
Сәулеге! Есте сактау үшін!
Біздің арамызда адап достық
болсын!
Біздің достығымыздың белгісі
рестінде.
Леса құрметті Аскарға!

ЗНАКОМСТВО. ТАНЫСУ

Познакомьтесь.

Он — Иванов Петр Владимирович.

Вы откуда?

Я приехал из Москвы.

Я хочу познакомить вас со своими товарищами.

Познакомьте меня, пожалуйста, с вашими друзьями.

Очень рад с вами познакомиться!

Чей ты сын? (Чья ты дочь?)

Я сын (дочь) Алима.

Как тебя (его) зовут?

Меня (его) зовут Талгат.

Я давно хотел(-а) с вами познакомиться.

Мне нравится твое (ваше) имя!

Повторите, пожалуйста, еще раз.

Как твоя (ваша) фамилия?

Моя фамилия Абаев.

Когда вы приехали?

Сегодня.

Когда мы встретимся?

Как вам удобнее.

Какие новости?

Ничего нового.

Куда идешь, едешь (идете, едете), куда направились?

Вы не видели Василия?

Танысып қойыңыз.

Бұл кісі — Иванов Петр Владимирович.

Сіз қайдан келдіңіз?

Мен Москвадан келдім.

Сізді өз жолдастарыммен таныстырғым келеді.

Мені өз достарыңызбен таныстырыңызбы.

Сізбен танысқаныма өте куапыштымын!

Кімнің баласысың (қызысың)?

Әлімнің баласымын (қызымын).

Атың (оның аты) кім?

Менің атым (оның аты) Талгат.

Көптен бері сізбен танысқым кеп жүр еді.

Атың (атыңыз) маган үнайды.

Кешіріңіз, қайталап айтыңызбы.

Фамилияң (фамилияңыз) кім?

Менің фамилиям Абаев.

Сіз қашан келдіңіз?

Бүгін.

Біз қашан кездесеміз?

Қалауыңыз білсін.

Қандай жаңалық бар?

Айтартықтай жаңалық жок.

Қайда барасыз, қай жаққа барасыз?

Сіз Василийді көрmedіңіз бе?

Подождите его, сейчас он вернется.

Будьте гостем.

Спасибо, я тороплюсь.

Приходите к чаю, к столу (к угощению).

Какой у вас адрес?

Мой адрес: гостиница «Алматы Ата», номер пятьдесят пятый.

Я живу у друзей (знакомых).

Куда я должен прийти (пойти)?

В бюро путешествий.

Где мы встретимся?

У меня (у вас) дома,
— у меня в номере,
— в ресторане, кафе, кинотеатре.

Где ждать вас?

Я буду ждать вас у входа,
— у ворот,
— в фойе кинотеатра.

Разрешите познакомиться, я...

Можно встретиться с вами сегодня в... часов (завтра вечером)?

Не хотите ли пойти сегодня (завтра) вечером в кафе (в ресторан)?

Я хочу пойти куда-нибудь потанцевать.

Разрешите пригласить вас (на танец)?

Вы прекрасно танцуете!

Ол қазір келеді, күте тұрыңыз?

Конак болыныз.

Ракмет, асығыс едім.

Шайға, дастарқанға келіңіз.

Сіздің адресіңіз калай?

Менің адресім: «Алматы» қонақ үйі, елу бесінші нөмір.

Мен достарымның (таныстарымның) үйінде тұрамын.

Мен қай жерге келейін (бара-йын)?

Саяхат бүросына.

Біз қай жерде кездесеміз?

Біздің (сіздің) үйде,
— менің нөмірімде,
— ресторанда, кафеде, кинотеатрда.

Сізді қай жерде күтейін?

Мен сізді кірер жерде,
— қакпа алдында,
— кинотеатрдың фойесінде күтемін.

Танысып қоялық, мен...

Сізбен бүгін... сафатта (ертен) кешкісін) кездесуге бола ма?

Сіздің бүгін (ертен) кешкісін кафеге (ресторанға) барғыныз келе ме?

Бір жерге барып, би билегім келеді.

Сізді (биге) шақыруға рұқсат етіңіз?

Сіз тамаша билейді екенсіз!

Не хотите ли папиросу?
Спасибо, я не курю.

Не хотите ли выпить рюмку вина (стакан чаю)?
Не возражаю.
Товарищ Хасанов дома?
Да, дома.
Нет. Он вышел.
Он еще не вернулся.
Войдите, пожалуйста.
Вы должны немного подождать.
Садитесь, пожалуйста.
К сожалению, я уже должен идти.

Шылым шеккіңіз келе ме?
Ракмет, мен шылым шекпейтін едім.
Бір рюмке шарап (бір стакан шай) ішсөніз...
Карсы емеспін.
Хасанов жолдас үйде ме?
Иә, үйде.
Жоқ. Ол шығып кеткен.
Ол әлі оралған жоқ.
Кіре қойыңыз.
Сіз сәл күте тұрыңыз.

Отыра қойыңыз.
Амал жоқ, мен снді кетуге тиіспін.

ЯЗЫҚ. ТІЛ

Вы говорите (понимаете) по-русски (по-казахски)?
Я только недавно начал изучать казахский язык.
Я не умею говорить по-казахски (но немного понимаю).
Я плохо говорю по-казахски (но хорошо понимаю).
Я не понимаю по-казахски.
Я (мы) хочу (хотим) научиться (говорить, читать, писать) по-казахски.
Правильно ли я говорю?
Нам нужен переводчик.
Пригласите, пожалуйста, переводчика.

Сіз орысша (қазақша) сөйлесе (түсінісі) аласыз ба?
Мен казақ тілін таяуда ғана үйрене бастадым.
Мен қазақша сөйлей алмаймын (бірақ аздап түсінемін).
Мен қазақша нашар сөйлеймін (бірақ жақсы түсінемін).
Мен қазақша түсінбеймін.
Мениң (біздің) қазақша (сөйлеп, оқып, хат жазып) үйренгім (үйренгіміз) келеді.
Мен дұрыс айтып тұрмын ба?
Бізге тілмаш керек.
Тілмашты шақырып жіберіңізші.

Я (мы) тебя (vas) понял (поняли).

Правильно ли я (мы) тебя (vas) понимаю (понимаем)?

Какой иностранный язык вы знаете?

Знаете ли вы английский (французский, немецкий) язык?

Я немного знаю английский (немецкий, французский).

Я не знаю иностранных языков. Кто здесь понимает по-казахски?

Какой язык вы считаете родным?

Я считаю родным казахский (русский) язык.

Я изучаю казахский язык.

Я не знаю казахского языка.

Изучаете ли вы русский язык?

Я свободно владею русским языком.

Мы можем переписываться с вами по-русски (по-казахски).

Как это называется по-казахски?

Напишите мне это по-казахски.

Вот, пожалуйста.

Говорите, пожалуйста, медленнее.

Повторите, пожалуйста, еще раз.

Мен (біз) сенің сөзінді (сіздің сөзіңізді) түсініп тұрмын (тұрмыз).

Мен (біз) сенің сөзінді (сіздің сөзіңізді) дұрыс түсініп тұрмын ба (тұрмыз ба)?

Сіз шетел тілдерінің қайсысын білесіз?

Сіз ағылшын (француз, неміс), тілін білесіз бе?

Мен аздал ағылшынша (немісше, французша) білемін.

Мен шет тілдерін білмеймін. Казақ тілін түсінетін кім бар мұнда?

Кай тілді ана тілім деп есептейсіз?

Казақ (орыс) тілін ана тілім деп есептеймін.

Казақ тілін үйреніп жүрмін.

Казақ тілін білмеймін.

Орыс тілін үйеніп жүрсіз бе?

Орыс тілін еркін менгердім.

Біз сізбен орысша (қазақша)¹ хат жазыса аламыз.

Бұл қазақша қалай аталады?

Маган осыны қазақша жазып беріңізші.

Мінеки.

Асықпай айтыңызышы.

Қайталап айтыңызышы.

Вы немного понимаете по-русски?

Понимаю (не понимаю).

У вас хорошее русское (казахское) произношение.

Правильно ли я произношу по-казахски это слово?

Как это произнести по-казахски?

Где переводчик?

Я могу помочь.

Переведите, пожалуйста.

Орысша аздал түсінесіз бе?

Түсінемін (түсінбеймін).

Орысша (қазақша) сөйлеуге икеміңіз бар екен.

Қазақша осы сөзді дұрыс айтып түрмүн ба?

Қазақша мұны қалай айтады?

Тілмаш қайда?

Мен көмектесіп жіберейін.

Аударыңызышы...

НАЦИОНАЛЬНОСТЬ. ҰЛТЫ

Кто вы по национальности?

Я (мы) казах (казахи),

- русский (русские),
- украинец (украинцы),
- немец (немцы),
- азербайджанец (азербайджанцы),
- уйгар (уйгуры),
- дунганин (дунгане),
- узбек (узбеки),
- кореец (корейцы).

Сіздің ұлтыңыз кім?

Мен (біз) казақын (қазақпыз),

- орыспын (орыспыз),
- украинмын (украинбыз),
- неміспін (неміспіз),
- азербайжанмын (азербайжанбыз),
- үйғырмын (үйғырмыз),
- дунгенмін (дунгенбіз),
- өзбекпін (өзбекпіз),
- кореймін (корейміз).

ВОЗРАСТ. ЖАСЫ

Сколько вам лет?

Мне двадцать (двадцать пять) лет.

Какого вы года рождения?

Я родился в тысяча девятьсот сороковом году.

Когда твой (ваш) день рождения?

Жасыңыз нешеде?

Мен жиырмадамын (жиырма бестемін).

Қай жылы туғансыз?

Мен мың тоғыз жұз қырқыншы жылы тудым.

Сенің (сіздің) туган күнің (куніңіз) қашан?

Мой день рождения завтра
(пятнадцатого октября).
Мы ровесники.
Я немножко старше (моложе)
вас.

Менің туған күнім ертең (он
бесінші октябрь).
Біз құрдас екенбіз.
Мен сізден аздап үлкен (кіши)
екемін.

СЕМЬЯ, РОДСТВЕННИКИ. ҮЙ-ІШІ, ТУҒАН-ТУЫСҚАНДАР

У вас есть семья?
Да (нет).
Есть ли у вас дети?
У меня (у нас) детей нет.
У меня один ребенок (двое,
трое детей).
У меня дочь и сын.
Моего(-ю) сына (дочь) зо-
вут...
Он (она) ходит в первый (пя-
тый, седьмой) класс.
Моя жена работает (еще сту-
дентка).
Мои родители живут со мной
(отдельно).
Мои родители очень (не очень)
старые.
Моей(-му) матери (отцу) пять-
десят лет.
Мои родители очень просты
(добры).
Старший брат.
Младший брат.
Старшая сестра.
Младшая сестра.

Сіздің семьяңыз бар ма?
Бар (жоқ).
Балаларыңыз бар ма?
Менде (бізде) бала жоқ.
Менің бір (екі, үш) балам бар.

Менің бір қызы, бір ұлым бар.
Баламның (қызымының) аты...

Ол бірінші (бесінші, жетінші)
класта оқиды.
Менің әйелім жұмыс істейді
(әлі студент).
Әке-шешем өзіммен бірге (бө-
лек) тұрады.
Менің әке-шешем (онша) қарт
адамдар (емес).
Менің шешем (әкем) елуде.

Менің әке-шешем өте қарапа-
йым (қайырымды) адамдар.
Аға.
Іні.
Апа.
Сіңілі (по отношению к стар-
шей сестре).
Карындас (по отношению к
старшему брату).

Бабушка (дедушка)

— по матери,
— по отцу.

У вас большая семья?

У нас большая (небольшая) семья.

У меня жена и двое детей — мальчик и девочка.

Эже (ата).

— нағашы әже (нағашы ата)
— әже (ата).

Сіздің семьяның үлкен бе?

Біздің семьямың үлкен (үлкен емес).

Әйелім және екі балам — бір үл, бір қызын бар.

ДОМ, КВАРТИРА, ҮЙ, ПӘТЕР

В каком доме вы живете?

В многоэтажном доме по улице Советской.

У вас хороший(-ая) дом (квартира)?

Хороший (-ая).

Сколько комнат в вашей квартире?

Три комнаты и кухня.

Вы довольны своей(-им) квартирой (домом)?

У нас удобная(-ый) квартира (дом).

На каком этаже ваша квартира?

На третьем.

Есть ли в вашем доме лифт?

Лифта нет.

Есть ли у вас телефон?

Да, есть.

Мне нужна отдельная комната на двухнедельный,

— недельный,
— месячный срок.

Сіз қай жерде тұрасыз?

Совет көшесіндегі көп қабатты үйде.

Үйіңіз (пәтеріңіз) жақсы ма?

Жақсы.

Пәтеріңізде неше бөлме бар?

Үш бөлме және ас үй.

Пәтеріңіз (үйіңіз) өзіңізге үнай ма?

Біздің пәтеріміз (үйіміз) жайлышы.

Сіздің пәтеріңіз қай қабатта?

Ушінші қабатта.

Сіз тұратын үйде лифт бар ма?

Лифт жоқ.

Үйде телефон бар ма?

Иә, бар.

Маган екі аптаға,

— бір аптаға,

— бір айға жеке бөлме керек.

ПРОФЕССИЯ. МАМАНДЫҚ

Какая у вас профессия?

Строитель.

Кем вы работаете?

Я агроном (учитель, врач, до-
лярка, механик, музыкант, архи-
тектор, артист, зоотехник, бух-
галтер).

Где вы работаете?

Я работаю на заводе (на фаб-
рике, в колхозе, в больнице, в
школе).

Сіздің кәсібіңіз қандай?

Құрылышы.

Кім болып істейсіз?

Агрономмын (оқытушымын,
дәрігермін, сауыншымын, ме-
ханикпін, музыкантпін, архи-
тектормын, артистын, зоотех-
никпін, есепшімін).

Қайда жұмыс істейсіз?

Мен заводта (фабрикада, кол-
хозда, ауруханада, мектепте),
жұмыс істеймін.

ОБЩЕСТВЕННАЯ ЖИЗНЬ. ҚОҒАМДЫҚ ӨМІР

Вы член партии?

Я член Коммунистической пар-
тии Советского Союза.

Он беспартийный.

Я комсомолец.

Я пионер.

Я член профсоюза.

Кто первый (второй) секретарь
партийной организации?

Тулемисов Салык.

Я хочу поговорить с директо-
ром фабрики (секретарем пар-
тийной организации, председа-
телем колхоза).

Какие общественные организа-
ции есть на этом предприятии?
Есть ли добровольное спортив-
ное общество и народная дру-
жина?

Сіз партия мүшесісіз бе?

Мен Совет Одағы Коммунистік
партиясының мүшесімін.

Ол партияда жок.

Мен комсомол мүшесімін.

Мен пионермін.

Мен кәсіподақ мүшесімін.

Партия үйымының бірінші
(екінші) секретары кім?

Төлемісов Салык.

Мен фабриканың директоры-
мен (партия үйымының секре-
тарымен, колхоз председателі-
мен) сөйлесейін деп едім.

Бұл кәсіпорында қандай ко-
ғамдық үйымдар бар?

Ерікті спорт қоғамы, халық
жасақшылары бар ма?

Какое ты (вы) имеешь (имеете) партийное (комсомольское) поручение?

Я пропагандист (агитатор, комсорг).

В какой первичной партийной организации вы состоите на учете?

Сколько человек в вашей партийной (комсомольской) организации?

Больше трехсот человек.

Комсомол — верный помощник партии.

ПРАЗДНИКИ.

Сегодня (завтра, скоро) праздник — Первое мая,
— День Победы,
— Октябрь,
— Новый год.

Я (мы) иду (идем) на демонстрацию.

Я видел (никогда не видел, мечтаю посмотреть) парад на Красной площади.

Как вы думаете провести праздник?

Я хочу провести праздник с вами.

Я приглашаю вас к себе, чтобы вместе провести праздник.

Да здравствует Первое мая — день солидарности трудящихся,

Сенің (сіздің) партиялық (комсомолдық) тапсырманыз бар ма?

Мен насиатшымын (үгітшімін, комсоргпрын).

Сіз қай бастауыш партия үйімінда есепте тұрсыз?

Сіздің партия (комсомол) үйімінда қанша адам бар?

Үш жүзден астам.

Комсомол — партияның сенімді көмекшісі.

МЕРЕКЕЛЕР

Бұған (ертең, жуырда)

— Бірінші май,
— Женіс күні,
— Октябрь,
— Жана жыл мейрамы.

Мен (біз) демонстрацияға барымын (барамыз).

Мен Қызыл аландағы парадты көрдім (әлі көргенім жоқ, көруге күмармын).

Мейрамды қалай өткізбек ойыныз бар?

Менің мейрамды өзінізben бірге өткізгім келеді.

Сізді мейрамды бізben бірге өткізуге шақырамын.

Еңбекшілердің ынтымак күні — Бірінші май жасасын!

— Девятое мая — День Победы над фашизмом,
— славная... годовщина Октября,
— Восьмое марта — Международный женский день,
— двадцать третье февраля — День Советской Армии!

Фашизмді талқандаған Жекіс күні — Тоғызыныш май жасасын!
Октябрьдің даңқты... жылдығы жасасын!
Халықаралық әйелдер күні — сегізінші март жасасын!
Совет Армиясы күні — жиырма үшінші февраль жасасын!

НАРОД. ХАЛЫҚ

Мы рады непоколебимої дружбе между нашими народами.

Советский народ строит коммунизм.

Я глубоко уважаю казахский народ.

Многие сыны и дочери казахского народа — герои Великой Отечественной войны.

Мы очень довольны гостеприимством вашего народа.

Я давно мечтал(-а) побывать в Казахстане.

Я никогда не был в Казахстане.

Я хотел бы узнать больше о казахском народе.

Что можно почитать об истории казахского народа?

У казахов много хороших традиций.

Халықтарымыздың арасындағы мызығымас достық бізді күнтады.

Совет халқы коммунизм құруды.

Мен қазақ халқын аса құрметтеймін.

Қазақ халқының көптеген ұлқыздары — Ұлы Отан соғысының батыры.

Біз сіздің халқыныздың қонақжайлышына қатты ризамыз. Қазақстанда болуды көптен армандаушы едім.

Қазақстанда ешуакытта болған емеспін.

Қазақ халқы туралы көбірек білгім келеді.

Қазақ халқының тарихы туралы қандай кітаптар окуға болады?

Қазақтардың көптеген жақсы дәстүрлері бар.

Мие очень нравится, как у казахов почитают старших.

Маған қазактардың үлкенді сыйлайтын әдеби катты ұнайды.

СОБРАНИЕ, МИТИНГ. ЖИНАЛЫС, МИТИНГ

У нас сегодня (завтра) партийное (комсомольское, профсоюзное) собрание.

Бізде бүгін (ертең) партия (комсомол, кәсіподақ) жиналышы.

Вы не идете на собрание?

Сіз жиналышқа бармайсыз ба?
Мен жиналышқа бара жатырымын.

Я иду на собрание.

Жиналыштың күн тәртібінде кандай мәселелер бар?

Какие вопросы стоят на повестке дня?

Мен жиналышта шығып сөйлеймін.

Я буду выступать на собрании.

Маган сөз беріңізші.

Какое решение приняло собрание?

Жиналыш қандай шешім қабылдады?

Вы будете выступать на митинге?

Сіз митингіде сөйлейсіз бе?

Пойдемте на митинг.

Митингіге барайық.

СОВЕТЫ. СОВЕТСКАЯ ВЛАСТЬ.

СОВЕТТЕР. СОВЕТ ӨКІМЕТІ

Что является высшим органом государственной власти Казахской ССР?

Қазақ ССР-інің мемлекеттік өкіметінің жоғары органы не?

Высшим органом государственной власти Казахской ССР является Верховный Совет Казахской ССР.

Қазақ ССР-інің мемлекеттік өкіметінің жоғары органы Казақ ССР Жоғарғы Советі болып табылады.

Что является законодательным органом Казахской ССР?

Қазақ ССР-інің заң шығаратын органы не?

Верховный Совет Казахской ССР является единственным законодательным органом Казахской ССР.

Сколько раз в году созываются сессии Верховного Совета Казахской ССР?

Сессии Верховного Совета Казахской ССР созываются Президиумом Верховного Совета Казахской ССР два раза в год. Где находится Совет Министров Казахской ССР?

Совет Министров Казахской ССР находится в Доме правительства республики.

Покажите мне, пожалуйста, дорогу в сельсовет.

Я хочу видеть председателя исполнкома сельсовета.

Мне необходимо заверить эту бумагу.

Когда окончательно установилась Советская власть в Казахстане?

В 1920 году.

Какие изменения произошли у вас в республике (городе, селе) за годы Советской власти?

Советская власть принесла казакам свободу и счастье.

Произошли коренные изменения во всех сферах жизни.

Қазақ ССР Жоғарғы Советі Қазақ ССР-інің заң шығаратының бірден-бір органы болып табылады.

Қазақ ССР Жоғарғы Советінің сессиялары жылына неше рет шақырылады?

Қазақ ССР Жоғарғы Советінің сессияларын Қазақ ССР Жоғарғы Советінің Президиумы жылына екі рет шақырады.

Қазақ ССР Министрлер Советі қай жерде?

Қазақ ССР Министрлер Советі республиканың Үкімет үйінде орналасқан.

Ауылдық Советке баратын жолды көрсетіп жіберіңізші.

Мен ауылдық Совет атқару комитетінің председателіне жолығайын деп едім.

Мен мына бір қағазды куәландырып алайын деп едім.

Қазақстанда Совет өкіметі қашан түпкілікті орнап болды?

Мың тоғыз жұз жиырмасынши жылы.

Совет өкіметі тұсында республиканызда (қалаңызда, селонызда) қандай өзгерістер болды?

Совет өкіметі қазақтарға бостандық пен бақыт әкелді.

Әмірдің барлық саласында да түбірлі өзгерістер болды.

Союз Советских Социалистических Республик состоит из пятнадцати союзных республик.

Советский Союз — оплот мира, демократии и социализма.

Советский Союз — самая большая страна в мире.

Правительство Советского Союза борется за мир.

Советское правительство — народное правительство.

Да здравствует Советское правительство!

Советтік Социалистік Республикалар Одағы он бес одақтас республикадан құралған.

Совет Одағы — бейбітшілік, демократия және социализмнің тірері.

Совет Одағы — дүние жүзіндегі ең ірі ел.

Совет үкіметі бейбітшілік үшін күресуде.

Совет үкіметі — халықтың үкіметі.

Совет үкіметі жасасын!

ЮБИЛЕЙНЫЕ ПРАЗДНИКИ. МУШЕЛДІ ТОЙЛАР

Шестидесятилетний юбилей Казахстана прошел в 1980 году. Когда (где) состоится торжественное заседание?

В семь часов вечера во Дворце имени Ленина.

Горячо поздравляю (поздравляем) вас, дорогой юбиляр!

Қазақстанның алпыс жылдық тойы 1980 жылы өтті.

Салтанатты мәжіліс қашан (қайда) болады?

Кешкі жетіде Ленин атындағы сарайда ашылады.

Қымбатты той иесі, сізді қызу құттықтаймын (құттықтаймыз)!

ГОРОД, СЕЛО, ҚАЛА, АУЫЛ

Я (мы) первый раз в вашем городе (селе).

Мне (нам) очень понравился (понравилось) ваш(-е) город (село)

Сіздің қалада (ауылда) бірінші рет болуым (болуымыз).

Маган (бізге) сіздің қала (ауыл) катты үшалы.

Какие достопримечательные места есть в вашем городе (селе)?

Таких мест много.

Что вы рекомендуете нам посмотреть?

В первую очередь вы должны посетить исторический музей, высокогорный каток Медео, Дворец имени Ленина.

Где здесь автобусная станция (сберегательная касса, баня, вокзал, почта, правление колхоза)?

Отсюда недалеко.

Остановите машину (подводу).

Я (мы) заблудился (заблудились).

Покажите мне (нам) дорогу в село (город, гостиницу).

Покажите мне (нам), где школа (институт, магазин, кинотеатр, столовая, ресторан).

Я нездешний.

Помогите мне, пожалуйста, перебраться на ту сторону.

Люди каких национальностей живут у вас?

У нас (в нашем городе, селе) живут казахи, русские, украинцы, уйгуры, татары и люди других национальностей.

Сіздің қалада (ауылда) қандай-қандай көркіті орындар бар?

Ондай орындар көп.

Қандай орындарды көруге кепес бересіздер?

Ең алдымен, сіздер тарихи музейді, Медеу мұз айдынын, Ленин атындағы мәдениет сарайын көрініздер.

Автобус станциясы (жинақ кассасы, моншэ, вокзал, почта, колхоз басқармасы) кай жерде?

Осы жерден қашық емес.

Машинаны (көлікті) токтатыңызы.

Мен (біз) адасып кеттім (көттікі) білем.

Маған (бізге) ауылға (қалаға, конак үйге) баратын жолды көрсетіңізші.

Маған (бізге) мектептің (институттың, дүкенің, кинотеатрдың, асхананың, рестораның) кай жерде екенін көрсетіңізші.

Мен бұл жердікі емеспін.

Арғы бетке өтуге маған көмектесіп жіберіңізші.

Сіздерде қандай ұлттардың өкілдері тұрады?

Бізде (біздің қалада, ауылда) казактар, орыстар, украиндар, үйғырлар, татарлар, баска да ұлт өкілдері тұрады.

Кому поставлен этот памятник?

Народному батыру Амангельды Иманову.

Я (мы) хочу (хотим) посмотреть памятник Ленину.

Когда был поставлен этот памятник?

В 1957 году.

Проводите меня к Вечному огню.

Мне очень нравится памятник Абаю Кунанбаеву.

Где находится парк культуры и отдыха?

Пойдемте в парк.

Вам нравится наш парк?

Мне нравится ваш парк.

Парк (фонтан, аллея) очень красив(-а).

Вы впервые в этом парке?

Да, впервые.

Посидим здесь на скамейке.

Не хотите ли покататься на лодке?

С удовольствием.

Какое красивое дерево!

Пойдемте по этой аллее.

Как называется центральная площадь города?

Она носит имя Ленина.

Мына ескерткіш кімге орнатылған?

Халық батыры Аманкелді Имановтың ескерткіші.

Мен (біз) Лениннің ескерткішін көрейін (көрейік) деп едім (едік).

Бұл ескерткіш кашан орнатылған?

1957 жылы.

Мені Мәнгі лауламаға апарыңызы.

Маған Абай Құнанбаевқа орнатылған ескерткіш катты үнайды.

Мәдениет және демалыс паркінде жерде?

Паркке барайықшы.

Сізге біздің парк үнай ма?

Маған сіздің парк үнайды.

Парк (фонтан, аллея) қандай әдемі!

Сіз бұл паркке бірінші рет келіп тұрсыз ба?

Иә, бірінші болуым.

Мына орындыққа отырайық.

Қайыққа мініп серуендерегіңіз келе ме?

Келгенде қандай!

Қандай көрікті терек!

Мына аллеямен жүреійік.

Каланың орталық аланы қалай аталауды?

Ленин алаңы деп аталауды.

Скажите, пожалуйста, как дойти до площади имени Ленина (до гостиницы)?

Идите прямо, потом сверните направо (налево).

В этом направлении.

В противоположном направлении.

С правой (левой) стороны.

Извините, где улица имени Тулебаева?

Первая улица направо.

Вторая улица налево.

Пойдете к этому большому зданию, а потом повернете направо.

В каком направлении надо идти, чтобы дойти до гостиницы «Алатау»?

Вы идете не в том направлении. Вы должны вернуться.

Это далеко?

Довольно далеко, примерно полкилометра.

Совсем близко, метров двести. Есть ли здесь ресторан?

По этой стороне (по ту сторону) улицы.

Сразу же напротив.

За углом (улицы) налево. Есть ли у вас в городе (селе) базар?

Есть.

Далеко ли до рынка?

Рынок находится в центре города.

Айтып жіберініші, Ленин атындағы аланға (коңақ үйге) калай баруға болады? Тіке жүре берініз, содан соң оңға (солға) бұрылышыз. Осылай қарай.

Кейін қарай.

Оң (сол) жағынызда.

Фафу етініз, Төлебаев көшесі қай жерде?

Он жағыныздағы бірінші көше.

Сол жағыныздағы екінші көше. Анау үлкен үйге жеткесін онға бұрыласыз.

«Алатау» коңақ үйіне бару үшін калай жүру керек?

Сіз адасып барасыз. Кері қайтыныз керек.

Ол алыс па?

Бірсылыра жер, шамамен жарты шакырымдай.

Жап-жакын, екі жүз метрдей. Бұл арада ресторан бар ма?

Көшенін осы (арғы) бетінде.

Тура қарсы алдынызда.

Көшенін сол жақ бұрышында. Сіздін калада (ауылда) базар бар ма?

Бар.

Базар алыс па?

Каланың қак ортасында.

Где здесь мясной (молочный, овощной) павильон?

Внутри рынка.

Где главная улица?

Недалеко отсюда.

Пойдемте по этой улице.

Как много новых домов по этой улице!

Что вы хотите посмотреть?

Я хочу посмотреть центр города,

— исторические памятники,

— музеи, картинные галереи,

— пригородные места.

Кто изображен на этой картине?

Это портрет знаменитого рисовальщика Ибрая Жахаева.

В этом доме жил Мухтар Ауэзов, сейчас здесь музей писателя.

Когда был построен Дворец имени Ленина?

В 1970 году.

Алма-Ата, как я вижу, новый город.

Алма-Ата — исторический город, в нем много изменений.

Это здание Академии наук Казахской ССР.

Ет (сүт, овош) павильоны қай жерде?

Базардың ішінде.

Орталық көше қай тұста?

Бұл арадан алыс емес.

Осы көшемен жүрейік.

Мына көшеде жана үйлер көп-ак екен!

Сіздің не көргіңіз келеді?

Мен каланың орталығын,

— тарихи ескерткіштерді,

— музейлерді, сурет галереяларын,

— қала маңын көрейін деп едім.

Мынау кімнің суреті?

Бұл — атакты күрішші Ыбырай Жақаевтың суреті.

Бұл үде Мұхтар Әуезов тұрған, қазір жазушының музейі.

Ленин атындағы Сарай қашан салынған?

1970 жылы.

Менің байқауымша, Алматы жаңа қала сияқты.

Алматы — тарихи қала, бірақ көп жаңарған.

Бұл — Қазақ ССР Фылым академиясының үйі.

ГОРОДСКОЙ ТРАНСПОРТ. ҚАЛА ТРАНСПОРТЫ

Каким трамвааем (автобусом, троллейбусом) я могу доехать до площади имени Ленина?

Садитесь на четвертый троллейбус.

Лучше всего вы доедете автобусом сорок третьего маршрута.

Где находится трамвайная остановка?

На той стороне улицы.

Дайте один билет.

Этот трамвай (автобус, троллейбус) идет до рынка?

Да, конечно.

Где я должен пересесть на другой трамвай?

Вы должны выйти у моста и сесть на третий трамвай.

Я хочу доехать до университета.

Скажите, пожалуйста, где я должен выйти?

Вы должны ехать до конечной остановки.

Сколько остановок до ЦУМа?

Вы должны выйти на этой остановке.

Вы выходите на следующей остановке?

Нет.

Разрешите пройти, я здесь выхожу.

Ленин атындағы аланға деңгейін кандай трамваймен (автобуспен, троллейбуспен) баруға болады?

Төртінші троллейбуска мінініз. Кырық үшінші автобуспен жылдам барасыз.

Трамвай аялдамасы кай жерде?

Көшенін аргы бетінде.

Бір билет беріңізші.

Бұл трамвай (автобус, троллейбус) базарга дейін бара ма? Эрине.

Мен қай жерден басқа трамвайға ауысып отырсам екен? Сіз көпір жанына түсіп, үшінші трамвайға мінсеніз болады. Мен университетке баратын едім.

Айтынызышы, қай жерден түсейін?

Сіз сонғы аялдамадан түсесіз.

ЦУМ-ға дейін неше аялдама бар?

Осы аялдамадан түссеңіз болады.

Сіз келесі аялдамадан түсесіз бе?

Жок.

Өтіп кетуге рұқсат етінізші, мен осы арадан түсетін едім.

Где здесь ближайшая стоянка такси?
У гостиницы.
Прошу остановиться.
Сколько я должен заплатить?
...копеек.
Подождите, пожалуйста.

Такси тұратын ең жақын жер
қай арада?
Конақ үйдің қасында.
Тоқтатунызды сұраймын.
Мен қанша төлеуге тиістімін?
...тиын.
Күте тұрыңызышы.

ГОСТИНИЦА, ГОСТИ.

Вы остановитесь у знакомых или в гостинице?

Я, как обычно, буду жить в гостинице.

В какой гостинице вы остановитесь?

Наиболее комфортабельные гостиницы в Алма-Ате: «Алма-Ата», «Казахстан», «Алатау». Эти номера забронированы для иностранцев.

Мы хотели бы остановиться в другой гостинице.

Есть ли у вас свободные номера?

Какой номер вы хотите?

Нам нужен отдельный номер.

Мне нужен одноместный или двухместный номер.

Мне нужен номер с ванной.

Номера с ваннами заняты, но на каждом этаже есть общая ванная.

КОНАҚ ҮЙ, КОНАҚТАР

Сіз таныстарыңыздың үйіне түсесіз бе, әлде қонақ үйге түсесіз бе?

Мен әдетте қонақ үйде жатамын.

Кай қонақ үйге түсесіз?

Алматыдагы ең жайлы қонақ үйлер —«Алматы», «Казахстан», «Алатау».

Бұл нөмірлер шетелдіктерге арнап қалдырылған.

Біз басқа бір қонақ үйге орналассак па деп едік.

Сіздерде бос нөмірлер бар ма?

Сізге қандай нөмір керек?

Бізге жеке нөмір керек.

Маған бір кісілік немесе екі кісілік нөмір керек.

Маған ваннасы бар нөмір керек.

Ваннасы бар нөмірлер бос емес, бірақ әр қабатта жалпы ванналар бар.

Мы хотим поселиться вместе с вами.

Надо платить вперед или при отъезде?

Пока нет ни одного свободного номера, подождите до вечера.

Вы получите номер триста двадцать пятый.

На каком этаже этот номер?

На третьем этаже.

Прошу ваш паспорт.

Сколько стоит номер?

Два (три) рубля десять копеек.

Заполните, пожалуйста, этот бланк.

Пожалуйста, ваш ключ.

Сколько времени вы думаете пробыть у нас?

— До конца недели,

— до конца месяца,

— до десятого августа.

Прошу отнести мой багаж на верх.

Где находится лифт?

С этой стороны.

Есть ли здесь бильярдная?

Нет.

Где находится ресторан (ванная, столовая)?

В конце коридора.

В другом коридоре.

Налево (направо, прямо).

Біз сізбен бірге орналасайық деп едік.

Ақыны алдын ала толеу қажет не, әлде кетерде ме?

Әзірше бір де бір бос нөмір жок, кешке дейін күте турыңыз.

Сіз үш жүз жиырма бесінші нөмірге баrasыз.

Ол нөмір қай қабатта?

Ушінші қабатта.

Паспортыңызды беріңізші.

Нөмір қанша тұрады?

Екі (үш) сом он тиын.

Мына бланкіні толтырыңызышы.

Мінеки, сіздің кілтініз.

Мұнда қанша уақыт болғыңыз келеді?

— Аптаның аяғына дейін,

— айдың аяғына дейін,

— онынши авгуска дейін.

Менің жүгімді жоарға апарунызды сураймын.

Лифт қай жерде?

Мына жақта.

Мұнда бильярд ойнайтын жер бар ма?

Жок.

Ресторан (вания, асхана) қай жерде?

Коридордың арғы басында.

Келесі коридорда.

Сол жақта (оң жақта, тұра алдында).

Дайте, пожалуйста, чистое постельное белье.

Где полотенце (мыло)?

Там же.

В моей комнате холодно,

— слишком жарко,

— радиатор не греет,

— нет света,

— нет воды,

— перегорела лампочка.

Прошу принести бутылку пива и два стакана.

Прошу купить пачку сигарет «Казахстан» и коробку спичек.

Прошу разбудить меня завтра в пять часов тридцать минут.

Есть ли для меня письма?

Да, для вас есть заказное письмо и телеграмма.

Нет, ничего нет.

Вчера никто меня не спрашивал?

Нет, никто.

Да, несколько человек спрашивали вас.

Здесь был один товарищ и спрашивал вас.

Кто-то оставил для вас пакет.

Ко мне скоро должны прийти товарищи.

Прошу сразу же направить этого человека ко мне в комнату.

Я буду в ресторане. Если кто-нибудь будет меня спрашивать, прошу сообщить мне.

Таза төсек-орын беріңізші.

Сүлгі (сабын) қайда екен?
Сонда.

Менің бөлмемде салқын,

— өте ысы,

— радиатор қызбайды,

— жарық жок,

— су жок,

— лампочка жанып кеткен.

Бір шыны сыра мен екі стакан әкеліңізші.

«Қазақстан» сигареті мен сірікке сатып ала келіңізші.

Мені өртөңгі сағат бес жарымда оятуыңызды өтінемін.

Маған хат бар ма екен?

Иә, сізге арнайы хат пен телеграмма бар.

Жок, ештеңе жок.

Кеше мені ешкім сұраған жок па?

Жок, ешкім сұраған жок.

Иә, сізді бірнеше адам сұрады.

Осында бір жолдас келіп сізді сұрады.

Біреу сізге пакет тастап кетті.

Маған қазір жолдастарым келу керек.

Сол адамды менің бөлмеме кідіртпей жіберуіңізді сұраймын.

Мен ресторанда боламын. Егер мені біреу-міреу сұраса, хабарлауыңызды өтінемін.

Если кто-нибудь меня будет спрашивать, скажите, пожалуйста, что я буду в семь часов. Вас ждут в вестибюле. Я сейчас там буду, уже спускаюсь.

Ключа здесь нет, товарищ Петров, наверное, у себя в комнате.

Его (ее) нет, он (она) недавно вышел (вышла).

Его (ее) нет, но он (она) должна (должна) сейчас вернуться.

Я уезжаю сегодня вечером.

Я улетаю завтра утром.

Я хочу оплатить счет, сколько я должен?

Вызовите такси.

Помогите, пожалуйста, отнести мой багаж к машине.

Благодарю вас за услуги.

Спасибо. Здесь очень хорошее обслуживание, я очень доволен.

Вы не видели гостей (туристов, делегацию) из Ленинграда (Риги)?

Где они остановились?

Куда они уехали (ушли)?

Мы ждем гостей.

Нас пригласили в гости.

Мы идем в гости.

Егер біреу-міреу мені сұрай калса, сағат жетіде келетінімді айтарсыз.

Сізді вестибюльде күтіп отыр. Мен қазір барамын, міне, шықтым.

Мұнда кілт жок, бәлкім, Петров жолдас өз бөлмесінде шығар.

Ол жок, жаңа ғана шығып кеткен.

Ол жок, бірақ қазір қайтып келер.

Мен бұғін кешке жүремін.

Мен ертең өртемен ұшамын. Есептесейк, мен қанша төлеуім керек?

Такси шақырыңызышы.

Менің жүгімді машинаға апаратысуға жәрдемдесінізші.

Жәрдемдескеніңіз үшін алғыс айтамын.

Рақмет. Мұнда өте жақсы қызмет көрсетеді еken, мен өте ризамын.

Сіз Ленинградтан (Ригадан) келген қонактарды (туристерді, делегаттарды) көрмедініз бе?

Олар қайда түскен еken?

Олар қайда кетті еken?

Біз қонақ күтіп отырмыз.

Бізді қонақ шақырды.

Біз қонақ барамыз.

Добро пожаловать, гости, про-
ходите.

Откройте, пожалуйста, дверь.
Где ключ от двери?

Закройте, пожалуйста, дверь.
Кто там? Войдите.

Откройте (закройте), пожалуй-
ста, окно.

Вскипятите, пожалуйста, чай.
Меня (нас) никто не спраши-
вал?

Да, вас спрашивали.

Кто меня спрашивал?

Один мужчина (одна женщи-
на).

Он обещал еще прийти.

Если меня будут спрашивать,
скажите, что я скоро вернусь.

Я забыл свой чемодан.

Я потерял ключ от чемодана.

У вас есть прачечная?

Мне надо сдать белье в стирку.

Мое белье скоро постирают?

Конечно.

Куда можно сдать вещь в
чистку?

В салон химчистки.

С какого часа он начинает ра-
ботать?

С восьми утра.

Хорошо, я зайду завтра.

Конактар, қсіп келдініздер,
төрлетіңіздер.

Есікті ашып жіберіңіші.

Есіктің кілті қайда?

Есікті жаба салыңызы.

Ол кім? Қіріңіз.

Терезені ашып (жауып) жібе-
ріңіші.

Шай қайнатып жіберіңіші.

Мені (бізді) ешкім сұраған
жок па?

Иә, сізді сұрады.

Мені кім сұрады?

Бір ерек (бір әйел).

Ол тағы келемін деді.

Егер мені сұраса, кешікпей ке-
леді деңіз.

Мен чемоданымды ұмытып ке-
тілпін.

Мен чемоданымның кілтін жо-
ғалтып алдым.

Сіздерде кір жуатын жер бар
ма?

Мен киім-кешегімді жууға бе-
реін деп едім.

Менің киімдерімді тез жуып
берер ме екен?

Эрине.

Киімді тазартатын жер қайда
екен?

Химиялық тазалау салонында.

Ол сағат нешеден бастап іс-
тейді?

Таңертенгі сегізден.

Макұл, мен ертең келемін.

Я порвал(-а) пиджак (брюки, рубашку, платье, юбку).

Заштопайте, пожалуйста, это.
Где находится ателье мод?
Я хочу заказать брюки.

Мен бешпетімді (шалбарымды, жейдемді, көйлегімді, юбкамды) жыртып алдым.

Мынаны жамап беріңізші.
Сән ательесі қай жерде?
Мен шалбар тіктірейін деп едім.

ОБЩЕСТВЕННОЕ ПИТАНИЕ. ҚОҒАМДЫҚ ТАМАҚТАНУ ОРНЫ

Есть ли здесь поблизости буфет (ресторан, столовая)?

На этой улице налево есть столовая.

Где готовят национальные блюда?

Во всех ресторанах города.

Я хотел бы попробовать казахские блюда.

Я хочу есть.

Пойдем позавтракаем (пообедаем, поужинаем).

Когда открывается (до какого часа работает) ресторан (кафе, столовая, буфет)?

Можете ли вы порекомендовать мне какой-нибудь хороший (скромный) ресторан?

Зайдем в этот ресторан.

Вот здесь свободный столик.

Здесь не занято?

Пожалуйста, свободно.

Этот столик занят (забронирован).

Жақын жерде буфет (ресторан, асхана) бар ма?

Осы көшениң бойында сол қол жақта асхана бар.

Мұнда үлттық тағамдарды қай жерде даярлайды?

Кала ресторандарының бәрінде де даярлайды.

Мен қазак тағамын татып көрейін деп едім.

Менің тамактаным келеді.

Жүріңіз, танертенгі (түскі, кешкі) тамақты ішейік.

Ресторан (кафе, асхана, буфет) қашан ашылады (қай уақытка дейін ашық болады)?

Сіз маган бір тәуір (ортакол) ресторанды сілтеп жібермейсіз бе?

Мына ресторанға кірейік.

Міне, мына стол бос.

Мына орын бос па?

Бос, отырыңыз.

Бұл стол бос емес (иесі бар).

Можете сесть вот сюда.

Можно с вами сесть?

Пожалуйста, садитесь.

Вы поели? Завтракали? Обедали? Ужинали?

Я (мы) хочу (хотим) пить.

Вы не голодны?

Я не голоден.

Я не хочу пить.

Хотелось бы немногого закусить.

Вам это по вкусу?

Это мне по вкусу.

У меня сегодня хороший аппетит.

У меня сегодня нет аппетита.

Нравятся ли вам национальные блюда?

Блюда национальной кухни очень вкусны.

Я люблю жареное мясо (курицу).

Я к еде нетребователен.

Когда вы обедаете?

Во время перерыва.

Я должен соблюдать диету.

Я страдаю болезнью печени, желудка.

Міне, мынаган отыруыңызга болады.

Сізбен бірге отыруға бола ма?

Қалауыңыз білсін, отырыңыз.

Сіз тамактандыңыз ба? Ертеңгі тамакты іштіңіз бе? Түскі тамакты іштіңіз бе? Кешкі тамакты іштіңіз бе?

Мен (біз) шөлдеп тұрмын (тұрмыз).

Сіздің карныңыз ашқан жок па?

Мен аш емеспін.

Менің ішкім келмейді.

Аздал жүрек жалғасам ба деп едім.

Сізге бұл үнай ма?

Бұл маган үнайды.

Бүгін менің тәбетім тартып отыр.

Бүгін менің тәбетім тартпай отыр.

Сізге үлттық тағамдар үнай ма?

Үлттық ас үй тағамдары өте дәмді.

Мен куырдакты тәуір көремін.

Мен тағам талғамаймын.

Сіз түскі асты кай уақытта ішесіз?

Түскі үзіліс кезінде.

Мен диета сақтаушы едім.

Бауырым, асқазаным ауырады.

Я не ем соленой, острой пищи.
Что вы хотите (желаете)?
Что у вас сегодня на обед?
Вы желаете дежурное блюдо или что-либо из порционных?
Фирменные блюда есть у вас?
Суп-лапша с курицей.
Подайте, пожалуйста, меню.
Принесите мне (нам), пожалуйста, колбасу,
— лук,
— огурцы,
— помидоры,
— редьку,
— сыр,
— чеснок,
— казы,
— салат (из капусты, из редиски, из огурцов).
На первое можно суп-лапшу,
— борщ (мясной, без мяса, со сметаной),
— бульон,
— рисовый (молочный, мясной) суп.
Есть ли у вас на второе мясо по-казахски,
— баранина отварная,
— лапша дунганская,

Мен түзды, қышқыл асты ішे алмаймын.
Не ішкіңіз келеді (не қалайсыз)?
Бүгін тұскілікке сіздерде не бар?
Дайын түрған тағамнан ішесіз бе, әлде өз қалауыныңша даярлайық па?
Фирмалық тағамдарыңыз бар ма?
Тауықтың еті салынған кеспе бар.
Менюді бере тұрыңызышы.
Маған (бізге) колбаса,
— пияз,
— кияр,
— помидор,
— шалғам,
— сыр,
— сарымсак,
— казы,
— (капустадан, шалғамнан, киярдан жасалған) салат әкелініңіші.
Біріншіге кеспе,
— (етті, етсіз, каймак катқан) борщ,
— сорпа,
— сүт катқан күріш көже, ет салған сорпа берініңіші.
Сіздерде екінші тағамға қазақша асылған еті,
— пісірілген қой еті,
— дүнген кеспесі (лағман),

— индейка,
— мозги,
— курятина,
— рыба,
— почки,
— телятина,
— куырдак?

Что вы желаете на десерт?

Есть ли у вас кефир,
— пиво жигулевское,
— чай с лимоном,
— молоко,
— кумыс,
— шубат?

Принесите, пожалуйста, две порции мороженого.

Какое мороженое вы желаете (ванильное, малиновое или шоколадное)?

Я хотел(-а) бы мороженое с кремом (с шоколадом, с клубникой).

Дайте стакан воды с сиропом.

Есть ли у вас папиросы?

Папирос нет, есть сигареты.

Дайте пачку сигарет «Казахстан».

Какие у вас есть вина?

У нас очень хорошее красное (белое) вино.

Принесите, пожалуйста, двести граммов белого вина.

— күркө тауықтың еті,
— мипалау,
— тауық еті,
— балық,
— бүйрек,
— бұзау еті,
— куырдақ бар ма?

Сүйиқ тағамнан не ішкіңіз келді?

Айран,
— жигули сырасы,
— лимон салған шай,
— сүт,
— қымыз,
— шұбат бар ма?

Екі балмұздак әкелініңіші.

Қандай балмұздакты қалайсыз (ваниль, бұлдірген, әлде шоколад қосылғаның ба)?

Мен балмұздактың крем (шоколад, құлпынай) қосылғаның қалар едім.

Бір стакан сиропты су беріңізші.

Сіздерде папирос бар ма?

Папирос жоқ, сигарет бар.

«Қазақстан» сигареттіңін біреүін беріңізші.

Сіздерде шараптың қандай түрлері бар?

Бізде өте жақсы қызыл (ак) шарап бар.

Ақ шараптаң 200 грамм әкеле койыңыз.

Пожалуйста, рассчитаемся.
Сколько я должен заплатить?
Вы будете платить вместе или
отдельно?

Есептессейік.
Қанша төлеуім керек?
Бәріңізге бір есептейін бе, әлде
бөлек-бөлек төлейсіздер мег?

АТЕЛЬЕ

Я ищу хорошего портного.

Мен жақсы киім тігуші іздең
жүрмін.

Я хочу заказать костюм.

Мен костюмге заказ берейін
деп едім.

Из вашего материала?

Матасын өзіңіз әкелесіз бе?

Да, из моего материала.
Я хочу выбрать материал.
Вы можете мне показать об-
разцы?

Иә, матасын өзім әкелемін.
Мен мата таңдаң алайынышы.
Маған үлгілерді көрсетесіз бе?

Я выбрал этот материал.
Какой вы хотите фасон?
Есть ли у вас журнал мод?

Мен мына матадан тіктіремін.
Сіз қандай фасонды қалайсыз?
Сіздерде модалар журналы
бар ма?

Пиджак сделайте подлиннее
(покороче, пошире, поуже).
Брюки сделайте немного поши-
ре (покороче).
Прошу пришить пуговицу, вы-
гладить костюм.

Бешпетті ұзындау (қыскалау,
кендеу, тарлау) етсеңіз.
Шалбарды сәл кендеу (қыска-
лау) етіңіз.
Костюмының түймелерін қа-
дап, үтіктеп беруінізді өтіне-
мін.

Когда прийти на примерку?
Через десять дней.
Сколько стоит пошив?
У меня есть материал на пла-
тые, вы можете мне сшить?
Покажите, пожалуйста, мате-
риал.
Когда будет готово?

Кііп көруге қашан келейін?
Он күннен кейін.
Қол ақысы қанша тұрады?
Менде көйлектік мата бар, ті-
гіп бере аласыз ба?
Матаңызды көрсітіңіші.

Қашан өзір болады?

Когда вы желаете его получить?

Я хочу получить его на этой неделе;

— на будущей неделе,

— через четыре дня,

— в субботу.

Хорошо, будет готово,

В такой короткий срок мы не можем выполнить заказ.

Прошу подбрить подметки и каблуки.

Прошу прибить подковки на носки ботинок, на каблуки.

Прошу здесь зашить.

Можно подождать?

Сейчас будет готово.

Сколько я должен заплатить?

Пятьдесят копеек.

ЧАСОВАЯ МАСТЕРСКАЯ.

Мои часы не идут.

Прошу починить часы.

Мои часы отстают (спешат).

На сколько?

На десять минут в сутки.

Разбилось стекло.

Лопнула пружина.

Сломалась стрелка.

Прошу вставить новое стекло, заменить пружину.

Часы нужно почистить.

Сіздің қашан алғызыз келіп еді?

Мей оны осы аптаның ішінде,

— келесі жұмада,

— төрт күннен кейін,

— сенбіде алсам ба деп едім.

Жақсы, әзір болады.

Мұндай қыска мерзімде біз зақазды орындаі алмаймыз.

Ұлтапы мен өкшесін шегелей койыңыз.

Бәтенкенің басына, өкшесіне темір қағып берсеңіз...

Мына жерін тігіп жіберсөніз...

Құте тұрсаңыз қайтеді?

Қазір әзір болады.

Мен канша төлеуім керек?

Елу тиши.

САФАТ ШЕБЕРХАНАСЫ

Менің сағатым тұрып қалады.

Сағатымды түзетіп берінізші.

Менің сағатым қалып қояды (алға кетеді).

Қаншага?

Тәулігіне он минут.

Әйнегі сыннып қалды.

Серіппесі үзіліп кетті.

Тілі сынды.

Жанадап әйнек салып, серіппесін өзгертіп беруінізді сұраймын.

Сағатты тазалау қажет.

Когда будут готовы?
Подойдите завтра в конце рабочего дня.

Қашан әзір болар екен?
Ертең жұмыс аяғында келіңіз.

УЧРЕЖДЕНИЯ СВЯЗИ. БАЙЛАНЫС МЕҚЕМЕЛЕРІ

Дайте мне свой адрес.
Запишите, пожалуйста, мой адрес.
Я не знаю вашего (его) адреса.
Сообщите мне свой адрес.

Отправьте, пожалуйста, эту бандероль.
Есть ли для меня письма?
Для вас есть два письма.
Почтальон еще не пришел.
Когда приходит почтальон?
Скоро придет.
Я жду срочное письмо.
Для вас есть телеграмма.
Для вас есть заказное письмо.
Распишитесь вот здесь.
Мне нужно сегодня написать письмо.

В какие часы работает почта?
С восьми утра до десяти вечера.
Скажите мне, пожалуйста, где принимают международную корреспонденцию?
Мне нужно отправить письмо.
Примите, пожалуйста, заказное (ценное) письмо.

Маган адресіңізді берінізші.
Менің адресімді жазып алышызы.
Мен сіздің (оның) адресіңізді (адресін) білмеймін.
Маган өз адресіңізді хабарлаңыз.
Мына бандерольді жіберіңізші.

Маган хат бар ма екен?
Сізге екі хат келді.
Хат тасуши әлі келген жок.
Хат тасуши қашан келеді?
Енді келіп қалар.
Мен жедел хат күтіп журмін.
Сізге телеграмма бар.
Сізге аманатты хат бар.
Мына жерге қол қойыңыз.
Мен бұғін хат жазуым керек.

Почта қай сағаттарда істейді?
Ертенгі сегізден кешкі онға деійін.
Халыкаралық хат-хабарды қай жерде кабылдайтынын айтынызы.
Мен хат жіберейін деп едім.
Аманатты (багалы) хатты кабылданызы.

Отправьте, пожалуйста, эту (срочную) телеграмму.

Я хочу послать телеграмму с оплаченным ответом.

Когда будет доставлена телеграмма?

Сегодня.

Где ближайший телефон-автомат?

Мне нужно позвонить по телефону.

Где можно купить почтовую бумагу (марку, конверт)?

В том окне.

Дайте мне, пожалуйста, открытки с видами Алма-Ата (вашего города, вашего парка).

Сколько стоит эта открытка?

Четыре копейки.

Напишите мне, пожалуйста, письмо на казахском языке.

Пожалуйста, что вы хотите написать? Продиктуйте, я напишу.

Отправьте (опустите в ящик) это письмо.

Разрешите мне переписываться с вами?

Мне будет очень приятно получить от вас письмо.

Будете отвечать на мои письма?

Я люблю писать письма.

Мына (шұғыл) телеграмманы жіберіңізші.

Мен телеграмманы жауабын білдіретін етіп жібергім келеді. Телеграмма қашан жеткізіледі?

Бүгін.

Ең жақын автомат-телефон қай жерде?

Менің телефон соғуым керек.

Хат жазатын қағазды (марканы, конвертті) кайдан сатып алуға болады?

Ана терезеден.

Маған Алматының (сіздің қаланың, сіздің парктің) суреті бар открытканы көрсетіңізші (беріңізші).

Мына открытка қанша тұрады?

Төрт тиын.

Маған хатты қазақша жазыптызышы.

Не жазғыныз келеді, айтып тұрыцыз, мен жазайын.

Мына хатты жібере (жәшікке сала) салызызышы.

Сізбен хат жазысып тұруыма рұқсат етіңіз.

Сізден хат алып тұру мен үшін үлкен ғанибет!

Менің хаттарыма жауап беріп тұрасыз ба?

Мен хат жазғанды ұнатамын.

Передайте, пожалуйста, это письмо Ержану.

Спасибо за письмо!

Мне нужно отправить письмо, телеграмму.

Где здесь почтовый ящик?

Один квартал выше.

Где здесь почтовое отделение?

Главпочтamt находится на улице Кирова.

Сколько стоит простое,

— заказное,

— международное,

— срочное,

— авиа-письмо?

Дайте, пожалуйста, две почтовых марки,

— две-три открытки,

— бланк для телеграммы.

Можно ли у вас купить почтовые марки для коллекции?

Пожалуйста!

Прошу послать это письмо заказным, срочным.

Прошу написать на конверт точный адрес.

Есть ли письмо на имя Рахметова?

Я хочу позвонить по телефону.
Откуда можно позвонить по телефону?

Мына хатты Ержанға берерсіз.

Хат жазғаныңызга ракмет!

Хат, телеграмма жіберуім керек.

Почта жәшігі қай жерде?

Бір квартал жогары.

Мұндағы почта бөлімшесі қай жерде?

Орталық почта Киров көшесінде.

Жай хат,

— аманатты хат,

— халықаралық хат,

— жедел хат,

— авиахат қанша тұрады?

Маган екі почта маркасын,

— екі, үш открытка,

— телеграмма бланкісін беріңізші.

Сіздерден коллекция үшін почта маркаларын сатып алуга бола ма?

Болғанда қандай!

Мына хатты жедел және аманатты хат етіп жіберуінізді сұраймын.

Конвертке адресін дәл жазуынызды өтінемін.

Рахметовке хат бар ма екен?

Мен телефон соғайын деп едім.
Телефонды қайдан соғуға болады?

Пожалуйста, дайте телефонный
справочник.

Срочный разговор.

Междугородный разговор.

Я хочу заказать разговор с Ка-
рагандой.

Караганда, номер телефона...

Номер не отвечает.

Алло, я хочу говорить с това-
рищем...

Сколько дней идет письмо до
Москвы (Ленинграда)?

Всего два дня.

Телефон анықтамасын беріңіз-
ші.

Тез сөйлесу.

Қалааралық сөйлесу.

Мен Қарағандымен сөйлесуге
заказ берейін деп едім.

Қарағанды, телефон нөмірі...

Нөмір жауап бермейді.

Алло, мен ...жолдаспен сөйле-
сейін деп едім.

Москваға (Ленинградқа) хат
неше күнде барады?

Екі-ақ күнде.

ПАРИКМАХЕРСКАЯ. ШАШТАРАЗ

Где находится парикмахер-
ская?

Здесь в гостинице.

Я хочу побриться.

Я хочу постричься.

Вы должны немногого подож-
дать.

Когда я должна прийти?

Придите, пожалуйста, после
обеда,

— в шесть часов,

— завтра утром,

— через два часа.

Сейчас ваша очередь.

Сейчас моя очередь.

Как вас постричь?

Я хочу изменить прическу.

Я хотела бы посмотреть модели
причесок.

Шаштараз қай жерде?

Осы қонақ үйдің ішінде.

Мен қырынайын деп едім.

Шаш алғызайын деп едім.

Сіз аздал күте тұрарсыз.

Мен сағат нешеде келейін?

Сіз түстен кейін,

— сағат алтыда,

— ертең ертемен,

— екі сағаттан кейін келіңіз.

Қазір сіздің кезегініз.

Қазір менің кезегім.

Шашыңызды қалай қызыасыз?

Мен шаш қойысымды өзгерте-
йін деп едім.

Мен шаш қоюдың түрлерін
көрсем бе деп едім.

Прошу постричь волосы покороче.

Прошу сделать мне перманент.

У вас очень сухие волосы, может быть, смазать бриллиантином?

Я хочу покрасить волосы.

В какой цвет?

В черный (каштановый, золотистый) цвет.

Оставьте так.

Может быть, смочить волосы?

Да (нет), спасибо.

Может быть, вы хотите крем, пудру, одеколон?

Сделайте, пожалуйста, компресс.

Я хочу сделать маникюр.

У вас есть косметический кабинет?

Пожалуйста, чек.

Деньги уплатите в кассу.

Шашымды қыскартыңырап қынызышы.

Маган перманент жасауызызды сұраймын.

Сіздің шашызыз құрғақ екен, бриллиантин жағайын ба?

Шашымды бояйын деп едім.

Кай түске?

Кара (қызылт, сары) түске.

Осылай қалдырыңыз.

Шашызызды суласақ қайтеді?

Иә (жок), ракмет.

Иіс май, опа, әтір жақсақ қайтеді?

Компресс жасаңызышы.

Менің маникюр жасатым келеді.

Сіздерде косметика кабинеті бар ма?

Мінеки, чек.

Ақшаны кассаға төлеңіз.

ФОТОГРАФИЯ, ФОТОГРАФИЯ,

Я (мы) хочу (хотим) сфотографироваться.

Пожалуйста, как вы хотите сфотографироваться?

Сфотографируйте меня (нас) в полный рост (сидя).

Какого формата фотографию вы хотите?

ФОТОТОВАРЫ. ФОТОТОВАРЛАР

Мен (біз) суретке түсейін (түсейік) деп едім (едік).

Қалауыныз білсін, суретке қалай түсейін деп едіңіз?

Мені (бізді) түрегеліп түрган (отырған) күйде түсірініз.

Суреттің үлкендігі қандай болсын?

Шесть на девять.
Когда будут готовы фотокарточки?
В следующий четверг.
Сколько штук вы хотите?
Четыре.
Ты умеешь фотографировать?
Конечно.
Садитесь сюда.
Наклонитесь немного вперед.
Выше, ниже.
Вышлите мне фотографию по этому адресу.
Дарю вам на память свою фотографию.
Мне нужно проявить (отпечатать) пленку.
Мне нужно купить пленку (фотобумагу).
Где можно зарядить кассету?

В ближайшем фотоателье.
Покажите, пожалуйста, фотоаппараты.

Алты да тоғыз.
Суретіміз қашан дайын болады?
Келесі бейсенбіде.
Сізге қанша дана керек?
Төртеу.
Сен суретке түсіре аласың ба?
Әрине.
Мына жерге отырыңыз.
Сәл еңкейіңіз.
Жоғары, төмен.
Суретті мына адреске жіберіңіз.
Сізге ескерткішке өз суретімді берейін.
Мен пленканы шығаратын (қағазға басатын) өдім.
Мен пленка (фотоқағаз) сатып алайын деп өдім.
Кассетаны қай жерде зарядтауға болады?
Жақын жердегі фотоательеде.
Фотоаппараттарды көрсетіңіші.

ПРОМЫШЛЕННЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ. ӨНДІРІС ҚӘСІПОРЫНДАРЫ

Какие виды промышленности развиты в вашей республике (в вашем городе, районе)?
Много ли заводов, фабрик у вас в районе (селе, городе, республике)?
Какую продукцию выпускает ваш(-а) завод (фабрика)?

Сіздің республикада (қалада, ауданда) өнеркәсіптің қай турлері кен дамыған?
Сіздің ауданда (ауылда, қала, республикада) завод, фабрика көп пе?
Сіздің завод (фабрика) қандай өнім шығарады?

В недрах Казахстана есть все элементы таблицы Менделеева.

По добыче цветных металлов Казахстан занимает видное место в Союзе.

В республике много таких крупных промышленных центров, как Караганда.

Я работаю (мы работаем) на АЗТМ в Алма-Ате,

— на вагоноремонтном заводе,
— на машиностроительном заводе,

— на мебельной фабрике,
— на чулочной фабрике,
— на текстильном комбинате,
— на элеваторе,
— на домостроительном комбинате.

Сколько рабочих у вас на заводе (фабрике)?

Кто директор завода (фабрики)?

Мне нужно с ним поговорить.
Мне очень понравился ваш завод.

Я хочу поступить на работу.
Какой у тебя средний заработок в месяц?

Есть ли у вас новаторы производства (рационализаторы, бригады коммунистического труда)?

Казакстан жері қойнауында Менделеев кестесіндегі элементтердің бәрі де бар.

Қазақстан түсті металдар өндіруден Одакта көрнекті орын алады.

Республикада Қарағанды сиякты ірі өнеркәсіп орталықтары көп.

Мен (біз) Алматыдағы АЗТМ-да,

— вагон жөндеу заводында,
— машина жасау заводында,

— мебель фабрикасында,
— шұлық-ұйық фабрикасында,
— макта-мата комбинатында,
— элеваторда,
— үй құрылсы комбинатында жұмыс істеймін (жұмыс істейміз).

Сіздің заводта (фабрикада) қанша жұмысшы бар?

Заводтың (фабриканың) директоры кім?

Менің онымен сөйлесуім керек.
Маған сіздің завод оте үнады.

Менің жұмысқа кіргім келеді.
Сенің бір айлық орта табысың қандай?

Сіздерде өндіріс жаңашылдары (өнертапқыштар, коммунистік сцбек бригадалары) бар ма?

Их много.

Какие обязательства в честь праздника взял на себя ваш коллектив в этом году?

Выполнить годовой план к 7 ноября.

Как вы выполняете свои обязательства?

Свои обязательства мы выполняем хорошо (успешно).

Я приехал (мы приехали) поучиться вашему опыту.

Мы также желаем поделиться с вами опытом.

Познакомьте меня, пожалуйста, с работой вашего завода (вашей фабрики).

Как вы выполняете свой план?

Я (мы) выполняю(-ем) план на сто (сто пятьдесят) процентов.

С кем соревнуется ваш коллектив?

С кем вы соревнуетесь?

Я вызываю тебя на соцсоревнование.

Мы боремся за звание бригады коммунистического труда (за звание лучшей бригады, за звание лучшего цеха, за передающее Красное знамя).

Көп.

Сіздің коллектив биыл (мереке құрметтіне) өздеріне қандай міндеттемелер алды?

Жылдық жоспарымызды 7 ноябрьге орындауга міндеттеме алдык.

Оз міндеттемелеріңізді қалай орындарап жүрсіздер?

Біз өз міндеттемелерімізді жаксы (ойдағыдай) орындаудамыз.

Мен (біз) сіздердің тәжірибелерінізді үйренуге келдім (келдік).

Біздің де сіздермен тәжірибе алмасқышыз келеді.

Мені өз заводыңыздың (фабрикаңыздың) жұмысымен таныстырыңызыши.

Жоспарыңызды қалай орындарап жүрсіз?

Мен (біз) жоспарды жүз (жүз елу) процент орындаімын (орындаімыз).

Сіздің коллектив кіммен жарыска түсті?

Сіз кіммен жарыска түстініз?

Мен сені социалистік жарыска шақырамын.

Біз коммунистік еңбек бригадасы атағын (үздік бригада атағын, үздік цех атағын, ауыспалы Қызыл ту) алу үшін күресеміз.

Сколько цехов на вашем(-ей) заводе (фабрике)?

На нашем заводе три цеха.

В каком цехе ты (вы) работаешь. (работаете)?

В механическом цехе.

Познакомьте меня с работой механического (сборочного) цеха.

Я хочу поговорить (познакомиться) с шахтерами.

Здесь живут шахтеры.

Вы давно работаете на шахте?

Больше года.

Можно спуститься в шахту?

Сіздің заводта (фабрикада) нешे цех бар?

Біздің заводта үш цех бар.

Өзің (өзіңіз) қай цехта жұмыс істейсің (істейсіз)?

Механикалық цехта.

Мені механикалық (құрастыру) цехының жұмысымен таныстырыныз.

Менің шахтерлермен әңгімелескім (танысқым) келеді.

Мұнда шахтерлер тұрады.

Сіз шахтада көптен істейсіз бе?

Бір жылдан асты.

Шахтага түсуге бола ма?

СТРОИТЕЛЬСТВО. ҚҰРЫЛЫС

Как обстоят дела с жилищным строительством у вас в селе (районе, городе, республике)?

Жилищному строительству сейчас уделяется большое внимание.

В производство внедряются новые методы строительства.

Имеется ли у вас в районе (республике) местный строительный материал (строительный камень, лес)?

Наш район (республика) богат(-а) строительным материалом.

Когда закончите строительство этого завода (дома)?

Сіздерде ауылдық жерде (ауданда, қалада, республикада) тұрғын үй құрылышының жайы қалай?

Казір үй құрылышына қатты көңіл бөлініп жатыр.

Құрылыштағы жана әдістер өндіріске ендіріліп жатыр.

Сіздің ауданда (республикада) жергілікті құрылыш материалдары (тас, ағаш) бар ма?

Біздің аудан (республика) құрылыш материалына бай.

Мына заводтың (үйдің) құрылышын кашан бітіресіздер?

По плану к концу года.

Познакомьте меня, пожалуйста, с проектом стройки.

Дом строится быстро (медленно).

СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО.

Как называется ваш колхоз (совхоз)?

Наш колхоз (совхоз) носит имя Ленина.

Какое место занимает ваш колхоз (совхоз) по выполнению плана?

Наш колхоз (совхоз) передовой в республике.

Колхоз (совхоз) постоянно перевыполняет государственное задание.

В каком (какой) звене (бригаде) вы работаете?

Я работаю (мы работаем) в первой (второй) бригаде (в третьем, четвертом звене).

Какие работы сейчас выполняет ваша бригада (звено)?

Наша бригада (наше звено) сейчас пашет,

— сеет пшеницу,

— сеет кукурузу,

Жоспар бойынша жыл аяғында.

Мені құрылым жобасымен таныстырынызы.

Үй тез (баяу) салынып жатыр екен.

АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Сіздің колхоздың (совхоздың) аты қандай?

Біздің колхоз (совхоз) Ленин есімімен аталады.

Жоспарды орындауда сіздің колхоз (совхоз) нешінші орында?

Біздің колхоз (совхоз) республикада алдынығы қатарда.

Колхоз (совхоз) мемлекеттік тапсырманы үнемі асыра орындалад жүр.

Сіз кай звенода (бригадада) жұмыс істейсіз?

Мен (біз) бірінші (екінші) бригадада (үшінші, төртінші звенода) жұмыс істеймін (істейміз).

Сіздің бригада (звено) қазір қандай жұмыстар істеп жатыр?

Біздің бригада (звено) қазір жер жыртып жүр,

— бидай сеуіп жүр,

— жүгері себуде,

— сажает картофель,
— полет свеклу,
— полет кукурузу,
— окучивает картофель,
— косит сено,
— ухаживает за фруктовым
садом,
— убирает пшеницу (сено, ку-
курузу, картофель),
— собирает фрукты (овощи).
Сколько человек работает в
вашей бригаде (в вашем зве-
не)?

У нас в бригаде (звене) рабо-
тает сто двадцать человек.

Какая бригада у вас в колхозе
самая передовая?

Наша (вторая) бригада — пе-
редовая в колхозе.

Кто у вас бригадир (звенье-
вой)?

Кто в вашей бригаде (звене,
колхозе) лучше всех работает?

Лучше всех у нас работает
Алим Оразов.

Готов ли к весенней (осенней)
работе сельскохозяйственный
инвентарь?

Давно готов.

Сколько вы вспахали (под ку-
курузу, пшеницу, картофель)?

Почти одну третью всей площа-
ди.

— картоп егуде,
— қызылша отап жүр,
— жүгері отап жүр,
— картоп шоктап жүр,
— пішен шауып жүр,
— жеміс ағаштарын күтіп
жүр,
— бидай (пішен, жүгері, кар-
топ) жинауда,
— жеміс (овощ) жинауда.
Сіздің бригадада (звенода)
канша адам жұмыс істейді?

Біздің бригадада (звенода) бір
жұз жиырма адам жұмыс іс-
тейді.

Сіздің колхозда кай бригада
ен алдыңы катарда?

Біздің (екінші) бригада — кол-
хоздағы алдыңы катарлы бри-
гада.

Сіздерде бригадир (звено же-
текшісі) кім?

Сіздің бригадада (звенода,
колхозда) бәрінен жаксы жұ-
мыс істейтін кім?

Бізде бәрінен де Элім Оразов
жаксы жұмыс істейді.

Сіздерде көктемгі (құзғі) егіс
жұмысында ауыл шаруашылық
саймандары дайын ба?

Әлдеқашан дайын,
(Жүгері, бидай, картоп үшін)
канша жер жырттыңыздар?

Барлық жердің үштен біріндегі.

Как люблю я бескрайние степи
Казахстана!

Казахстан — республика с высокоразвитым сельским хозяйством.

В Казахстане интенсивно развивается земледелие.

Политика партии, направленная на освоение целины, дала свои плоды.

Освоение целины стало поистине всенародным делом.

Подъем целины показал всему миру крепость дружбы советских народов.

Какие у вас красивые луга!

Я хочу нарвать букет полевых цветов.

Где контора правления колхоза?

В том большом двухэтажном доме.

Когда будет заседать правление колхоза?

Во вторник (завтра).

Какой вопрос будете обсуждать?

О готовности к уборке урожая.

Как вы заготавливаете семенной фонд? Используете ли местные семена?

Местные семена дают хорошие всходы.

Это хорошие семена.

Казакстанның кең жазирасын мен сондай үннатам!

Казахстан — ауыл шаруашылығы аса өркендегі республика.

Казакстанда егіншілік күшті қарқынмен дамып келеді.

Партияның тынды игеруге баянталған саясаты өз жемісін берді.

Тынды игеру шын мәніндегі бүкілхалықтық іске айналды.

Тың көтеру Совет халықтары достығының беріктігін әлемге тагы да паш етті.

Сіздерде шабындық алқап қандай тамаша!

Даланың бір шоқ гүлін жисам деймін.

Колхоз басқармасының кеңесі сі кай жерде?

Ана екі қабатты үлкен үйде.

Колхоз басқармасының мәжілісі қашан болады?

Сейсенбі күні (ертең).

Кандай мәселе талқылайсыздар?

Егін оруға әзірлік мәселесін талқылаймыз.

Тұқым қорын қалай дайындастыздар? Жергілікті тұқымды пайдаланастыздар ма?

Жергілікті тұқым жақсы көтейді.

Бұл жақсы тұқым.

Чем вы удобряете поле?

Свои поля (огороды) мы удобляем навозом, минеральными удобрениями.

Какой у вас в этом году урожай пшеницы (картофеля, фруктов, овощей, кукурузы)?

У нас в этом году урожай лучше (хуже), чем в прошлом году.

Где находится ферма крупного рогатого скота,

— свиней,

— птиц?

На краю села (прямо по этой дороге).

Сколько на ферме голов скота (дойных коров, яловых коров, свиней, овец), птицы?

Я (мы) хочу (хотим) посмотреть вашу ферму.

Сколько вы в среднем надаиваете в сутки от каждой коровы?

У нас от каждой коровы в среднем надаивают по шестнадцать литров.

Повышенные обязательства взяли на себя наши доярки на этот год.

Какое обязательство взяли вы?

Егістік жерді немен тыңайтасыздар?

Біз егістік жерді (өз бақша-мыйзы) көнмен, минеральдық тыңайтқыштармен өндейміз.

Был сіздерде бидайдын (картоптың, жемістің, овоштың, жүгерінің) шығымдылығы қандай?

Был бізде егін шығымдылығы былтырығыға карағанда тәуір (шамалы).

Ірі қара мал фермасы,

— шошка фермасы,

— құс фермасы қай жерде?

Селоның шетінде (осы жолмен барасыз).

Фермада қанша бас мал (сауын сиыр, бойдак мал, шошка, қой), құс бар?

Мен (біз) сіздің ферманы көрейін (көрейік) деп едім (едік).

Тәулігіне әр сиырдан орта есеппен қанша лир сүт сауасыз?

Бізде әр сиырдан тәулігіне он алты літр сүт сауылады.

Осы жылға біздің сауыншылар өздеріне көтерінкі міндеттеме алды.

Өзініз қандай міндеттеме алдыныз?

Мы взяли обязательство надавать от каждой коровы по восемнадцать (двадцать) литров молока в сутки.

Кто у вас лучшая доярка?

Какая отрасль животноводства ведущая?

Безусловно, овцеводство.

Для нашей республики овцеводство — вторая целина.

Наша главная задача — довести в ближайшее время поголовье овец в республике до пятидесяти миллионов.

Природные условия республики благоприятны для развития овцеводства.

Какие породы овец у вас разводят?

Преобладают породы тонкорунных и полутонкорунных овец.

Какие изменения произошли в жилищных условиях чабанов?

Сейчас в квартирах большинства чабанов очень уютно. Здесь вы можете увидеть телевизоры, радиоприемники, удобную мебель.

Какие новые методы внедряются в овцеводство?

Сейчас в овцеводство широко внедряются промышленные, бригадные методы.

Біз әр сиырдан тәулігіне он сегіз (жиырма) литр сүт саууга міндеттеме алдық.

Сіздерде ең таңдауды сауыншы кім?

Мал шаруашылығының жетекші саласы кайсы?

Әрине, кой шаруашылығы.

Біздің республика үшін кой шаруашылығы — екінші тын.

Біздің басты міндетіміз — жуық арада республикада кой санын елу миллионға жеткізу.

Республиканың табиғат жағдайы кой өсіруге өте қолайлы.

Сіздерде койдың қандай тұқымдары өсіріледі?

Ең көбірек өсірілетіні — биязы және жартылай биязы жүнді кой тұқымы.

Койшылардың тұрмысында қандай өзгерістер бар?

Қазір көпшілік қойшылардың үйі кірсе шыккысыз. Онда сіз телевизор, радиокабылдағыш, пайдалануға ынғайлы үй жиһаздарын көресіз.

Кой шаруашылығына қандай жаңа әдістер енгізілуде?

Қазір кой бағудың өндірістік, бригадалық әдістері кең өріс алуда.

Как пополняются кадры овцеводов?

В овцеводство идут выпускники средних школ.

Какие деревья растут в вашем саду?

В нашем саду растут яблони, груши.

Как красиво зацвели в саду яблони!

За садом надо ухаживать.

Какие овощи вы думаете посадить в этом году?

Мы посадим лук, чеснок, морковь, свеклу, помидоры.

Койшылар қатары қалай то-лықтырылады?

Кой бағуга он жылдық бітірушілер баруда.

Сіздің бақта қандай ағаштар өседі?

Біздің бақта алма, алмұрт ағаштары өседі.

Бақтагы алма ағаштары қан-дай тамаша гүлдеген!

Бақты баптап күтү қажет.

Биыл қаңдай овоштар егуді ой-лайсыздар?

Пияз, сарымсақ, сәбіз, қызылша, помидор егеміз.

ТОРГОВЫЕ УЧРЕЖДЕНИЯ. САУДА МЕҚЕМЕЛЕРИ

Когда открываются (закрываются) магазины?

Магазины работают с восьми до двадцати часов.

Вы можете пойти со мной за покупками?

Конечно, могу.

Где можно купить ботинки,

— перчатки,

— материал на костюм?

В любом промтоварном мага-
зине.

Дүкендер қашан ашылады
(жабылады)?

Дүкендер сарап сегізден жи-
ырмаға дейін істейді.

Сіз менімен бірге зат алуға ба-
ра аласыз ба?

Баруға болады.

Бәтіңкені,

— колганты,

— костюмдік матаны қайдан
сатып алуға болады?

Кез келген өндіріс товарлары
дүкенінен.

ПРОДОВОЛЬСТВЕННЫЕ ТОВАРЫ. АЗЫҚ-ТҮЛІК ТОВАРЛАРЫ

Дайте мне, пожалуйста, булку
(батон, печенье, белый хлеб).
Это свежие булочки?
Сколько штук вам надо?
Дайте пять булочек.
Мне надо килограмм (два ки-
лограмма) белого хлеба,
— полтора килограмма (бу-
ханку) черного хлеба,
— батон,
— пятьсот граммов печенья.

Завернуть их вместе?
Нет, спасибо, я их положу в
сумку.
Сколько стоят яблоки, груши?
Есть ли у вас вишневое (алы-
човое, яблочное, клубничное)
варенье?

Какое вы хотите?
Дайте мне банку (две банки)
варенья (джема).
Мне нужно повидло.
Взвесьте мне триста граммов
(один килограмм) повидла.
Прошу триста граммов масла.
Дайте десяток яиц.
Яйца свежие?
Да, свежие.
Дайте пять плиток шоколада.
Дайте мне один (пять) кило-
грамм(-ов) кускового сахара.
У вас есть сахарный песок?

Маган бәлке (батон, печенье,
ак нан) беріңізші.
Мынау жана піскен бәлке мес?
Сізге қашасы керек?
Бес бәлке беріңіз.
Маган бір (екі) кило ак нан,
— бір жарым кило қара нан,
— бір батоц,
— бес жүз грамм печенье ке-
рек.
Барлығын қосып орайын ба?
Жок, ракмет, мен сөмкеге са-
ламын.
Алма, алмұрт қаша тұралы?
Сіздерде шие (алиса, алма,
құлпынай) варенъесі бар ма?

Кайсынын қалайсыз?
Маган бір (екі) күтүз варенье
(джем) беріңізші.
Маган повидло керек,
Маган үш жүз грамм (бір ки-
лограмм) повидло өлеісізші.
Үш жүз грамм май беріңізші.
Он жұмыртқа беріңіз.
Жана жұмыртка ма?
Иә, жана жұмыртка.
Бес тақа шоколад беріңіз.
Маган бір (бес) кило шакпак
қант беріңізші.
Сіздерде құмшекер бар ма?

Какие вина у вас есть?

Прошу две бутылки красного вина.

Дайте мне бутылку (две, три бутылки) рислинга (портвейна, шампанского).

Выпьем лимонада (пива, ситро, минеральной воды).

У вас есть баранина?

Взвесьте, пожалуйста, килограмм баранины.

Взвесьте, пожалуйста, килограмм говядины с костями.

Сколько стоит килограмм сазана?

Килограмм сазана стоит...

Я бы хотел полкилограмма не очень жирной колбасы.

Какие у вас есть консервы?

У нас есть мясные,

— рыбные,

— овощные,

— фруктовые консервы.

Дайте мне банку (две, три банки) говяжьих консервов.

Какие у вас есть конфеты?

У нас есть и шоколадные конфеты, и карамель.

Дайте мне коробку (двести, пятьсот граммов) шоколадных конфет.

Какие у вас есть крупы?

Дайте мне пятьсот граммов (килограмм) риса (пшена),

— сливочного,

Сіздерде қандай шараптар бар?

Екі шыны қызыл шарап берсініз.

Маған бір (екі, үш) шыны рислинг (портвейн, шампан) берініші.

Лимонад (сыра, ситро, минералды су) ішейікші.

Сіздерде кой еті бар ма?

Бір кило кой етін өлшеніші.

Сұйектілеу етіп бір кило сиыр етін өлшеніші.

Сазанның килосы қанша туралды?

Сазанның килосы... тұрады.

Мен майсыздау колбасадан жарты кило алайын деп едім.

Сізде қандай консервілер бар?

Бізде ет,

— балық,

— овош,

— жеміс консервілері бар.

Бір (екі, үш) банка сиыр еті консервісін беріңіз.

Сізде қандай кәмпіт бар?

Бізде шоколад және карамель кәмпіті бар.

Маған бір корал (екі жұз, бес жұз грамм) шоколад кәмпіті берініз.

Сіздерде жарма бар ма?

Маған бес жұз грамм күріш (тары),

— сары май,

— топленого,
— растительного масла.
У вас есть молоко (сметана) в
бутылках?
Налейте мне сюда два литра
молока, если войдет.
Есть ли мед?
Дайте мне, пожалуйста, кило-
грамм (два, три килограмма)
апорт,
— винограда,
— груши,
— слив,
— урюка,
— малины,
— клубники.

— тортасын айырган май,
— өсімдік майын беріңізші.
Сізде шыныға күйылған сүт
(қаймак) бар ма?
Сыйса, мынаған екі литр сүт
құйыңызышы.
Бал бар ма?
Маган бір (екі, үш) кило
апорт,
— жүзім,
— алмұрт,
— қара өрік,
— өрік,
— бұлдірген,
— құлпынаң беріңізші.

ПРОМЫШЛЕННЫЕ ТОВАРЫ. ӨНДІРІС ТОВАРЛАРЫ

Я хочу купить черный костюм.
Можно примерить это пальто?
Покажите мне, пожалуйста,
вон то белое (синее, красное,
шерстяное) платье.
Сколько стоят эти брюки?
Дайте мне одну (две) катушку
белых (черных) ниток.
Покажите мне галстуки,
— чулки трикотажные (капрон-
овые, нейлоновые, потемней,
посветлей),
— носки безразмерные (обык-
новенные, потемней, посвет-
лее),

Мен қара костюм сатып ала-
йын деп едім.
Мына пальтоны киіп көруге
бала ма?
Маган анау түрган ақ (көк,
қызыл, жұн) көйлекті көрсеті-
нізші.
Мына шалбар қапша тұрады?
Маган бір (екі) шарғы ақ (ка-
ра) жіп беріңізші.
Маган галстуктерді,
— тоқыма (капрон, нейлон,
коңырлау, ашықтау) шұлықты,
— размерсіз (кәдімгі, коңыр-
лау, ашықтау) ұйықты,

— косынку,
— пуговицы (белые, черные, маленькие, большие).
Нет ли у вас летней,
— зимней,
— дамской,
— детской,
— мужской обуви?

Мне нужны туфли (ботинки, сапоги).

Я хочу купить ботинки.

Мне нужны полуботинки.

Мне нужны ботинки черного цвета.

Я ищу обувь тридцать девято-го размера.

Дайте дамские черные туфли тридцать пятого размера.

Можно примерить эту пару?

Прошу примерить вот эти.

Нет ли другой пары — на каб-лухах повыше (пониже)?

Дайте, пожалуйста, размером больше.

Эти очень элегантные.

Эти слишком тяжелые, нет ли полегче?

Эти мне подойдут. Я возьму их.

Заверните, пожалуйста.

Покажите, пожалуйста, муж-ские, женские рубашки.

— орамалды,
— (ақ, қара, кішкене, үлкен) түймелерді көрсетіңізші.
Сізде жаз киетін,
— қыс киетін,
— әйелдердің,
— балалардың,
— ерлердің аяқ кімдері жок па?

Маган туфли (бәтінке, етік) керек.

Мен бәтінке салып алайын деп едім.

Маган керегі қонышсыз бәтін-ке.

Маган қара бәтінке қажет.

Мен отыз тоғызыны размекиемін.

Әйелдердің отыз бесінші раз-мер қара туфлиін беріңізші.

Мына сыңарын киіп көруге бола ма?

Мына біреуін өлшеп көріңізші. Бұдан басқа өкішесі біктеуі (аласалауы) жок па?

Бір размер үлкендеуін бері-нізші.

Мынау өте сәнді.

Мынасы тым ауыр екен, жеңіл-деуі жок па?

Мынау маган шак. Осыны ала-мын.

Орап беріңізші.

Маган ерлердің, әйелдердің кейлектерін көрсетіңізші

Какую рубашку вы желаете?
Я желаю белую,
— цветную,
— ночную,
— с карманами,
— из натурального (искусственного) шелка,
— с длинными (короткими) рукавами,
— без рукавов,
— из фланели рубашку.

Сколько стоит эта рубашка?
Я возьму эту рубашку (эти рубашки).

Покажите мне, пожалуйста, эту сумочку.

Я хочу выбрать костюм (пальто).

Можно посмотреть эти платья?

Я хочу купить белую блузку.

Можно примерить?

Я хотел бы выбрать материал на мужской костюм, дамское платье.

Какой вам нужен материал?

Я хочу ситец на летнее платье.

Этот материал вам очень к лицу.

Какой цвет вы желаете?

Хотелось бы что-нибудь синего (белого, коричневого, черного) цвета.

Сіз қандай көйлекті қалайсыз?
Маган ақ,
— түрлі-түсті,
— түнде киіп жататын,
— жанқалтасы бар,
— табиғи (жасаңды) жібектен тігілген,
— ұзын (қысқа) женіді,
— жеңсіз,
— фланельден тігілген көйлек керек.

Мына көйлек қанша түрады?
Мен мына көйлекті (көйлектерді) аламын.

Маган мына бір сәмкені көрсетіңіші?

Мен костюм (пальто) таңдан алайып деп едім.

Мына койлектерді көруге бола ма?

Мен ақ блузка сатып алайып деп едім.

Кініп көруге бола ма?

Мен ерлер костюміне, әйел көйлекіне мата қарайып деп едім.

Сізге қандай мата керек сіді?

Мен жазғы көйлекке шыт алайып деп едім.

Мына мата сізге өте қонымды екен.

Қандай түсі керек?

Маган көк (ак, қоңыр, қара) түсті болса екен.

Какой вам нужен материал?
Вы желаете однотонный материал или с рисунком?

Может быть вам нравится в горошек,

— в полоску,
— в клеточку?

Вы хотите тонкий материал или потолще?

Это чистая шерсть.

Покажите, пожалуйста, какой-нибудь материал на юбку (платье).

Это слишком светлый (слишком темный).

Я хотел бы что-либо посветлее (потемнее).

А это не вылиняет от стирки (на солнце)?

Какова ширина этого материала?

Сколько метров нужно на платье с широкой юбкой?

Заверните, пожалуйста, мне этот отрез.

Прошу отрезать три метра.

Дайте, пожалуйста, флакон одеколона,

— баночку крема,
— банку вазелина,
— туалетное мыло.

Есть ли лезвия?

Где у вас в городе (селе) хозяйствственный магазин?

Сізге қандай мата керек еді?

Сізге бір түстіңі керек пе, әлде әшекейлісі керек пе?

Мүмкін сіз бұршак суреттісін,

— жолағы барын,
— кереге көздісін қаларсыз?
Сізге жұқасы қажет пе, әлде қалындауы ма?

Мынау таза жүннен тоқылған.
Юбка (көйлек) тігетін мата көрсетіңізші.

Мынауыңыз тым ашық (тым қоңырлау) екен.

Мен бұдан гері ашықтауын (қоңырлауын) іздеп едім.

Ал мынауыңыз жуғанда, солғын тартып, күнге оңып кетпей ме?

Мына матаның ені қанша?

Егері кең көйлекке қанша метр керек?

Маган мына бөлікті ораңызы.

Уш метр өлшеңізші.

Маган бір шыны этір,

— бір құты крем,
— бір құты вазелин,
— бір иіс сабын беріңізші.

Ұстара жүзі бар ма?

Сіздерде қалада (селода) шаруашылық дүкені қай жерде?

Я хочу купить веник (вилы, гвозди, молоток, пилу).

Дайте мне шесть ложек (но-жей, вилок) из нержавеющей стали.

Подберите мне, пожалуйста, подарок для девушки,
— молодого человека,
— молодой (пожилой) женщи-
ны,
— мужчины средних лет,
— маленькой девочки,
— маленького мальчика.

Я ищу не очень дорогой пода-
рок.

Как вы думаете, этот подарок
подойдет для школьника?

Я хочу купить дамские,
— мужские,
— ручные,
— карманные часы.

Какие часы имеются у вас?

У нас есть швейцарские,
— бельгийские,
— отечественные часы.

Это очень хорошая марка.
На скольких камнях?
Я хочу выбрать кольцо.

Сколько стоит эта брошь?

Мен сыпырғы (айыр, шеге, бал-
ға, ара) сатып алайын деп
едім.

Маған тottанбайтын металдан
істелген алты қасық (пышақ,
шанышқы) беріңізші.

Маған қызы балаға,

— жас жігітке,
— жас келіншекке (жасы үл-
ғайған әйелге),
— орта жастағы ер кісіге,
— жас өспірім қызыға,
— жас балаға базарлық әпері-
ңізші.

Мен арзанқолдау базарлық
алайын деп едім.

Сіз қалай ойлайсыз, мына ба-
зарлық оқушы балаға лайық
па?

Мен әйелдің,
— ер адамның,
— кол,
— қалта сағатын сатып ала-
йын деп едім.

Сіздерде қандай сағаттар бар?
Бізде швейцарлық,
— бельгиялық,
— өзімізде жасалған сағаттар
бар.

Мынау өте жаксы марка
Неше тасты?

Мен сақина таңдал алайын деп
едім.

Мына түйреуішініз қанша тұ-
рады?

Прошу выгравировать буквы
З. А. и сегодняшнее число.
Есть ли у вас красивая цепочка
на шею?

З. А. әрілтерін және бүгінгі
кунді ойып жазып беріңіші.
Сіздерде мойынға салатын әдемі
алка бар ма?

КУЛЬТТОВАРЫ. МӘДЕНИ ТОВАРЛАР

У вас есть грампластинки?

Сіздерде грампластинкалар
бар ма?

Подберите мне, пожалуйста,
несколько пластинок с произ-
веданиями казахских компози-
торов.

Маған қазак композиторлары-
ның шығармалары жазылған
бінеше пластиника әперіңіші.

Я предпохитаю песни, танце-
вальную (симфоническую, опера-
ную, народную) музыку.

Мен ән, би (симфония, опера,
халық музыкасына) құмармын.

Не хотите ли прослушать эту
пластинку?

Мына пластинканы тындал
көрмейсіз бе?

Дайте мне долгоиграющую
пластинку, иголки для долго-
играющих пластинок.

Маған үзак ойналатын плас-
тинканы және оның инесін бе-
ріңіші.

Девушка, скажите, у вас есть
шариковая ручка,
— альбом для фото, рисова-
ния,

Калқам, Сізде шарикті қалам,

— перочинный нож,
— карандаш,
— портфель,
— разноцветная тушь,
— линейка,
— школьный дневник?

— сурет қыстыратын, сурет
салатын альбом,

Дайте мне, пожалуйста, одну
(две, три, четыре) тетрадь
(тетради).

— бәкі,

У вас есть (сколько стбит) ба-
лалайка (барабан, гармонь, ги-
тара, радиола)?

— қарындаш,

— портфель,

— түрлі-түсті тушь,

— сызғыш,

— мектеп күнделігі бар ма?

Маған бір (екі, уш, төрт) дәп-

тер беріңіші.

Сізде балалайка (барабан,
гармонь, гитар, радиола) бар
ма (қанша турады)?

Какие казахские национальные инструменты есть у вас?

Сколько стоит домбра?

Мне нужны струны для гитары (мандолины, балалайки, домбры).

У вас есть (сколько стоит) буфет (вешалка, диван, зеркало, кровать, круглый стол, мягкие стулья)?

Диван (кресло) стоит... рублей.

Где можно купить мебельный гарнитур?

Где у вас делают мебель?

Покажите нортативный радиоприемник (с полупроводниками).

Какой марки этот радиоприемник (эта радиола)?

Сколько ламп в радиоприемнике?

Какие игрушки тебе нужны?

Дайте (покажите), пожалуйста, заводные (музыкальные, резиновые, целлулоидные) игрушки.

Вот игрушки для ребенка одного года (двух, трех лет).

Эта игрушка стоит тридцать копеек.

Я беру эту игрушку (эти игрушки).

Сізде қазақтың қандай үлт аспаптары бар?

Домбыра қанша тұрады?

Маған гитардың (мандолиннің, балалайканың, домбыраның) шегі керек еді.

Сізде буфет (киім ілгіш, диван, айна, кереует, дөңгелек стол, жұмсақ отырғыштар) бар ма (қанша тұрады)?

Диван (кресло)... сом тұрады.

Үй жиһазын кайдаи сатып алуға болады?

Сіздерде үй жиһазын қай жерде жасайды?

Әңшам радиокабылдағышты (жартылай өткізгішті) көрсетінізші.

Бұл радиокабылдағыштың (радиоланың) маркасы қандай?

Радиокабылдағыштың қанша шамы бар?

Саған қандай ойыншықтар көрек?

Маған бұрап жүргізетін (сылдырылак, резиналы, целлULOидты) ойыншықтар беріңізші (көрсетінізші).

Міне, бір жасар (екі, үш жасар) балаларға арналған ойыншықтар.

Бұл ойыншық отыз тиын тұрады.

Мен миңа ойыншықты (ойыншықтарды) аламын.

ЦВЕТОЧНЫЙ МАГАЗИН. ГҮЛ ДҮКЕНІ

Мне нужен букет цветов.

Сколько стоят эти розы?

Дайте, пожалуйста, пять роз.

Маган гүл шоғы жерек еді.

Мына раушан гүлінің бағасы
қанша?

Маган бес тал раушан гүлін
беріңізші.

ТАБАЧНЫЙ КИОСК. ТЕМЕКІ КИОСКІСІ

Дайте, пожалуйста, пачку сигарет «Медео» и коробку спичек.

Дайте мне, пожалуйста, две пачки сигарет «Казахстан».

У вас есть сигареты?

Какие вы желаете?

Я предпочитаю сигареты высшего сорта.

Маган бір қорап «Медеу» сигаретін және бір қорап сіріңке беріңізші.

Маган «Қазақстан» сигаретінен екі қорап беріңізші.

Сізде сигарет бар ма?

Сізге қандай сигарет қажет?

Мен жоғары сортты сигаретті тәуір көремін.

КНИЖНЫЙ МАГАЗИН. КІТАП ДҮКЕНІ

Где находится книжный магазин?

Как пройти в книжный магазин?

Где отдел технической (художественной, детской, сельскохозяйственной) литературы?

Меня интересуют книги по химии (физике, геологии, биологии).

Покажите, пожалуйста, детские книги (сказки).

Найду ли я эту книгу в книжном магазине?

Кітап дүкені қай жерде?

Кітап дүкеніне қалай баруға болады?

Техникалық (көркем, балалар, ауыл шаруашылық) әдебиеттер бөлімі қайда?

Мені химия (физика, геология, биология) кітаптары қызықтырады.

Балалар кітаптарын (ертеғілірін) көрсетіңізші.

Буканистік магазинен бұл кітапты табар ма екем?

Есть ли у вас терминологические словари?

Какие книги для детей есть у вас на казахском языке?

Покажите мне вон ту книгу.

Где отдел иностранной литературы?

Я хочу купить казахско-русский (русско-казахский) словарь.

Могу ли я достать альбом казахского прикладного орнамента,

— путеводитель на иностранном языке,

— граммофонные пластинки с записью казахских народных песен и танцев?

Я хочу привезти домой несколько казахских литературных новинок.

Что вы можете мне порекомендовать?

Есть ли какие-нибудь переводы произведений казахской литературы на русский, английский, немецкий языки?

Сіздерде терминологиялық сөздіктер бар ма?

Сіздерде қазак тілінде балалар үшін қандай кітаптар бар?

Әне бір кітапты көрсетіңізші.

Шет тіл әдебиетін сататын болім қайда?

Мен қазақша-орысша (орысша-қазақша) сөздік сатып алайын деп едім.

Мен қазактың бейнелеу өнері мен ұлттық оюлар альбомын,

— шет тіліндегі жол көрсеткіш кітапшасын,

— қазактың халық әндері мен би музыкасы жазылған грампластинкаларды таба аламын ба?

Мен қазақ әдебиетінің жаңа кітаптарының бірнешеуін үйіме ала кетейін деп едім.

Сіз маган қандай кеңес бересіз?

Сіздерде қазак әдебиетінің орыс, ағылшын, неміс тілдерінде шыққан аудармалары бар ма?

ГАЗЕТНЫЙ КИОСК. ГАЗЕТ КИОСКІСІ

Где можно купить (почитать) свежие газеты (журналы)?

Дайте мне свежие газеты (журналы).

Жаңа газетті (журналды) қайдан сатып алуға (окуға) болады?

Маган жаңа газет (журнал) беріңізші.

Дайте сегодняшний номер «Правды».

Дайте мне последний номер газеты «Қазақ әдебиеті» (журнала «Жұлдыз»).

Есть ли у вас газеты и журналы на казахском (русском, английском, польском, французском, немецком) языке?

Это сегодняшний или вчерашний номер «Вечерней Алматы»?

Будьте добры, дайте десять листов канцелярской бумаги и десять конвертов.

Бүгін шыққан «Правда» газетін беріңіші.

Маған «Қазақ әдебиеті» газетінің («Жұлдыз» журналының) соңғы санын беріңіші?

Сіздерде казақша (орысша, ағылшынша, полякша, французша, немісше) газет-журналдар бар ма?

Мынау «Вечерняя Алма-Атының» бүгінгі саны ма, әлде кешегісі ме?

Он парастаң қағаз және он конверт беріңіші.

УЧЕБНЫЕ ЗАВЕДЕНИЯ. ОҚУ ОРЫНДАРЫ

а) ВУЗ. ЖОГАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫ

Какое у вас (у него, у нее) образование?

У меня высшее образование.

Какое вы имеете специальное образование?

Окончил сельхозинститут.

У кого в вашей семье высшее образование?

У меня и у моей жены.

Какая у вас ученая степень?

Я кандидат (доктор) химических (физико-математических, технических, филологических) наук.

Сіздің (оның) біліміңіз (білімі) қандай?

Менің жоғары білімі бар.

Сіздің қандай арнаулы біліміңіз бар?

Ауыл шаруашылық институтын бітірдім.

Сіздің семьяда жоғары білімді кім бар?

Өзім және әйелім.

Сіздің ғылыми дәреженіз қандай?

Мен — химия (физика-математика, техника, филология) ғылымының кандидатымын (докторымын).

Сколько у вас в институте (университете) кандидатов (докторов) наук?

В нашем институте десять докторов, около сорока кандидатов наук.

Кто у вас наиболее видный учёный?

Он известный учёный.

Сколько в вашей республике университетов?

У нас в республике два университета.

Скажите, пожалуйста, где находится институт народного хозяйства,

- медицинский,
- политехнический,
- педагогический институт?

Я хочу поступить в университет,

— зооветеринарный,
— сельскохозяйственный институт.

По каким предметам надо сдавать экзамен в ваш институт (техникум)?

На филологическом факультете большой конкурс?

На нашем факультете конкурс всегда большой.

Есть ли при вашем институте подготовительные курсы?

Какие факультеты есть в уни-

Сіздің институтта (университетте) неше ғылым кандидаты (докторы) бар?

Біздің институтта он ғылым докторы, қырыққа жуық ғылым кандидаты бар.

Сіздерде ең көрнекті ғалым кім?

Ол белгілі ғалым.

Сіздің республикада неше университет бар?

Біздің республикамызда екі университет бар.

Лайтыңызы, халық шаруашылығы институты,

- медицина институты,
- политехникалық институт,
- педагогикалық институт кай жерде орналасқан?

Мен университетке,

— мал дәрігерлік институтына,
— ауыл шаруашылық институтына түскім келеді.

Сіздің институтқа (техникумға) түсін кандай сабактардан емтихан тапсыру керек?

Филология факультетіне конкурс көп пе?

Біздің факультетке кашан да конкурс көп.

Сіздің институттың жапында даярлық курсы бар ма?

Университетте (политехника-

верситете (политехническом институте)?

Я хочу поступить на филологический (исторический, естественно-географический) факультет.

Я учусь на биологическом факультете.

Какие кафедры имеются у вас в университете (институте)?

Я (мы) хочу (хотим) познакомиться с работой кафедры казахской литературы.

Он студент медицинского (политехнического, физкультурного, зооветеринарного, сельскохозяйственного) института.

Студенты каких национальностей учатся у вас?

У нас учатся студенты многих национальностей.

Получаете ли вы стипендию?

Я получаю стипендию.

Кто у вас получает повышенную (персональную, Ленинскую) стипендию?

На каком вы курсе?

Я учусь на первом (втором) курсе.

Какие дисциплины включены в программу первого (второго, третьего, четвертого, пятого) курса?

Сколько групп на первом (вто-

лық институтта) кандай факультеттер бар?

Мен филология (тарих, жаралтылыс тану-география) факультетіне түскім келеді.

Мен биология факультетінде оқымын.

Сіздің университетте (институтта) қандай кафедралар бар?

Мен (біз) қазак әдебиеті кафедрасының жұмысымен танысайын (танысайық) деп едім (едік).

Ол — медицина (политехникалық, физкультура, мал дәрігерлік, ауыл шаруашылық, шет тілдер) институтының студенті. Сіздерде қандай үлттардың студенттері оқиды?

Бізде көнтеген үлттардың студенттері оқиды.

Сіз стипендия аласыз ба?

Мен стипендия аламын.

Сіздерде кім көтерінкі (арнаулы, Лениндік) стипендия алады?

Сіз қай курсастыз?

Мен бірінші (екінші) курста оқымын.

Бірінші (екінші, үшінші, төртінші, бесінші) курстың программасына қандай сабактар кіргізілген?

Сіздің факультеттің бірінші

ром, третьем, четвертом, пятом) курсе вашего факультета?

Сколько у вас сегодня лекций?

Кто у вас читает лекции по казахскому (русскому, английскому, немецкому, французскому) языку, истории, физике, философии?

Сколько у вас учебных аудиторий?

Пойдемте в десятую (одиннадцатую) аудиторию.

Сейчас там у нас будет лекция. Ты (вы) живешь(-те) в общежитии?

Где находится ваше общежитие?

Сколько человек живет в общежитии (в одной комнате)?

Когда вы закончите сдачу экзаменов?

Мы закончим сдачу экзаменов в конце июня.

Какие оценки вы получили на экзаменах?

Одну четверку, остальные пятерки.

Поздравляю вас с успешной сдачей экзамена(-ов).

Когда у вас начинаются каникулы?

Сколько времени продолжатся каникулы?

(екінші, үшінші, төртінші, бесінші) курсында неше группа бар?

Бүгін сіздерде неше лекция болады?

Сіздерде қазақ (орыс, ағылшын, неміс, француз) тілінен, тарихтан, физикадан, философиядан лекцияны кім оқиды?

Сіздерде қанша аудитория бар?

Онынши (он бірінші) аудиторияға барайық.

Қазір сонда лекция болады.

Сен (сіз) жатақханада тұрасын (турасыз) ба?

Сіздердің жатақханаларыңыз кай жерде?

Жатақханада (бір бөлмеде) қанша адам тұрады?

Сіздер емтиханды қай кездे аяктайсыздар?

Біз емтиханды шоғыннің аяғында бітіреміз.

Емтиханда қандай бағалар алдыңыз?

Бір ғана төрт, қалғаны бес.

Емтиханды ойдағыдай тапсыруыңызben құттықтаймын.

Сіздерде каникул қашан басталады?

Каникул қанша уақытқа созылады?

Где (как) вы проводите каникулы?

Во время каникул я поеду в колхоз (в Дом отдыха, в санаторий, на целину, на комсомольскую стройку).

Каникулды қайда (қалай) өткізесіз?

Каникул кезінде мен колхозға (демалыс үйіне, санаторийге, тың жерге, комеомолдық құрылышка) барамып.

6) ШКОЛА. МЕКТЕП

Когда была организована ваша школа-интернат?

Много ли у вас в городе (селе, районе) школ-интернатов?

Количество их с каждым годом увеличивается.

Какие условия созданы детям для учебы (отдыха) в школе-интернате?

Какое учебное заведение вы окончили?

Я окончил (-а) педагогический институт.

Какой предмет вы преподаете?

Я преподаватель казахского (русского, английского, немецкого, французского) языка.

Познакомьте меня с преподавателем казахского (русского, английского, немецкого, французского) языка.

Где находится ваша школа?

В нашем селе восьмилетняя или десятилетняя школа?

Сіздің мектеп-интернат қашан үйімдастырылды?

Сіздерде қалада (ауылда, ауданда) мектеп-интернаттар көн пе?

Олардың саны жылма-жыл көбейіп келеді.

Мектеп-интернаттағы балалардың оқуына (дем алуына) қандай жағдай жасалған?

Сіз қай оқу орнын бітірдіңіз?

Педагогикалық институтты бітірдім.

Сіз қай сабактан бересіз?

Мен — қазақ (орыс, ағылшын, неміс, француз) тілінің мұғаллымімін.

Мені қазақ (орыс, ағылшын, неміс, француз) тілінің мұғаллыммен таныстырыңызбы.

Сіздің мектеп қай жерде?

Сіздің ауылдары мектеп сегіз жылдық па, алде он жылдық па?

С какого класса изучают у вас иностранный язык?

Какой иностранный язык изучают у вас в школе?

Я изучаю (мы изучаем) английский (немецкий, французский) язык.

Есть ли в вашем селе вечерняя школа?

В каком классе ты учишься?

Сколько учеников в вашем классе?

Я (мы) хочу (хотим) посмотреть ваши классы.

Я хочу познакомиться с учебной программой школы,

— с программой по казахскому (русскому, английскому) языку, химии, математике,

— с планом воспитательной работы школы (класса).

У нас такая(-ой) же программа (план).

У нас другая(-ой) программа (план).

Как проводят летние каникулы ученики школы?

Участвуют в летних сельхозработах.

Сколько учеников у вас учатся на «хорошо» («отлично», «удовлетворительно», «плохо»)?

Сіздерде шет тілін қай кластан бастап үйретеді?

Сіздердің мектептеріңізде шт тілдерінің қайсысы оқытылады?

Мен (біз) ағылшын (неміс, француз) тілін үйренеміп (үрепеміз).

Сіздің ауылда кешкі мектеп бар ма?

Сен қай класта оқисың?

Сіздің класта қаша оқушыбар?

Мен (біз) сіздердің кластарыңызға кіріп көрейін (кіріп көрейік) деп едім (едік).

Мен мектептің оку программасымен,

— казақ (орыс, ағылшын) тілінің, химияның, математиканың программасымен,

— мектептің (кластың) тәрбие жұмысының жоспарымен гана сайын деп едім.

Бізде де осындай программа (жоспар).

Біздің программамыз (жоспарымыз) бұдан басқаша.

Мектептің окуышылары жағын демалысын қалай өткізеді?

Жазғы ауыл шаруашылық жұмысына қатысады.

Сіздерде неше окушы «жассы» («өте жаксы», «қанагатташарлық», «жаман») деген бағаға оқиды?

Этот ученик хорошо (плохо) учится.

Это мой (бывший) ученик.

Я горжусь им.

Сколько уроков у вас сегодня?

Я (мы) хотел (хотели) бы посетить урок казахского (английского) языка, русской литературы, химии, физкультуры. У вас есть детский сад?

Конечно, есть.

Бұл окушы жаксы (жаман) оқиды.

Бұл — мениң (бұрынғы) окушым.

Оны мен мақтан етем.

Сіздерде бүтін пеше сабак болады?

Мен (біз) казақ (агылшын) тілі, орыс әдебиеті, химия, денешынықтыру сабагына кірейін (кірейік) деп едім (едік).

Сіздерде балалар бақшасы бар ма?

Әрине, бар.

БИБЛИОТЕКА. КІТАПХАНА

Сколько книг в вашей библиотеке?

Какие произведения казахских писателей есть в библиотеке?

Можно ли получить у вас книгу на неделю (две недели)?

Мне нужна(-о) книга (произведение) Лермонтова «Герой нашего времени»,

— Мухтара Ауэзова «Абай».

Где читальный зал?

В какие часы работает читальный зал?

Дайте мне пятый том сочинений М. Горького.

Сіздің кітапханада қанша кітап бар?

Кітапханада казақ жазушыларының қандай шығармалары бар?

Сіздерден бір (екі) аптаға кітап алуға бола ма?

Маган Лермонтовтың «Біздің заманның қаһарманы» атты кітабы,

— М. Әуезовтың «Абай» романы керек еді.

Оқу залы қай жерде?

Оқу залы қай сағаттарда істейді?

Маган М. Горькийдің шығармалар жинағының бесінші томын беріңізші.

Я хочу посмотреть подшивку газеты «Социалистік Қазақстан» (журнала «Простор») за этот год.

Я очень интересуюсь казахской (дооктябрьской и советской) литературой.

Вы хорошо знаете казахскую литературу?

Я (немного, хорошо, плохо) знаю казахскую литературу.

Творчество каких казахских писателей вам хорошо знакомо?

Больше всего я знаком с творчеством Мухтара Ауэзова (Сабита Муканова, Абдижамила Нурпесисова).

Какой роман казахских писателей вы посоветуете мне прочесть?

Я вам советую прочесть произведение А. Нурпесисова «Кровь и пот».

Мен «Социалистік Қазақстан» газетінің («Простор» журнальның) биылғы жылғы тігілмесін көрейін деп едім.

Мен (октябрьден бүрынғы және совет) қазақ әдебиетіне катты қызығамын.

Сіз қазақ әдебиетін жақсы білесіз бе?

Мен қазақ әдебиетін (аздал, жақсы, нашар) білемін.

Қазақ жазушыларынан сізге кімнің творчествосы жақсы таңыс?

Қазақ жазушыларынан мен Мұхтар Әуезовтың (Сабит Мұқановтың, Әбдіжеміл Нұрпейісовтың) творчествосымен жете таныспын.

Маған қазақ жазушыларының қай романын оқуға кеңес бересіз?

Сізге Э. Нұрпейісовтың «Кан мен тер» атты шығармасын оқуға кеңес беремін.

РЕДАКЦИИ ГАЗЕТ И ЖУРНАЛОВ. ГАЗЕТТЕР МЕН ЖУРНАЛДАР РЕДАКЦИЯЛАРЫ

Я хочу поговорить с корреспондентом вашей газеты.

Много ли писем получает ваша газета от сельских корреспондентов?

Сколько газет (журналов) вы-

Сіздің газеттің тілшісімен сейлескім келеді.

Сіздің газетіңізге ауыл тілшілерінен хат көп келіп тұра ма?

Сіздің республикада қазақ ті-

ходит у вас в республике на казахском языке?

Как они называются?

Есть ли у вас районная (многотиражная) газета?

На каком языке она выходит?
Я хочу выписать эту газету (этот журнал) на месяц (шесть месяцев, год).

Это вечерняя газета?

Это еженедельная газета.

Какие технические (политические, иллюстрированные, юмористические) журналы издаются у вас?

У нас издаются журналы «Жүлдүз», «Коммунист Казахстана», «Шмель» и другие.

Какие журналы издаются для юношества (для детей)?

Для юношества (детей) у нас на родном языке издаются журналы «Білім және еңбек», «Балдырган».

Я хотел(-а) бы получить журнал для женщин.

Мы хотели бы посетить редакцию газеты.

Как позвонить в редакцию газеты «Жетісу»?

Какую литературу выпускает это издательство?

Издаются ли у вас книги зарубежных писателей?

Лінде қанша газет (журнал) шығады?

Олар қалай аталады?

Сіздерде аудандық (көп тиражды, қабырға) газет бар ма?

Ол қай тілде шығады?

Осы газетке (журналға) мен бір айға (алты айға, бір жылға) жазылайын деп едім.

Бұл кешкі газет пе?

Бұл алталақ газет.

Сіздерде қандай техникалық (саяси, суретті, сыққақ) журналдар шығады?

Бізде «Жүлдүз», «Қазақстан коммунисті», «Ара» тағы басқа журналдар шығып тұрады.

Жас өспірімдерге (балаларға) арналып қандай журналдар шығарылады?

Жас өспірімдерге (балаларға) арналап «Білім және еңбек», «Балдырган» журналдары шығарылады.

Мен әйелдер журналын алайын деп едім.

Біз газет редакциясына кіріп шыгайық деп едік.

«Жетісу» газеті редакциясына қалай телефон соғуға болады?

Бұл баспа қандай әдебиеттер шығарады?

Сіздерде шетел жазушыларының кітаптары басыла ма?

МЕДИЦИНСКОЕ ОБСЛУЖИВАНИЕ. ДӘРІГЕРЛІК ҚӨМЕК ҚӨРСЕТУ

Где (ближайшая) аптека?

Дайте мне, пожалуйста, лекарство от кашля (головной боли, желудочной боли).

Мне нужен йод (пенициллин, термометр, бинт).

Как принимать это лекарство?

Принимайте по одному порошку (по десять капель) перед едой (после еды), по одной чайной (столовой) ложке.

Примите, пожалуйста, заказ по этому рецепту.

Когда будет готово?

За лекарством приходите в семь часов вечера,

— завтра утром,

— после обеда,

— через два-три часа.

Сегодня я чувствую себя неважко.

Я болен.

Мне необходимо посоветоваться с врачом.

Вызовите, пожалуйста, врача.

На что вы жалуетесь?

Я очень простужен.

У меня насморк, кашель и болит грудь.

Ночью я сильно погло.

(Ең жақын) дәріхана қай жерде?

Маган жөтелді (бас ауруды, іш ауруын) басатын дәрі беріңізші.

Маган йод (пенициллин, термометр, бинт) керек еді

Мына дәріні қалай ішүім керек?

Мұны бір порошоктан (он тамшыдан) тاماқ алдында (тамақ соцынан), шай (ас) қасыкпен ішіңіз.

Мына рецепт бойынша заказ алыңызышы.

Кашан даяр болады?

Дәрі алуға кешкі сағат жетіде,

— ертең ергемен,

— түстен кейін,

— екі-үш сағаттан соң келіңіз.

Бүгін денсаулығым болмай түр.

Аурумын.

Дәрігермен кеңесуім кажет.

Дәрігер шакырынызышы.

Қай жерініз ауырады?

Қатты салқын тигізіп алдым.

Тымауым бар, жөтелемін, әр кеудем көтертпейді.

Түнімен терлеп шырамын,

У меня колет в груди (под лопаткой).

Меня знобит.

Я чувствую шум в ушах.

У меня болит сердце.

Я чувствую слабость.

Я страдаю бессонницей.

Я чувствую боль здесь.

У вас повышена температура?

Не знаю, не измерял.

Прошу измерить температуру.

Снимите, пожалуйста, рубашку.

Прошу лечь на спину (на живот).

Повернитесь.

Дышите глубоко.

Кашляните.

Откройте рот.

Я пропишу вам лекарство.

Поднялась температура, меня знобит.

Что у вас болит?

У меня (него) болят глаза.

У меня болит голова (сердце, желудок, ухо, горло, зуб).

Меня (его) тошнит.

Здесь больно?

Разденьтесь.

Дышите (не дышите).

Прилягте.

Встаньте.

Покажите язык.

Кеудем (аркам, жауырыным-ның асты) шаншиды.

Қалышылдаймын.

Құлағым шынылдайды.

Жүргім ауырады.

Әлсіреп жүрмін.

Ұйықтай алмаймын.

Мына жерім ауыратын сиякты.

Денеңіздің қызы жоғары ма?

Білмеймін, өлшегем жок.

Қызызызды өлшенізші.

Көйлегінді шешіңіз.

Шалқаңыздан (етпетінізден) жатыңызы.

Бұрылыңыз.

Каттырақ дем алыңыз!

Жөтеліңіз.

Аузыңызды ашыңыз.

Сізге дәрі жазып берейін.

Қызуым көтеріліп, калтырап түрмис.

Сіздің қай жерініз ауырады?

Менің (оның) көзім (көзі) ауырады.

Менің басым (жүргім, асқазаным, құлағым, тамағым, тісім) ауырады.

Менің (оның) жүргім (жүрегі) айнып тұр.

Мына жерініз ауыра ма?

Шешініңіз.

Дем алышыз (дем алманыз).

Жатыңыз.

Тұрыңыз.

Тіліңізді көрсетіңіз.

Какой у вас аппетит?
Голова не болит (кружится)?

Какие инфекционные болезни перенесли?
Не болели вы раньше туберкулезом (тифом, дизентерией, малярней, менингитом)?

Вам (ему) нужно сделать компресс (укол).

Вам (ему) несколько дней нужно соблюдать постельный режим.

Вам (ему) необходима операция.

Вас (его) надо срочно отвезти в больницу.

Вас (его) нельзя пока выписать из больницы.

Скоро вас (его) выпишем из больницы.

В больнице карантин: посетителей не принимаем.

Сколько коек у вас в больнице?

У вас в ауле есть больница?

Вызовите, пожалуйста, врача.
В какие часы принимает врач?

Я бы хотел(-а) показаться терапевту (хирургу, невропатологу, окулисту, стоматологу).
Какой диагноз вам (ему) поставил врач?

Асқа тәбетіңіз қалай?
Басыңыз ауыра ма (айнала ма)?

Қандай жүқпали аурулармен ауырып едіңіз?
Бұрын сіз туберкулезен (сүзекпен, іш ауруымен, безекпен, қымамен) ауырган жоқ па едіңіз?

Сізге (оган) компресс (укол) жасау қажет.

Сізге (оган) бірнеше күн тәсек тартып жату керек.

Сізге (оган) операция қажет.

Сізді (оны) тезірек ауруханага жеткізу керек.

Сізді (оны) әзір ауруханадан шығаруға болмайды.

Сізді (оны) жуық арада ауруханадан шығарамыз.

Ауруханада карантин, келушілерді қабылдамаймыз.

Сіздің ауруханада неше орын бар?

Сіздің ауылда аурухана бар ма?

Дәрігер шақырып жіберіңізші
Дәрігер кай сағаттарда қабылдайды.

Мен терапевтіге (хирургке, невропатологке, көз дәрігеріне, тіс дәрігеріне) көрінбекші едім.

Сізге (оган) дәрігер қандай диагноз қойды?

Что посоветовал врач?
Я (он, она) здоров(-а).
Я (он, она) нездоров(-а).
Как ваше здоровье?
Ничего (хорошо).
Будьте осторожней, берегите
свое здоровье.
Вам (ему) нельзя курить
(пить).
Мне нужны очки.
Подберите мне очки.

У вас есть рецепт на очки?

Какие вам нужны очки?
Дайте мне очки с темными
стеклами.
Надо срочно вызвать скорую
помощь.
Откуда позвонить в скорую по-
мощь?
За углом есть телефон-автомат.

Дәрігер не көнсө берді?
Менің (оның) денім (дені) сау.
Мен (ол) аурумын (ауру).
Денсаулығыңыз қалай?
Шүкір (жаксы).
Абай болғайсыз, денсаулығы-
ңызды күтіңіз.
Сізге (оған) шылым шегуге
(ішуге) болмайды.
Маган көзілдірік керек еді.
Маган лайыкты көзілдірік қа-
ранзышы.
Сізде көзілдірікке рецепт бар
ма?
Сізге қандай көзілдірік керек?
Маган кара әйнекті көзілдірік
берініші.
Тез жедел жәрдем шақыру ке-
рек.
Жедел жәрдемге қайдан теле-
фон соғуға болады?
Бұрышта телефон-автомат бар.

ЗРЕЛИЩНЫЕ И КУЛЬТУРНЫЕ УЧРЕЖДЕНИЯ. ОЙЫН-САУЫҚ ЖӘНЕ МӘДЕНИ МЕКЕМЕЛЕР

Сегодня вечером я хочу пойти
в театр,
— в кино,
— на концерт,
— в оперу.
Я приглашаю вас в казахский
(русский) театр драмы.
Что идет сегодня в ТЮЗе (ку-
кольном театре)?

Мен бүгін кешке театрға,
— киноға,
— концертке,
— операға барғым келеді.
Мен сізді казак (орыс) драма
театрына шақырамын.
Бүгін жас өспірімдер театрын-
да (куыршақ театрдыңда) не
жүріп жатыр?

Сейчас идут интересные спектакли.

Закажите нам два (три) билета в театр.

Я бы хотел посмотреть казахский спектакль «Кобланды». В каком ряду вы хотите сидеть? Вам ближе к сцене или в середине зала?

Не дальше третьего-пятого ряда.

Я хочу поближе к сцене.

Нет. Лучше в середине зала.

Свободных мест уже нет,

Все билеты проданы.

Где находится буфет?

Где здесь гардероб?

Выйдем закурить.

Ладно.

В антракте я хотел(-а) бы осмотреть театр.

Какие артисты заняты сегодня в спектакле?

Кто исполняет главную роль?

Дайте мне, пожалуйста, программку.

Укажите, пожалуйста, наши места.

На сколько мест этот театр?

Пойдемте в оперу.

Что идет на сцене этого театра?

Қазір қызық спектакльдер көйлілп жатыр.

Бізге театрға екі (үш) билет заказ беріңізші.

Мен «Қобыланды» спектаклін көрейін деп едім.

Қай қатардан алғыныз келеді? Сізге залдың ортасынан ба, әлде сахнаға жақын жерден бе? Үшінші-бесінші қатардан әрі болмасын.

Сахнаға жақын отырсам деймін.

Жоқ, залдың ортасы дұрыс.

Бос орын қалмады.

Билет түгел сатылып кетті.

Буфет қай жерде?

Кім ілгіш қайда екен?

Шылым шегіп келейік.

Макұл.

Үзілісте театрды аралап көргім келеді.

Бүгінгі спектакльде қандай артистер ойнайды?

Бас рольде (...ролін) кім ойнайды?

Маған программа беріңізші.

Біздің орнымызды көрсетіп жіберіңізші.

Бұл театрға қанша адам сияды?

Операға барайық.

Бұл театрда қандай пьесалар койылыш жатыр?

Как проехать к оперному театру?

Кто из известных артистов поет сегодні?

Какие казахские оперы идут на сцене этого театра?

Пойдемте вечером (завтра) на оперу «Қыз-Жибек».

Я хочу посмотреть казахский балет.

Завтра премьера Государственного ансамбля классического танца.

Кто этот солист (эта балерина)?

Кто танцует партию Джульетты?

Отлично (хорошо) танцует.

У вас, наверное, есть ансамбль песни и танца?

Я хочу побывать на концерте Казахского ансамбля песни и танца.

Мне очень нравится ваш ансамбль.

Концерт вашего ансамбля я видел(-а) в Алма-Ате (Москве, Киеве).

Я хочу послушать концерт казахской народной музыки.

Я хочу послушать концерт произведений казахских композиторов,

— классической музыки,

Опера театрына қалай баруға болады?

Бүгін белгілі артистердің кайсысы ән салады?

Бұл театрдың сахнасында кандай қазақ опералары жүріп жатыр?

Кешке (ертең) «Қыз Жібек» операсына барайықшы

Мен қазақ балетін көргім келеді.

Ертең Мемлекеттік классикалық би ансамблінің премьерасы.

Мына жеке орындаушы (биші) кім?

Джульетта партиясын кім билейді?

Өте жақсы (жақсы) билейді.

Сіздерде ән-би ансамблі бар шығар?

Мен Қазактың ән-би ансамблінің концертіне барым келеді.

Маған сіздің ансамбль өте үнайды.

Сіздің ансамбльдің концертін мен Алматыда (Москвада, Киевте) көргенмін.

Мен қазактың халық музикасының концертін тындағым келеді.

Мен қазақ композиторларының шығармаларынан,

— классикалық музыканан,

— самодеятельного коллектива вуза (завода, фабрики, совхоза, колхоза).

Где будет концерт?
Я люблю симфоническую (камерную, легкую) музыку.

Кто автор этой симфонии (пьесы, концерта)?
Где можно послушать оркестр народных инструментов?
Кто из ваших артистов носит звание народного артиста Советского Союза?
Это талантливый(-ая) актер (актриса).

Сколько актов в этой пьесе?
Кто дирижирует оркестром (хором)?

Кто режиссер театра (спектакля, фильма)?
Прозвенел третий звонок, идемте занимать свои места.

Сегодня идет интересная кино-картина.

Я приглашаю вас в кино.

Я взял уже билеты.

Как называется по-казахски этот фильм?
Кто автор сценария этого фильма?

— жоғары оку орындарының (заводтың, фабриканың, совхоздың, колхоздың) көркем өнерназдарының орындаудың концерт тындағым келеді.

Концерт қай жерде болады?
Мен симфониялық (камералық, жеңіл) музиканы ұнатамын.

Бұл симфонияның (пьесаның, концерттің) авторы кім?
Халық аспаптары оркестрін қай жерде тындауга болады?
Сіздерде Совет Одағының халық артисі атагын алған кімдер?
Бұл талантты актер (актриса).

Бұл пьесада қаша акті бар?
Оркестрдің (хордың) дирижері кім?

Театрдың (спектакльдің, фильмин) режиссері кім?
Үшінші қоңырау қағылды гой, орнымызға отырайық.

Бүгін қызық кино картина болып жатыр.

Сені (сізді) киноға шакырамын.

Билетті әлдекаштан алып койдым.

Бұл фильм қазақша қалай аталады?

Бұл фильмнің сценарийін жазған кім?

Кажется, этот фильм на кинофестивале получил премию.

Кто снимался в главной роли в этом фильме?

Вам понравилась кинокартина? Сколько кинотеатров у вас в городе?

Где можно посмотреть последнюю кинохронику?

В каком кинотеатре идут повторные кинокартины?

Где идут короткометражные фильмы?

Я хочу близко познакомиться с искусством казахского народа. Какие у вас здесь (в городе) музеи?

У нас есть картинная галерея, краеведческий (геологический, археологический) музей.

Я хочу познакомиться с произведениями казахских художников и скульпторов.

Тогда пойдемте в картинную галерею!

Чья эта скульптура?

Мне нравится эта скульптура. Где выставлены произведения русских художников?

Где можно посмотреть (купить) произведения казахской живописи?

Где можно приобрести каталог галереи?

Ұмытпасам, осы фильм кинофестивальда жүлде алды ау деймін.

Бұл фильмнің бас ролінде кім ойнаған?

Сізге картина үнады ма? Сіздің қалада неше кинотеатр бар?

Соңғы кинохрониканы қайдан көруге болады?

Қай кинотеатрда фильмдер қайтадан көрсетіліп жатыр?

Қысқаметражды фильмдер қайда жүріп жатыр?

Мен қазақ халқының өнерімен жете танысқым келеді.

Мұнда (қалада) қандай музейлер бар?

Бізде суреттер галереясы, өлкетану (геологиялық, археологиялық) музейі бар.

Мен қазақ суретшілері мен мүсіншілерінің шығармаларымен танысқым келеді.

Онда сурет галереясына бара-бық!

Бұл кімнің мүсіні?

Маган мына мүсін үнайды.

Орыс суретшілерінің шығармалары қайда койылған?

Қазақ бейнелеу өнерінің шығармаларын қайдан көруге (са-тып алуға) болады?

Галерея каталогын қайдан алуға болады?

Была ли живопись у казахов до революции?

Была, конечно.

Кто автор этого портрета?

Народный художник Казахской ССР А. Галимбаева.

Где можно приобрести (дайте мне) репродукции картин казахских художников?

Я хочу посмотреть картины народного художника Казахстана А. Кастеева.

Есть ли в городе музей казахского прикладного искусства?

Вы посетили исторический музей Казахстана?

Какие выставки у вас есть в настоящее время?

На каких выставках вы хотели бы побывать?

Мы хотим посмотреть промышленную (строительную) выставку.

Я (мы) хочу (хотим) посетить ВДНХ.

Вы были в Москве на Всесоюзной выставке достижений народного хозяйства?

Когда открывается выставка?

Я хочу пойти в Казахский цирк.

Что сегодня в цирке?

Революцияға дейін қазактарда бейнелеу өнері болған ба? Эрине, болған.

Мына портретті салған кім?

Қазақ ССР халық суретшісі А. Галимбаева.

Қазақ суретшілері картиналарының көшірмесін қайдан тауып алуға болады (маған тауып берінізші)?

Мен Қазақстаниң халық суретшісі Ә. Кастеевтің картиналарын көргім келеді.

Қалада казактың қол өнері шығармаларының музейі бар ма?

Қазақстаниң тарихи музейінде болдырыз ба?

Сіздерде қазір қандай көрмелер бар?

Қандай көрмелерге барғыларыныз келеді?

Біз өнеркәсіп (құрылым) көрмесін көргіміз келеді.

Мен (біз) халық шаруашылығы жетістіктерінің көрмесіне барайын (барайық) деп едім (едік).

Сіз Москвадагы Бүкілодактық халық шаруашылығы жетістіктерінің көрмесін көрдіңіз бе? Көрме қашан ашылады?

Мен қазақ циркіне барғым келеді.

Циркте бүгін не бар екен?

Как пройти в цирк?
Будут ли выступать конники?

Мне очень хвалили койников.

У вас имеется (в совхозе, на фабрике, на заводе, на шахте) кружок художественной само-деятельности?

Какие кружки работают у вас?

У нас организован танцеваль-
ный (хоровой, драматический)
кружок.

Мы имеем свой оркестр.
Кто руководит вашей самодея-
тельностью?

Когда у вас вечер танцев?

На каком языке у вас бывают
местные передачи?

На казахском, русском, уйгур-
ском, немецком языке.

Мы хотели бы посетить ботани-
ческий сад.

В какие дни открыт ботаниче-
ский сад?

Какие тропические (местные)
породы деревьев представлены
здесь?

Это многолетнее (однолетнее)
растение?

Где родина этих растений?

Как называются эти цветы?

Циркке қалай баруға болады?
Шабандоздар өнер көрсете ме-
екен?

Маған шабандоздарды қатты
мақтады.

Сіздерде (совхозда, фабрика-
да, заводта, шахтада) көркем
өнерпаздар үйірмесі бар ма?

Сіздерде қандай үйірмелер жұ-
мыс істейді?

Біздерде би (хор, драма) үйір-
месі құрылған.

Біздің өз оркестріміз бар.
Өнерпаздар үйірмесін кім бас-
қарады?

Сіздерде би кеші қай күндері
болады?

Сіздерде жергілікті хабар қай
тілде беріледі?

Қазақша, орысша, үйғырша,
немісше беріледі.

Ботаника бағына барсақ па деп
едік.

Ботаника бағы қай күндері
ашық болады?

Мұнда тропиктік (жергілік-
ті) ағаштардың қандай түрлері
бар?

Бұл көпжылдық (біржылдық)
өсімдік пе?

Бұл өсімдіктер қай жерден
тараган?

Мыналар қандай гүлдер?

Я хочу заказать корзину цветов
(букет живых цветов).

Как проехать в зоологический парк?

В какие часы открыт зоологический парк?

Сколько стоит вход в зоологический парк?

Я хочу посмотреть оленей (бизонов, слонов, верблюдов, буйволов, гиен).

Идемте, посмотрим тигров (левов, пантер, леопардов, медведей, волков, обезьян).

Я хочу посмотреть охотничьих собак.

Как называется эта порода собак?

Где клетки с певчими (хищными) птицами, попугаями?

Покажите нам пингвинов (пеликанов, павлинов, лебедей, фламинго).

Мен бір корзина гүлге (жас гүл шоғына) заказ берейін деп едім.

Зоология паркіне қалай баруга болады?

Зоология паркі қай сағаттарда ашық болады?

Зоология паркіне кіру акысы қанша тұрады?

Мен бұғыларды (бизондарды, пілдерді, түйелерді, буйволдарды, гиендерді) көргім келеді.

Жүрінің, жолбарыштарды (аристандарды, пантерлерді, леопардтарды, аюларды, қасқырларды, маймылдарды) көрейік.

Аншы иттерді көргім келеді.

Мынау қай иттің тұқымы?

Сайрағыш құстардың (жыртқыш құстардың), сандуғаштардың ұясы кайда?

Бізге пингвіндерді (пеликандарды, тоты құсты, әккуларды, фламинголарды) көрсетініз.

ТУРИЗМ. ЭКСКУРСИЯ

Дорога хорошая?
По какой дороге мы поедем
(пойдем)?

Не опасно ли идти по этой тропинке?

Жолы жаксы ма?
Біз қай жолмен барамыз?

Бұл соқпақпен журу кауіпті
емес пе?

Покажите нам менее опасную
дорогу.

Где здесь дорога?

Долго ли мы будем в дороге?

Сколько километров до Алма-
Аты?

Далеко еще до перевала?

Есть ли у вас административ-
ная (физическая) карта Казах-
стана?

Мне нужна карта-схема турист-
ских маршрутов по Казахстану.

Есть ли (где) здесь турбаза?

Как туда проехать (пройти)?

Есть ли места на турбазе?

Я хочу (мы хотим) остановить-
ся на турбазе.

Сколько в Казахстане турбаз?

Где они находятся?

Я турист (мы туристы).

Я приехал (мы приехали) из
Москвы (Ленинграда, Поль-
ши).

Нас несколько (три, шесть, де-
вять) человек.

Мы приехали познакомиться с
Казахстаном,

— с горами Заилийского Ала-
тау, с знаменитым высокогор-
ным катком Медео,

Бізге қауіпсіздеу жолды көр-
сетіңіші.

Бұл араның жолы кайда?

Біз жолда ұзак жүрер ме екен-
біз?

Алматыға дейін қанша шақы-
рым?

Асура дейін алыс па?

Сізде Қазақстанның әкімшілік
(физикалық) картасы бар ма?

Маған Қазақстан бойынша ту-
ристік маршруттардың схема-
лық картасы қажет еді.

Мұнда турбаза бар ма (қай
жерде)?

Оған қалай баруға болады?
Турбазада бос орын бар ма
екен?

Мен (біз) турбазаға орнала-
сайын (орналасайық) деп едім
(едік).

Қазақстанда қанша турбаза
бар?

Олар қай жерлерде?

Мен (біз) туриспін (туриспіз).

Мен (біз) Москвадан (Ленин-
градтан, Польшадан) келдім
(келдік).

Біз бірталай (үш, алты, тоғыз)
адамбыз.

Біз Қазақстанды көру үшін,

— Иле Алатауын, атакты Ме-
деу мұз айдынын тамашалау
үшін,

— с жизнью, обычаями казахов.

Мы здесь пробудем восемь (пять, десять) дней.

Где здесь можно переночевать?

Не проводите ли меня туда?

Мы хотим осмотреть город (это ущелье, аул, музей, примечательные места, каток Медео).

Мы пойдем пешком.

Я желаю поехать на экскурсию в горы.

Ты хочешь поехать с нами на экскурсию?

Расскажите нам о порядке экскурсий.

Какие загородные места интересны для экскурсий?

Пригласите, пожалуйста, переводчика.

Когда вернемся обратно?

Мы только что вернулись с экскурсии.

Куда вы поедете?

Завтра поедем на Большое Алма-Атинское озеро.

Мы думаем поехать на Капчагайскую ГЭС.

На чем поедете?

Мы поедем на машине (поездом).

— казактардың тұрмысымен және әдет-түрлімен танысу үшін келдік.

Біз мұнда сегіз (бес, он) күн боламыз.

Мұнда қайда түнеп шығуға болады?

Сол жерге мені алып барсаныз.

Біз қаланы (мына ангарды, ауылды, музейді, көрікті жерлерді, Медеу мұз айдынын) аралап көргіміз келеді.

Біз жаяу барамыз.

Мен тауға экскурсияға барым

келеді.

Сен бізben экскурсияға шықтың келе ме?

Экскурсияның тәртібі жайлы бізге әнгімелеп берінізші.

Экскурсия үшін қала сыртындағы қандай орындар қызықты?

Тілмашты шақырып жіберінізші.

Қашан ораламыз?

Экскурсиядан жана ғана келдік.

Кайда барасыздар?

Ертен Үлкен Алматы көліне барамыз.

Біз Қапшағай ГЭС-іне барулы ойлап отырмыз.

Немен барасыздар?

Біз машинамен, поезден барамыз.

Я хочу побывать на родине
Джамбула.
Это далеко?
Это не очень близко.
Есть ли у вас необходимое
снаряжение?
У меня нет необходимого сна-
ряжения.
Когда мы выходим?
Мы выходим в пятницу.
Во сколько?
В шесть часов утра.
Все ли пришли?
Да. Все.
Вы все взяли с собой?

Скажите, пожалуйста, как
можно проехать на джайляу?
Далеко ли до поселка?
Идите прямо!
Сверните вправо (влево).
Можете ли вы угостить нас мо-
локом (куртом, сметаной, ку-
мысом)?
Найдется ли у вас что-либо по-
есть?
Я устал. Давайте немного от-
дохнем.
Расскажите нам о вашем горо-
де (селе, районе).

Кто нас поведет?
Мы поедем на машине или пой-
дем пешком?
Скажите, что это такое?

Мен Жамбылдың туған жеріне
барғым келеді.
Ол алыс па?
Аса жақын емес.
Сіздерде қажетті жабдықтар
бар ма?
Менде қажетті жабдықтар
жоқ.
Біз қашан шығамыз?
Біз жұма күні шығамыз.
Сағат нешеде?
Ертенгі сағат алтыда.
Барлығы да келді ме?
Иә, бәрі.
Өздерінізге қажеттінің бәрін
алдыңыздар ма?
Жайлауға калай баруға бола-
тынын айтынышы.
Поселке қашық па?
Тура жүре берініз!
Онға (солға) бұрылышы.
Бізді сүтпен (құртпен, қаймақ-
пен, қымызбен) сыйлауға мүм-
кіндігіңіз бар ма?
Сізден жейтін бірдене табылар
ма екен?
Мен шаршадым. Кішкене дем
алайықшы.
Сіз бізге өз каланыз (ауылы-
ныз, ауданыныз) туралы әнгі-
мелеп беріңіші.
Бізді кім бастап апарады?
Біз машинамен бе, әлде жаяу
барамыз ба?
Айтынышы, мынау не нәрсе?

Расскажите нам об этом подробно.

Когда вы уезжаете?

Я (мы) уезжаю (уезжаем) сегодня (завтра, послезавтра, через два дня).

С кем вы поедете?

Я (мы) еду (едем) один (одни).

Я (мы) еду (едем) с товарищем.

Когда вы прибудете домой (в Москву, в Киев)?

Дома (в Москве, в Ленинграде) буду (будем) через два (три) дня.

Вы не забыли дать телеграмму?

Когда вы еще приедете к нам?

Помогите мне, пожалуйста, отнести вещи.

Никогда я (мы) не забуду (не забудем) ваш край, красоту его природы, сердечность и гостеприимство вашего народа.

Бұл туралы бізге толығырақ айтып беріңізші.

Сіз қашан жүргелі отырсыз?

Мен (біз) бүгін (ертең, бұрсігүні, екі күннен соң) қайтамын (қайтамыз).

Сіздер кіммен жүресіздер?

Мен (біз) өзім (із) ғана жүремін (жүреміз).

Мен (біз) жолдасыммен (жолдасымызben) бірге жүремін (жүреміз).

Сіз үйіңізге (Москваға, Киевке) қашан жетесіз?

Үйде (Москвада, Ленинградта) екі (үш) күннен кейін боламын (боламыз).

Телеграмма беруді ұмытқан жоқсыз ба?

Сіз (сіздер) бізге енді қашан келесіз (келесіздер)?

Мына заттарды апаруға көмектесіп жіберіңізші.

Мен (біз) сіздің өлкенізді, оның сұлу табигатын, халықының конакжайлышы мен адад ниетін еш уақытта ұмытпаймын (ұмытпаймыз).

ПРИРОДА. ТАБИГАТ

Я впервые вижу такую чудесную природу!

Очень красиво!

Посмотри, ледник отливает се-ребром!

Мынандай тамаша табиғатты бірінші рет көріп тұрмын!

Не деген тамаша!

Қараши, мұзының күмісше жарқырауын!

Как пройти вон к тому водопаду?

Смотрите, как яростно бурлит эта река!

Где здесь родник?

Какие звери водятся в ваших степях (в горах, в лесах)?

Здесь дышится легко!

Как хорошо жить среди такой природы!

Какая большая река!

Как жарко в этой пустыне!

Анау сарқырама бойына калай баруға болады?

Мына өзеннің бұырқануын қаранды!

Бұлақ қай жердес?

Сіздің далада (тауда, орманда) қандай андар тіршілік етеді?

Мына жерде тынысың көнегейеді екен!

Мынандай табиғат аясында жүргенге не жетсін!

Не деген үлкен өзен!

Далада күн қандай ыстық!

РАЗВЛЕЧЕНИЯ, ОТДЫХ.

Сегодня (завтра) вечером я приглашаю вас на бал (танцы).

Разрешите вас пригласить?

Извините, я не танцую.

Как называется этот танец?

Мне (очень) нравится казахская музыка.

Я хочу послушать танцевальную (русскую, казахскую) музыку.

Как он хорошо поет!

Вы играете на гармони (на пианино, на скрипке)?

Давайте споем!

Вы знаете текст (мелодию) песни..? Напишите мне его (ее).

ҚӨҢІЛ ҚӨТЕРУ, ДЕМАЛЫС

Мен бүгін (ертең) кешке сізді ойын-сауыққа (биге) шакырамын.

Сізді биге шакыруға бола ма? Кешіріңіз, мен билемейтін едім.

Мынау қандай би?

Маған қазак музыкасы (өте) үнайды.

Мен би (орыс, казак) музыкасын тыңдағым келеді.

Ол әнді жақсы айтады екен!

Сіз гармонь (пианино, скрипка) тарта аласыз ба?

Кәне, ән салайық!

Сіз... деген әннің сөзін (әуенін) білесіз бе? Маған оны жазып беріңізші.

Я хочу разучить эту (казахскую) песню.

Кто автор этой музыки?

Вам надо отдохнуть.

Вам надо поехать в Дом отдыха (в санаторий).

Где (как) думаете провести свой отпуск?

Я еду на Иссык-Куль (в Боровое).

Я (мы) никогда еще не видел (-а, -и) казахскую свадьбу.

Где невеста (жених)?

Пойдемте поближе, посмотрим невесту (жениха).

Какой интересный наряд у невесты!

Мен осы (қазақша) әнді үйрекім келеді.

Бұл музыканы кім шығарған?

Сізге дем алу керек.

Сіз демалыс үйіне (санаторийге) баруыңыз керек.

Өз демалысыңызды қайда (қалай) өткізбексіз?

Мен Ыстық көлге (Бурабайға) барамын.

Мен (біз) әлі ешқашан қазатың тойын көргенім (көргеніміз) жоқ.

Қалыңдық (күйеу) қайда?

Қасына барып қалыңдықты (күйеуді) көрейік.

Қалыңдықтың киімі қандай тамаша!

СПОРТ

Вы интересуетесь спортом?

Я интересуюсь спортом, но не занимаюсь им.

Больше всего меня интересует легкая атлетика.

Я играю в волейбол.

Я люблю теннис.

Я занимаюсь плаванием (греблей).

В Алма-Ате, должно быть, много альпинистов, ведь здесь рядом горы.

Есть ли поблизости альпинистские лагеря?

Сіз спортқа қызығасыз ба?

Жалпы спортты қызықтағаным болмаса, өзім шұғылданбаймын.

Мені әсіресе жеңіл атлетика қызықтырады.

Волейбол ойнаймын.

Теннисті ұнатамын.

Мен жүзумен (есумен) шұғылданамын.

Алматыда альпинистер көп болуға тиісті, өйткені мұнда тау жақын рой!

Жақын жерде альпинистердің лагері бар ма?

Альпинисты любят красивую природу Заилийского Алатау.
Когда у вас открывается футбольный сезон?
Кто в нападении (защите)?

Как закончилась первая (вторая) половина игры?
В чью пользу счет?
Каков результат матча?
Вы хотите посмотреть соревнования по баскетболу?
У нас любят играть в хоккей с мячом.
Сейчас популярна стрельба из лука.
У вас проводятся соревнования по скалолазанию?
Мне нравится фигурное катание на коньках.
У этого фигуриста очень сложная программа.
Когда будут проходить лыжные соревнования по прыжкам с трамплина?
Где проходит лыжня (трасса слалома)?
Когда проводятся состязания по высшей школе верховой езды?
Вы играете в шахматы (шашки)?
Когда финал турнира шахматистов?
Конькобежный спорт — мое увлечение.

Альпинистер Іле Алатауының әдемі табиғатын ұнатады.
Сіздерде футбол маусымы қашан ашылады?
Шабуылда (корғаныста) кімдер ойнайды?
Ойынның бірінші жартысы немен аяқталды?
Есеп кімнің пайдасында?
Ойынның иетижесі қандай?
Сіздің баскетболдан өтетін жарысты көргіңіз келе ме?
Бізде көбінесе допты хоккей ойнын жақсы көреді.
Осы кезде садақтан ату кең тараған.
Сіздерде шынға өрмеледен жарыс өте ме?
Маған конъкимен мәнерлен сырғанау ұнайды.
Бұл фигуристің программасы өте күрделі.
Трамплиннен шаңғымен секіру басекесі қашан өтеді?
Шаңғы жолы (слалом трассасы) кай жермен өтеді?
Атқа отырудың жоғары мектебі бойынша жарыс қашан өткізіледі?
Сіз шахмат (дойбы) ойнайсыз ба?
Шахматшылардың финалдық жарысы қашан?
Менің ермегім — коньки спорты.

Я занимаюсь гимнастикой.

Гимнастика — красивый вид спорта.

Вы занимаетесь утренней гимнастикой?

Вы играете в баскетбол (в волейбол, в футбол, в шахматы)?

В какие игры больше всего играют у вас (в городе, в селе)?

Как называется эта игра?

Научите меня этой игре.

В Казахстане очень развиты национальные виды спортивной борьбы.

В последнее время количество мастеров пятиборья возросло.

У вас (в вашем селе) есть сильные борцы?

Кто борется на ковре?

Вы любите бокс?

Мне нравится бокс.

У вас есть велосипед?

Дайте мне насос (ключ).

Намечаются ли в ближайшие дни интересные спортивные состязания?

Завтра на ипподроме соревнуются конники.

У вас широко развит конный спорт.

Я хотел бы посмотреть интересный футбольный матч.

Мен гимнастикамен айналысып журмін.

Гимнастика — спорттың әдемі түрі.

Сіз ертенгілік жаттығумен шұғылданасыз ба?

Сіз баскетбол (волейбол, футбол, шахмат) ойнайсыз ба?

Сіздерде (қалада, ауылда) қай ойын көп таралған?

Бұл кандай ойын?

Маған осы ойынды үйретінізші. Қазақстанда спорттық күрес-тің үлттық түрлері өте жаксы дамыған.

Соңғы кезде бессайыстың шеберлері көбейе бастады.

Сіздің ауылда мықты балуандар бар ма?

Кілем үстінде күресіп жатқандар кім?

Сізге бокс үнай ма?

Маған бокс үнайды.

Сізде велосипед бар ма?

Маған насосыцызды (кілтінізді) бере тұрыңызышы.

Жұық құндерде қызықты спорт бәсекелері бола ма?

Ертең ипподромда ат бәйгесі болады.

Сіздерде ат спорты кең дамыған.

Мен қызықты футбол ойынын көрсем бе деп едім.

Где можно купить билеты на футбольный матч?

Вы хорошо бегаете на короткие (длинные) дистанции?

Давайте побежим наперегонки.

Давайте попробуем, кто дальше кинет камень (диск, копье)!

Вы умеете плавать?

Я не умею плавать.

Я хорошо (плохо) плаваю.

Научите меня плавать.

Пойдемте в бассейн (на речку).

Я люблю смотреть спортивные соревнования.

Пойдемте на соревнование по борьбе (по тяжелой атлетике).

Где здесь тренировочный зал?

Когда следующая тренировка?
Вы штангист?

Какой вы поднимаете вес в рывке (толчке)?

Я (он) чемпион Советского Союза (Казахстана, города).

Пойдемте завтра (в воскресенье) на рыбалку.

Рыбу лучше всего удить на рассвете.

Я хочу пойти с вами на охоту.

Пойдемте послезавтра (во вторник) на охоту.

Какое у вас ружье?

Футбол ойнына билеттің кай жерден алуға болады?

Сіз жақын (узак) аралыққа жақсы жүгіресіз бе?

Бір бірімізді күшп көрейік.

Тасты (дискіні, наизаны) кің алыс лактырар екен, байқап көрейік!

Сіз жүэу білесіз бе?

Мен жүзу білмеймін.

Мен жақсы (нашар) жүземін.

Мені жүзуге үйретіңіші.

Бассейнге (өзенге) барайык.

Мен спорттық жарыстарды көргө аударып күмармын.

Күрестен (ауыр атлетикадан) өтіп жатқан жарысты көрейік.

Бұл арада жаттығу залы қай жерде?

Келесі жаттығу қашан?

Сіз штангистіңіз?

Сіз ырғып (сілкіп) қанша салмақ жетере аласыз?

Мен (ол) Совет Одағының (Қазақстанның, каланың) чемпионымын (чемпионы).

Ертең (жексенбі күні) балық аулауға барайык.

Балыкты таң алдында аулаған жақсы.

Мен сізбен бірге аңға шығайын деп едім.

Бұрсаңың (сейсенбіде) аңға шығайык.

Сіздің мылтығының қандай?

У меня одностольное (двустольное) ружье.
Вы хорошо знаете здешние места (леса, звериные тропы)?
У вас есть охотничья собака?
Возьмите ее с собой.

Менін мылтығым дара ауыз
(кос ауыз).
Сіз бул араны (орманды, аң
іздерін) жақсы білесіз бе?
Сізде аңшы ит бар ма?
Соны ерте жүрініз.

ПУТЕШЕСТВИЕ. САЯХАТ

Я должен выехать послезавтра.
Я уезжаю завтра,
— через неделю,
— в среду,
— пятого августа.
Когда вы вернетесь?
Я скоро (через месяц) вернусь.

Каким транспортом вы едете?

Мен бұрсігүні жүремін.
Мен ертец,
— бір аптадан соң,
— сәрсенбі күні,
— бесінші августта жүремін.
Сіз қашан қайтып келесіз?
Мен тез арада (бір айдан соң)
қайтамын.
Сіз транспорттың қайсысымен
барасыз?

а) ПОЕЗДОМ. ПОЕЗБЕН

Я еду поездом.
Когда вы приехали?
Я приехал(-а) вчера.
Как доехали?
Спасибо, хорошо.
Где здесь справочное бюро?
Я хочу узнать, какие поезда
отправляются в Москву, в Ташкент.
В котором часу будет поезд в
Москву?
В двадцать часов отправляется
пассажирский,

Мен поезбен жүремін.
Сіз қашан келдіңіз?
Мен кеше келдім.
Жол қалай болды?
Ракмет, жақсы келдім.
Анықтама бюросы қай жерде?
Москваға, Ташкентке қандай
поездар жүретінін білейін деп
едім.
Москваға поезд қай уақытта
жүреді?
Жырыма сафатта жолаушы по-
езы,

— скорый,
— курьерский поезд.

Вы можете поехать скорым поездом в 6 часов.

Это поезд прямого сообщения?

Где надо делать пересадку?

Разве нет других поездов?
В котором часу прибывает поезд?

Прибывает в 7 часов.

Где находится зал ожидания?
Сколько времени идет поезд до Москвы?

Когда идет следующий поезд?
Следующий поезд отправляется через два часа

Как пройти в билетную кассу?

Дайте, пожалуйста, билет на скорый (пассажирский) поезд до Москвы, который отправляется в 8 часов.

Дайте, пожалуйста, два плацкартных билета до Актюбинска.

Помогите, пожалуйста, отнести мои вещи к поезду на Ташкент.

Вы в каком вагоне?

В первом вагоне.

Ваш вагон находится в конце (в начале) поезда.

Сколько времени осталось до отправления поезда?

— журдек поезд,
— курьер поезы жүреді.

Сіз сағат алтындағы журдек поезден жүре аласыз.

Ол тікелей қатынайтын поезд ба?

Қай жерде басқа поезга ауысып міну керек?

Одан басқа поездар жок па?
Поезд қай уақытта келеді?

Сағат жетіде келеді.

Құтушілер залы қай жерде?
Поезд Москваға дейін қанша жүреді?

Келесі поезд қашан жүреді?
Келесі поезд сікі сағаттан кейін жүреді.

Билет кассасына қалай баруға болады?

Маған сағат сегізде жүретін журдек (жолаушы) поезына Москваға дейін билет беріңізші.

Маған Ақтөбеге дейін екі плацкарт билетін беріңізші.

Менің заттарымды. Ташкент поезына апарысуға көмектесіңізші.

Сіз қай вагондасыз?

Бірінші вагонда.

Сіздің вагон поездың сонында (басында).

Поездың жүруіне қанша уақыт қалды?

Успею ли я купить газеты, отправить телеграмму?

Успею ли я еще поесть?

Можно ли здесь вымыть руки?

Дайте, пожалуйста, полотенце.
Пойдемте в камеру хранения!

У меня один чемодан (два чемодана) и этот сверток.

Я хочу получить свой багаж.

Где принимают багаж?

Внимание! Скорый (пассажирский) поезд отправляется от... платформы.

Займите свои места!

Есть ли свободные места?
Найдется ли еще одно свободное место?

Все заняты.

Займите, пожалуйста, для меня это место, я сейчас приду.

Могу ли я поставить свой чемодан наверх?

Разрешите закурить?

Курить в купе не разрешается.

Когда мы будем в Алма-Ате?

Уже недалеко.

Что это за станция?

Где мы находимся?

Мен газет сатып алыш, телеграмма жіберуге үлгерер ме екенині?

Тамақ жеп үлгерер ме екенині?

Бұл арада қол жуатын жер бар ма?

Маған сұлгі беріңізші.

Жүк сақтайтын камераға бара-йык.

Мендергі бір чемодан (екі чемодан) және осы бума.

Мен өз жүгімді алайын деп едім.

Жүкті қай жерде қабылдайды?
Тындаңыздар!.. платформадаи жүрдек (жолаушы) поезд жургелі тұр.

Өз орындарынызға отырысыз-дар!

Бос орын бар ма?

Тағы бір бос орын табыла ма?

Барлығы да бос емес.

Мен үшін мына бір орынды сактай тұрысызшы, мен қазір келемін.

Чемоданымды жоғарыға қоюга бола ма?

Темекі тартуга рұқсат на?

Купеде шылым шегуге болмайды.

Біз Алматыға қашан жетеміз?

Енді қашық емес.

Мынау қай станция?

Біз қай жерде тұрмыз?

Сколько мы будем стоять здесь?
 Только одну минуту.
 Вы далеко едете?
 Я еду в Москву.
 Где вы выходите?
 Я выхожу в Саратове.
 Далеко ли до Москвы?
 Еще три станции.
 Где находится вагон-ресторан?
 Вагон-ресторан впереди (сзади).
 Я хочу пройти в ресторан.

 Сейчас будут проверять билеты.
 Я хочу доплатить за спальное место.
 Я выхожу здесь.
 Спасибо за компанию.
 Желаю вам счастливого пути.

Бұл жерде қанша тұрамыз?
 Бір-ақ минут.
 Сіз алысқа барасыз ба?
 Мен Москваға барамын.
 Сіз қай жерден түсесіз?
 Мен Саратовтан түсемін.
 Москваға дейін қашық па?
 Элі уш станция бар.
 Вагон-ресторан қай тұста?
 Вагон-ресторан алдыңғы (арт-кү) жакта.
 Мен ресторанға барайын деп едім.
 Казір билет тексереді.

б) САМОЛЕТОМ. САМОЛЕТПЕН

Где можно купить билеты на самолет?
 Где находится агентство аэропорта?
 Можно забронировать билет до Москвы?
 Пожалуйста, можно.
 Уже нельзя.
 За сколько дней вперед можно купить билет?
 Билет можно купить за неделю (за десять дней) до отъезда.

Самолетке билетті қайдан сатып алуға болады?
 Аэропорт агенттігі қай жерде?

 Москваға дейін билет алыш қоюға бола ма?
 Қалауыныз білсін, болады.
 Енді болмайды.
 Билетті неше күн бұрын алуға болады?
 Билетті жүрерден бір апта (он күн) бұрын алуға болады.

Дайте, пожалуйста, билет до Усть-Каменогорска.	Өскеменге дейін билет беріңізші.
Есть ли свободные места на завтра?	Ертеңге бос орын бар ма?
Найдется одно свободное место.	Бір бос орын табылады.
Можно ли купить обратные билеты?	Қайтар жолға билет алуға бола ма?
Да, конечно.	Әрине, болады.
Дайте, пожалуйста, обратный билет.	Маған қайтар жолға билет беріңізші.
На чем можно доехать до аэропорта?	Аэропортқа немен баруға болады?
Пассажиров в аэропорт доставляет специальный автобус.	Жолаушыларды аэропортқа аринаулы автобус апарады.
Откуда отходит автобус в аэропорт?	Аэропортқа автобус кай жерден жүреді?
Когда прилетает самолет из Москвы?	Москвадан самолет қашап келеді?
Это пассажирский самолет.	Бұл жолаушы таситын самолет.
Сколько килограммов багажа можно взять с собой?	Өзіммен бірге қанша килограмм жүк алуды болады?
Можете взять с собой 30 килограммов.	Өзіңізбен отыз килограмм жүк алудыңызға болады.
Укажите мне, пожалуйста, место.	Орнымды көрсетіп жіберіңізші.
Как вы себя чувствуете?	Хал-жағдайыңыз қалай?
Спасибо. Хорошо.	Ракмет. Җақсы.
Мне плохо.	Тынышым кетіп отыр.
Самолет идет на старт,	Самолет үшуға бет алды,
— идет на посадку,	— қонуға ыңғайланды,
— поднимается,	— биікке көтеріліп келеді,
— опускается.	— төмөндөй бастады.

в) АВТОБУСОМ. АВТОБУСПЕН

Дайте, пожалуйста, билет (два билета) на автобус на семь часов.

Какие места вас больше устраивают — передние или задние?

Пожалуйста, впереди, если можно.

В котором часу приходит автобус в Джамбул?

Где здесь бензоколонка?

Дайте, пожалуйста, пять литров бензина.

Дайте, пожалуйста, ведро автомата.

Какая дорога ведет в аэропорт?

Вы должны ехать прямо,
— повернуть вправо,

— повернуть влево.

Можно ли ехать по этой дороге?

Моя машина повреждена.

Вызовите механика.

Прошу ваши документы.

Вот мой паспорт и водительские права.

Есть ли поблизости гараж?

Разрешите оставить у вас мою машину.

Маған автобусқа сағат жетіге билет (екі билет) беріңіші.

Сізге қай орын қолайлыш: алдыңғы ма, әлде артқы ма?

Мүмкіндігі болса, алдыңғы орындар.

Автобус Жамбылға қай сағатта келеді?

Бензин құбытын жер қайда?

Бес літр бензин беріңіші.

Бір шелек автол беріңіші.

Аэропортқа қай жол апарады?

Сіздер тұра жүрулерініз керек,
— онға бұрылуларыныз қажет,

— солға бұрылуларыныз қажет.

Осы жолмен жүре беруге болама?

Менің машинамның ақауы бар.

Механикті шақырып жіберіңіші.

Документтеріңізді көрсетіңіші.

Міне, мынау менің паспортым және шоферлік куәлігім.

Жақын жерде гараж бар ма?

Машинамды сізге қалдырып кетуге рұқсат етіңіз.

Пожалуйста. Надолго?
До завтрашнего утра (на два
дня).

Сколько стоит хранение за
сутки?

Проверьте мотор.

Макул. Қашанға дейін?
Ертеңге (екі күнге) дейін.

Бір тәулік сақтаған үшін қан-
ша төлеу керек?

Моторымды тексеріңіші.

г) ПАРОХОДОМ. КЕМЕМЕН

Где находится бюро морского
(речного) судоходства?

Извините. Скажите, пожалуй-
ста, где пристань?

Когда отходит пароход в...?

Когда мы уезжаем?

Дайте, пожалуйста, место в
каюте первого (второго) клас-
са.

Могу ли я получить двухмест-
ную каюту?

Море спокойное (неспокойное).
Надвигается буря.

Огромные волны!

Как вы переносите морское
путешествие?

Я никогда не болею морской
болезнью.

Я всегда болею морской бо-
лезнью.

Вызовите, пожалуйста, врача.
Смотрите, уже видна земля.

Мы входим в порт.

Где мой багаж?

Передайте, пожалуйста, мой
багаж.

Примите мой багаж на хране-
ние.

Теніз (өзен) жол катынасы
бюросы қай жерде?

Кешіріңіз. Пристаньның қайда
екенін айтып жіберіңіші.

...фа қашан пароход жүреді?

Біз қашан жүреміз?

Маған бірінші (екінші) класти
каютадан орын беріңіші.

Мен екі кісілік каюта алсам
ба деп едім?

Теніз тыныш (тыныш емес).
Дауыл тұрайын деді.

Таудай толқындар!

Теніз саяхатына төзе аласыз
ба?

Теніз ауруымен мен ешқашан
ауырмаймын.

Мен теңіз ауруымен үнемі
ауырамын.

Дәрігер шақырып жіберіңіші.
Қараңызы, әне жер көрінді.

Біз портқа кіріп келеміз.

Менің жүгім қайда екен?

Жүгімді әперіңіші.

Менің жүгімді сақтауға қабыл-
дасаңыз екен.

Можно получить свой чемодан?
Сколько я должен (должна)
уплатить?

Где производится оплата хра-
нения багажа?

Чемоданымды алуға бола ма?
Қанша төлеуге тиістімін?

Жүкті сақтағаны үшін ақы тө-
лейтін жер қайда?

ВРЕМЯ. УАҚЫТ

Сколько времени?

Сколько времени это продлит-
ся?

Это продлится два часа.

Который час?

Пять часов три минуты.

Девять часов пятнадцать ми-
нут.

Десять часов тридцать минут.

Одиннадцать часов сорок пять
минут (без четверти двенад-
цать).

Ровно пять часов.

У вас точное времяя?

В котором часу? Во сколько?

В семь пятнадцать.

Когда я должен прийти?

Придите, пожалуйста, к шести
часам.

Прошу прийти через два часа.

Я вернусь через десять минут.

До которого часа?

С четырех тридцати до семи
часов.

Уакыт қаша?

Бұл қанша уакытқа созылады?

Бұл екі сағатқа созылады.

Сағат қаша?

Сағат бестен үш минут өтті.

Сағат тоғыздан он бес минут
өтті.

Он жарым.

Он бір сағат қырық бес минут
(он бес минутсыз он екі).

Сағат — дәл бес.

Сіздің сағатыңыз дәл көрсетіп
түр ма?

Қай сағатта? Қашан?

Жетіден он бес минут өткенде.

Мен қай уақытта келейін?

Сағат алтыларға жақын келі-
ніз.

Екі сағаттан соң келуіңізді сү-
раймын.

Мен он минуттан кейін орала-
мын.

Қай сағатқа дейін?

Сағат төрт жарымнан бастап,
жетіге дейін.

Вчера была пятница.
Завтра воскресенье.
На какое время назначен отъезд?
На понедельник.
С какого времени?
Со вчерашнего дня.
По какое время?
От вторника до субботы.
В этот понедельник.
В прошлый вторник.
На этой неделе.
На прошлой неделе.
На будущей неделе.
Вторая (третья) неделя.
На всю неделю.
На несколько недель.
Месяц март.
Один, два, три месяца(-а).
Несколько месяцев.
В этом месяце.
В прошлом месяце.
В будущем месяце.
Через два-три месяца.
Через год, два.
С марта до мая.
С апреля месяца.
Сегодня 3 апреля.
В прошлом году.
В будущем году.
В этом году.
В текущем году.
Мы начинаем работать утром в семь (девять) часов.
Завтра мне надо встать рано утром.

Кеше күн жұма еді.
Ертең жексенбі.
Қайтатын мезгіліңіз қашан еді?

Дүйсенбіде.
Қашаннаң бері?/
Кешеден бері.
Қашанға дейін?
Сейсенбіден сенбігे дейін.
Осы дүйсенбіде.
Әткен сейсенбіде.
Осы аптада.
Әткен аптада.
Қелесі аптада.
Екінші (ушінші) апта.
Бір апта бойына,
Бірнеше аптаға.
Март айы.
Бір ай (екі, үш ай).
Бірнеше ай.
Осы айда.
Әткен айда.
Қелесі айда.
Екі-үш айдан соң.
Бір жыл, екі жылдан соң.
Марттан майға дейін.
Апрельден бастап.
Бүгін 3 апрель.
Әткен жылы.
Қелесі жылы.
Быыл.
Осы жылы.
Біз жұмысты ертеңгі сағат жөтіде (тогызыда) бастаймыз.
Мен ергең ерте тұруым керек.

Сегодня (завтра) в полдень мы пойдем на озеро купаться.

Сегодня (послезавтра) в обед вы будете дома?

В полдень я буду дома.

Я работаю с обеда.

Где вы будете завтра (вечером)?

Завтра (вечером) я буду дома.

Вечером приходи (приходите) к нам.

Вечером я вас буду ждать.

Ночью в горах прохладно.

Как вам кажется, ночью будет дождь?

Из времён года мне больше всего нравится зима (весна, лето, осень).

У вас зима бывает холодной?

Сколько месяцев длится зима?

Сейчас ранняя весна.

Как красиво весной в горах!

Как хорошо в летний день отдохнуть в тени деревьев!

Полезно провести лето в горах.

Наступила золотая осень.

Я не люблю осенние моросящие дожди.

В каком году это было?

Это было в 1972 году.

На будущий год (в этом году) мой сын (моя дочь) пойдет в школу.

Нынешний год урожайный.

Бүгін (ертең) түсте біз көлге шомылуға барамыз.

Бүгін (бұрсігүн) түскі үзілісте үйде боласыз ба?

Мен түсте үйде боламын.

Мен түстен кейін істеймін.

Сіз ертең (кешкісін) кайда боласыз?

Мен ертең (кеште) үйде боламын.

Кешке бізге кел (келініздер).

Кешкісін мен сізді күтемін.

Кеште тау іші салқын.

Сіздіңше қалай, түнде жаңбыр жауа ма?

Жыл мезгілдерінің бәрінен матан ұнайтыны — қыс (көктем, жаз, күз).

Сіздерде қыс қатты бола ма?

Неше ай қыс болады?

Қазір ерте шыққан көктем.

Көктемде тау іші қандай әдемі!

Жазды күні ағаш саясында дем алған қандай жақсы!

Жазды тауда өткізген аса пайдалы.

Қоңыр күз басталды.

Құзғі сібірлеген жауынды жек көремін.

Бұл кай жылы болып еді?

Бұл 1972 жылы болған.

Келесі жылы (биыл) менің үлым (қызым) мектепке барады.

Биыл астық бітік шыққан жыл.

В течение года.
Двадцатый век.
До нашей эры.
Какой сегодня день недели?
Сегодня (завтра) понедельник,
— вторник,
— среда,
— четверг,
— пятница,
— суббота,
— воскресенье.

Сегодня у нас рабочий день?
Через неделю (во вторник, в
среду) мы уезжаем.
Это было две недели тому на-
зад.

Мне (тебе, ему, нам, вам, им)
надо быть там (здесь) в восемь
часов вечера,
— в семь часов утра,
— в два часа дня,
— в три часа ночи,
— в половине девятого.

Подожди меня пятнадцать ми-
нут (полчаса).
У меня (нас) уже нет времени.

Приближается январь.
Отпуск у меня будет через ме-
сяц (полтора месяца).
Когда (в каком месяце) у вас
начинают пахать (сеять пшени-
цу, сажать картофель)?
В июле, августе месяце мы по-

Жыл бойына.
Жиырмасыныш гасыр.
Біздің заманымызға дейінгі.
Бүгін аптаның қай күні?
Бүгін (ертен) дүйсенбі,
— сейсенбі,
— сәрсенбі,
— бейсенбі,
— жұма,
— сенбі,
— жексенбі.
Бүгін бізде жұмыс күні мे?
Бір аптадан соң (сейсенбіде,
сәрсенбіде) біз жүріп кетеміз.
Ол бұдан екі апта бұрын.

Менің (сенің, оның, біздің, сіз-
дің, олардың) онда (мұнда)
кешкі сағат сегізде,
— ертеңгі сағат жетіде,
— күндізгі сағат екіде,
— түнгі сағат үште,
— сегіз жарымда болуым (бо-
луын, болуы, болуымыз, болуы-
ныз, болулары) керек.
Мені он бес минут (жарты са-
ғат) күт.
Менің (біздің) енді уақытым
(уақытымыз) жок.
Январь жақында келеді.
Менің демалысым бір (бір жа-
рым) айдан соң болады.
Сіздерде жерді қашан (кай
айда) жыртады (бидай, картоп
егеді)?
Июль, август айларында біз

едем на берег Черного моря
(в Боровое).

Через несколько месяцев мы
обязательно должны встретиться.

Какое сегодня число?

Қара теңіз жағалауына (Бурабайға) барамыз.

Бірер айдан соң біз қалайда
кездесуіміз керек.

Бүгін нешесі?

ПОГОДА. АУА РАЙЫ

Какая сегодня погода?
Сегодня хорошая (плохая) по-
года.

Сегодня жарко (холодно, душ-
но, дождь, туман, ветер, снег).
Вы слушали сводку погоды?

Какая завтра будет погода?

Завтра (во второй половине
дня) будет дождь,
— снег (в первой половине
дня),
— двадцать восемь градусов
тепла (мороза).

Сегодня сырья погода.

Сегодня сухо.

Сегодня туманно.

Идет дождь.

Падает снег.

Пошел град.

Загремел гром.

Дует слабый ветер.

Какая погода будет завтра?

Погода будет хорошая.

Барометр начал подниматься.

Бүгін ауа райы қандай?
Бүгін ауа райы жаксы (жа-
ман).

Бүгін ыссы (салқын, тымыр-
сық, жаңбыр, тұман, жел, қар).
Ауа райы туралы хабарды тың-
дадыныз ба?

Ертең ауа райы қандай бола-
ды?

Ертең (түстен кейін) жаңбыр
жауады,
— (түске дейін) қар жауады,

— жиырма сегіз градус жылы
(суық) болады.

Бүгін ауа райы дымқыл.

Бүгін ауа райы құрғак.

Бүгін күн тұман.

Жаңбыр жауып тұр.

Қар жауып тұр.

Бұршақ жауып кетті.

Күн құрқіреді.

Баяу жел еседі.

Ертең ауа райы қандай бола-
ды?

Ауа райы жаксы болады.

Барометр көтеріле бастады.

Барометр начал падать.
Уже смеркается.
Светает.
Зимой у нас в Алма-Ате не
очень холодно.
В северных районах Казахстана
зимою бывают сильные холода.
Зимой в горах теплее, чем в
городе.
Сегодня пасмурный день.
Вчера было холодно.
Завтра будет тепло.
Погода в горах (здесь) измен-
чива.

Барометр төмен түсे бастады.
Ымырт жабылды.
Жарық түсे бастады.
Сіздерде, Алматыда қыста он-
ша сұық болмайды екен.
Казақстанның солтүстік аудан-
дарында қыста қатты сұық бо-
лады.
Қыста қаладан гөрі тау іші
жылырақ.
Бүгін күн бұлыңғыр екен.
Кеше күн салқын болды.
Ертен күн жылы болады.
Таудың (бұл араның) ауа райы
құбылмалы келеді.

ИЗМЕРЕНИЕ ДЛИНЫ И ВЕСА. ҰЗЫНДЫҚ, САЛМАҚ ӨЛШЕМДЕРІ

Сколько весит?
Здесь полкилограмма (кило-
грамм, пуд, центнер, тонна).
Мне надо три (пять) килограм-
ма(-ов), семьсот граммов.

Какая длина? Какая ширина?
Здесь один сантиметр (милли-
метр, дециметр, метр); два
(пять) сантиметра(-ов).
Нам осталось пройти около
двух километров.
Отмерьте, пожалуйста, мне
пять метров ситца.
Сколько стаканов (литров)
вам налить?

Қанша тартады?
Мұнда жарты кило (бір кило-
грамм, пүт, центнер, тонна).
Маған үш (бес) килограмм,
жеті жүз грамм керек еді.

Ұзындығы қандай? Ені қанша?
Мұнда бір сантиметр (милли-
метр, дециметр, метр), екі
(бес) сантиметр.
Бізге енді екі шакырымдай жу-
ру керек.
Маған бес метр шыт өлшеніз-
ши.
Сізге неше стакан (литр) құя-
йын?

Налей мне один стакан (литр),
две (семь) кружки(-ек).
Где указана цена?

Дорого.
Дешево.
Разменяйте мне, пожалуйста,
пять рублей.

Маган бір стакан (литр), екі
(жеті) крәжке құй.
Бағасы қай жерде көрсетіл-
ген?
Кымбат.
Арзан.
Мына бес сомды майдалап бе-
ріңіші.

СЧЕТ, ЧИСЛА. ЕСЕП, САН

один, одна	бір
два, две	екі
три	үш
четыре	төрт
пять	бес
шесть	алты
семь	жеті
восемь	сегіз
девять	тоғыз
десять	он
одиннадцать	он бір
двенадцать	он екі
тринадцать	он үш
четырнадцать	он төрт
пятнадцать	он бес
шестнадцать	он алты
семнадцать	он жеті
восемнадцать	он сегіз
девятнадцать	он тоғыз
двадцать	жиырма
двадцать один	жиырма бір
тридцать	отызы
сорок	қырық
пятьдесят	елу
шестьдесят	алпыс

семьдесят	жетпіс
восемьдесят	сексен
девяносто	тоқсан
сто	жұз
сто один	жұз бір
двести	екі жұз
триста	үш жұз
четыреста	төрт жұз
пятьсот	бес жұз
шестьсот	алты жұз
семьсот	жеті жұз
восемьсот	сегіз жұз
девятьсот	тоғыз жұз
тысяча	мың
сто тысяч	жұз мың
десятак	ондаған, оншақты.
первый	бірінші
второй	екінші
третий	үшінші
четвертый	төртінші
пятый	бесінші
пятнадцатый	он бесінші
двадцатый	жынырмасыншы
сотый	жұзінші
сто первый	жұз бірінші

РУССКО-ҚАЗАХСКИЙ СЛОВАРИК ОРЫСША-ҚАЗАҚША СӨЗДІКШЕ

А

авторучка — автоказалам
агентство — агенттік
аптека — дәріханә
архитектура — сәулет

Б

багаж — жүк
белье — іш күйім
библиотека — кітапхана
большой — үлкен
быстрый — шашшан

В

веселый — көңілді
весы — таразы
вечер — кеш
вино — шарал
власть — әкімет
вода — су
возраст — жасы
врач — дәрігер
время — уақыт
встреча — кездесу
выборы — сайлау

высокий — биік
выставка — көрме

Г

глубокий — терең
год — жыл
город — қала
горячий — ыстық
гостинница — қонақ үй
гость — қонақ

Д

дворец — сарай
день — күн
деньги — акша
дерево — ағаш
десерт — тәтті тағам
дети — балалар
добroe утро — қайырлы таң
добрый вечер — кеш жарық
дом — үй
дорога — жол
дорогой — қымбат (қымбатты)
до свидания — көріскешие
друг — дос
дружба — достық

Ж

желание — тілек
 женщина — әйел
 живопись — бейнелеу өнері!
 животноводство — мал шаруашылығы
 животные — малдар

З

завтрак — ертегілік ас
 закуска — талғажау
 здание — үй
 здравствуйте — саламатсыз ба?
 знакомство — таныстық
 зоологический сад — хайуанаттар бағы
 зоопарк — хайуанаттар паркі

И

игра — ойын
 игрушка — ойыншық
 извинение — кешірім суралу
 издательство — баспа
 имя — аты
 искусство — өнер

К

квартира — пәтер
 книга — кітап
 конный спорт — ат спорты
 конфеты — кәмпіт
 копейка — тиын
 корреспондент — тұлшы
 красивый — сулу
 культура — мәдениет
 купить — сатып алу

Л

ладно — жарайды
 легкая атлетика — жеңіл атлетика
 лекарство — дәрі

лес — орман
 литература — әдебиет

М

магазин — дүкен
 масло — май
 меры веса — салмақ өлшемдер!
 меры длины — ұзындық өлшемдер!
 меры объема — көлем өлшемдері
 месяц — ғй
 мир — дүние жүзі, бейбітшілік
 мода — сән
 молодость — жастық
 молоко — сүт
 молочные продукты — сүт тағамдары
 море — теңіз
 мужчина — ер (ерек)
 муқа — үн
 мясные блюда — ет тағамдары
 мясо — ет

Н

напитки — сусындар
 народ — халық
 наука — ғылым
 национальность — ұлт
 неделя — апта
 нет — жоқ
 новый — жаңа
 номер — вәмір
 носильщик — жүкші
 нож — пышак

О

обед — түскі ас
 область — облыс
 образование — білім
 обращение — карату
 обувь — аяқ киім

общество — қоғам
огород — бакша
одеколон — ііс су
организация — үйым
остановка — аялдама
отдых — демалыс
отказ — бас тарту
отъезд — жүріп кету
официант — даяшы
охота — аң аулау
очки — көзілдірік

П

памятник — ескерткіш
парикмахерская — шаштараэ
переводчик — аудармашы (тл-
маш)
песня — өлең
пиво — сырға
писатель — жазушы
писать — жазу
письмо — хат
плавание — жұзу
платье — көйлек
площадь — көлемі, ауданы
погода — ауа райы
подарок — сәлемдеме, сыйлық
пожелание — ниет білдіру
поздравление — құттықтау
политика — саясат
понимать — түсіну
пословица — мақал
посольство — елшілік
постель — тесек
посуда — ыдыс
починка — жамау
правительство — үкімет
праздник — мейрам
преподаватель — оқытушы
прибор — құрал
приветствие — сәлемдесу
приглашение — шақыру
приезд — келу
природа — табиғат

приятный — үнамды
продовольствие — азық-түлілік
произношение — дыбыстау
промышленность — өнеркәсіп
просьба — өтініш
профессия — мамандық
профсоюз — кәсіподақ
прощание — қоштасу
итища — құс
путеводитель — жол көрсеткіш

Р

работа — жұмыс
рабочий — жұмысшы
радиоприемник — радиокабылда-
ғыш
расписание — сабак кестесі
Родина — Отан
рубашка — жейде
рыба — балық
рыбные блюда — балық тағам-
дары

С

садоводство — бакшашылық
сберегательная касса — жинақ
кассасы
свежий — жана (жас)
связь — байланыс
сегодня — бүгін
сельскохозяйственные машины —
ауыл шаруашылық машиналары
сильный — күшті
скот — мал
скульптура — мүсін
сладкий — тәтті
словарь — сөздік
собрание — жиналыс
согласие — келісім
соревнование — жарыс
спасибо — рақмет
спортивные товары — спорт товарлары
спросить — сұрау
спутник — жолдас, серік

стирка — кір жуу
столовая — асхана
строительство — құрылым
сувенир — базарлық
сухой — құрғак
сун — сорна
счет — есеп

X

хлеб — наң
холодильник — тоңазытқыш
хорошо — жақсы
художник — суретші

Ц

цветок — гүл
целина — тың жер

табак — темекі
танец — би
телевидение — теледидар
теплый — жылды
ткань — мата
товарищ — жолдас
торговля — сауда
транспорт — қатынас (көлік)
трнкотаж — тоқыма
тяжелая атлетика — ауыр атлетика

Ч

час — сағат
число — күн
чистка — тазалау
читать — оқу

Ш

школа — мектеп

Э

экзамен — емтихан
электротовары — электр товарлары

Ю

ювелирные изделия — зергерлік бүйимдар

Я

ягода — жидек
язык — тіл

ужин — кешкі ас
улица — көше
урожай — өнім
учебник — оқулық
учебные заведения — оқу орындары

Ф

фрукты — жеміс

ПРИЛОЖЕНИЯ

Таблица № 1

СПРЯЖЕНИЕ ГЛАГОЛОВ

а) спряжение четырех глаголов: отыр, тұр, жүр, жатыр,
(в простом настоящем времени)

липо	отыр	тур	жүр	жатыр
1 л.	отыр + мын	тур + мын	жүр + мін	жатыр + мын
2 л.	отыр + сың (отыр + сыз)	тур + сың (тур + сыз)	жүр + сің (жүр + сіз)	жатыр + сың (жатыр + сыз)
3 л.	отыр	тур	жүр	жатыр
1 л.	отыр + мыз	тур + мыз	жүр + міз	жатыр + мыз
2 л.	отыр + сыңдар (отыр + сыздар)	тур + сыңдар (тур + сыздар)	жүр + сіңдер (жүр + сіздер)	жатыр + сыңдар (жатыр + сыздар)
8 л.	отыр	тур	жүр	жатыр

Таблица № 2

липо	единственное число	множественное число
1 л.	қал+ды+м, бер+ді+м	қал+ды+к, бер+ді+к
2 л.	қал+ды+и, бер+ді+и	қал+ды+идар, бер+ді+идер
3 л.	қал+ды+ныз, бер+ді+ніз	қал+ды+ңыздар, бер+ді+ңіздер
	қал+ды, бер+ді	қал+ды, бер+ді

Таблица № 3

Давно прошедшее
(положительная форма)

липо	Единственное число	множественное число
1 л.	сал+ған+мын, бер+ген+мін	сал+ған+быз, бер+ген+біз
2 л.	сал+ған+сын, бер+ген+сің	сал+ған+сыңдар, бер+ген+сіңдер
	сал+ған+сыз, бер+ген+сіз	сал+ған+сыздар, бер+ген+сіздер
8 л.	сал+ғаш,	сал+ғаш,
	бер+ген	бер+ген

Таблица № 4

(Отрицательная форма)

лицо	барған жок	барған емес	бармаган	
1 л.	барған жоқ+пын	барған емес+пін	бармаган+мын	
2 л.	барған жоқ+сың	барған емес+сің	бармаган+сың	
3 л.	барған жоқ+сыз	барған емес+сіз	бармаган+сыз	
	барған жоқ	барған емес	бармаган	единст. ч.
1 л.	барған жоқ+пыз	барған емес+піз	бармаган+быз	
2 л.	барған жоқ+сың+дар	барған емес+сің+дер	бармаган+сыздар	
3 л.	барған жоқ+сыз+дар	барған емес+сіз+дер	бармаган+сыздар	
	барған жоқ	барған емес	бармаган	множ. ч.

Таблица № 5

лицо	единственное число	множественное число
1 л.	сат+ып+пын	сат+ып+лыз
2 л.	сат+ып+сың	сат+ып+сыңдар
3 л.	сат+ып+сыз	сат+ып+сыздар
	сат+ып+ты	сат+ып+ты

Таблица № 6

лицо	единственное число	множественное число
1 л.	қалған едім, қалып едім	қалған едік, қалып едік
2 л.	қалған едің, қалып едің	қалған едіңдер, қалып едіңдер
3 л.	қалған едіңіз, қалып едіңіз	қалған едіңіздер, қалып едіңіздер
	қалған еді, қалып еді	қалған еді, қалып еді

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие	5	Народ	30
Приветствие	12	Собрание, митинг	31
Прощание	13	Советы. Советская власть	31
Обращение	13	Юбилейные праздники	33
Поздравление	14	Город, село	33
Просьба	15	Городской транспорт	38
Благодарность	16	Гостиница, гости	39
Извинение	16	Общественное питание	44
Согласие	17	Ателье	48
Отрицание	18	Часовая мастерская	49
Приглашение	19	Учреждения связи	50
Тост	19	Парикмахерская	53
Дружба	20	Фотография, фототовары	54
Памятные надписи	20	Промышленные предприятия	55
Знакомство	21	Строительство	58
Язык	23	Сельское хозяйство	59
Национальность	25	Торговые учреждения	64
Возраст	25	Продовольственные товары	65
Семья, родственники	26	Промышленные товары	67
Дом, квартира	27	Культтовары	72
Профессия	28	Цветочный магазин	74
Общественная жизнь	28	Табачный киоск	74
Праздники	29		

Книжный магазин	74	Развлечения, отдых	100
Газетный киоск	75	Спорт	101
Учебные заведения	76	Путешествие	105
Библиотека	82	Время	112
Редакции газет и журналов	83	Погода	116
Медицинское обслуживание	85	Измерение длины и веса	117
Зрелищные и культурные учреждения	88	Счет, числа	118
Туризм. Экскурсия	95	Русско-казахский словарик	120
Природа	99	Приложения	124

**БАБАШ АБИЛХАСИМОВ, БАЯЗИТ БЕКМУХАМЕДОВ
РУССКО-КАЗАХСКИЙ РАЗГОВОРНИК**

Редакторы *К. Максимович, Н. Канафин.*

Художник *В. А. Бабенко.*

Худож. редактор *Д. А. Безруков.*

Техн. редактор *А. Е. Арестова.*

Корректоры *Ж. К. Бекметьев, Х. Х. Жакенова, Г. Х. Нуғманова.*

ИБ № 2155

Сдано в набор 24.12.80. Подписано к печати 17.02.81. УГ14005.
Формат 70×108 $\frac{1}{32}$. Бум. тип. № 1. Литературная гарнитура, вы-
сокая печать. Усл. л. л. 6,18. Уч.-изд. л. 5,6. Тираж 100 000 экз.
Заказ № 6. Цена 20 коп.

Ордена Дружбы народов издательство «Казахстан» Государст-
венного комитета Казахской ССР по делам издательств, поли-
графии и книжной торговли, 480046, пр. Абая, 143.

Фабрика книги производственного объединения полиграфиче-
ских предприятий «Кітап» Государственного комитета Казах-
ской ССР по делам издательства, полиграфии и книжной гор-
гобли, 480046, г. Алма-Ата, пр. Гагарина, 93.

20 к.

